

848

VERWIJDERD

BEREDENEERDE CATALOGUS

van een zeer voortreffelyk

C A B I N E T

V A N

TEKENINGEN

E N

PRENTWERKEN

DER VOORNAAMSTE

M E E S T E R S,

Z O V A N

ITALIEN, VRANKRYK, ENGELAND EN DUITSLAND, ALS VAN DE NEDERLANDEN;

Zynde de *Prenten* voor verre het grootste gedeelte Beste Drukken.

Alles by een verzameld door den

KONSTMINNAAR A. VOSMAAR

In deze Catalogus zal men by de meeste Meesters aangetekend vinden de Plaatzen en den tyd van hun Geboorte en Sterven; Als meden eenige Aanmerkingen over hunne Kunst en voornaamste Werken, enz.

Zullende al het zelve verkocht worden in 's Hage, door, en ten Huysse van

PIETER GERARD VAN BALEN

Kunst- Kaart- en Boekverkooper,

Op Donderdag den 7 November 1754. en volgen

IN 'S GRAVENHAGE

By PIETER GERARD VAN BALEN

Alwaar de Catalogus word uitgegeeven.

M. DCC. LIV.

ILAP84-05229

L848

BERENBERNEN CANTONS

T M R T

TRIK

M R S R M

M R S R M

STATIONARY

STATIONARY

STATIONARY

STATIONARY

STATIONARY

STATIONARY

STATIONARY

STATIONARY

STATIONARY

STATIONARY

V O O R R E D E.

HOE WEL het spreekwoord in vee-
len opzichte waar is, dat goede
wyn geenen krans behoeft, als
doende zich zelve by Kenners
genoegzaam kennen; zo is het nochtans
daar en tegen waar, dat goede zaaken,
voor al in 't stuk der Kunst, somtyds eeni-
ge opheldering nodig hebben. Dus is 't met
deze verzameling van Kunstwerken ook
gelegen: en de reden waar om wy alhier
eenige byvoegzelen, heel anders dan in
het opmaken van onze Hollandsche Cata-
logen doorgaans gebruikelijk is, hebben
terneder gesteld, (de Nyd zal dit moge-
lyk Kunst-kransjes noemen) is echter niet
anders, dan om by de kennis van de Kunst
ook derzelve voortbrengeren en 't hoofd-
zakelyke hen betreffende te voegen; eene
kennisse, waar door de achting der Kunst

word aangequeekt en het hart in de beschouwing der zelve, en in de nagedachtenisse dier groote geesten zich vervrolykt. Ten anderen is zulks ook van nut geacht, om reden, dat veele Koopers geen kenners zynde, en de zulken, hier door eenig meerder licht toegebracht werdende, hunne keuze met des te meer zekerheit zouden kunnen bepaalen.

De Heer *Gerfaint* is mogelyk de eersten geweest, welke deze myne handelwyze, die ik bekenne van hem ontleend te hebben, te Paris in voerden; 't had dit gevolg, dat zyne Catalogi, speelende leerden, vrolyk afliepen, en geene Kunst-stukken welke verdiensten hadden, dikwils minder dan andere verkogt wierden.

Om verder alle verkeerde denkbeelden zo veel zulks mogelyk is wech te neemen, by eene Verkoping van natuur als deze, daar de Verzamelaar noch in leven zynde, toch altoos eenige achterdocht van quade trouw in het opjaagen der gebode
pen-

penningen blyft huisvesten ; niet tegenstaande een Kenner, op deszelfs kundigheid doorgaande, niet meerder bied dan hem de zaaken waardig zyn ; om alle zulke denkbeelden, zeg ik, wech te nemen, dient men te weten, dat de waare reeden dezer Verkoping hier in alleen bestaat, dat den Eigenaar (gelyk bekend is aan alle Kunstminnaaren die deze Verzameling zullen kennen) sedert zyne verandering van woonplaats, zich van de Studie en verzameling der Kunst, tot die der Natuurlyke Historie, geheel en al heeft overgegeven : En hier door is het dat hy alleen het grootste gedeelte zyner Verzameling van afbeeldingen van Geleerde Mannen, zo van het Hof, den Tabbaart als den Degen, heeft overgehouden, en zich van alle deze verdere Kunst volstrekt heeft willen ontdoen.

Dewyl nu deze Catalogus voornamentlyk ten richtsnoer der Verkoping geschikt is, heeft men niet nodig geacht om op

de zinnelykheden te letten, welke anders ten opzichte van Taal en Spelling in 't oog gehouden worden: De weinige tyd die 'er was, heeft zelfs daar toe geen de allerminste naspeuring toegelaaten; also wy de Verkoping, op 't verzoek van brave Kunstkenners, gaarne voor den Winter tot gemak van die zich buiten deze Plaats bevinden, zagen geschieden.

Deze reden is insgelyks een oorzaak, dat op het laatste van eenige onderscheidde afdeelingen, welke de Kunst van een groot getal brave Meesters bevatten, doch waar van maar enkele of weinige Prentwerken gevonden worden, die alle slechts by den anderen gevoegt, en onder een algemeen Hoofd-deel gebracht zyn; schoon in dezelve zich overheerlyke en zeldzame Stukken opdoen.

In het verhandelde over de Kunst, leef-tyden der Meesters enz. heb ik my be- diend van het oordeel van *Van Mander, de Bie, de Piles, Filibien, Gersaint, Houbraken,*

braken, van Gool, en anderen, en ook somwylen in sommige deelen de vryheit genoomen het myne te volgen.

Voor het overige zullen wy, het reets aangehaalde spreekwoord in het oog houdende, van deze Kunstverzameling, aangaande derzelve waardye en eigenschap, mitsgaders van de keuze daar in gehouden, als genoeg bekend, niets verders zeggen. Het gezicht en de Kunstkennis, bevryd van vooroordeel, zal genoeg zyn; en de Beschouwer, zich voldaan vindende, wenschen wy hem een geduurzame welvaard.

B E R I C H T

W E G E N S D E

V E R K O P I N G .

De Verkoop zal aanvang nemen op Donderdag den 7 November 1754. en eyndigen op Zaterdag den 9 dito. Men zal 'smorgens precies ten tien uuren en des namiddags ten drie uuren beginnen te Ver-
kopen.

Alles wert voor Contant Geld verkogt, zoo dat bin-
nen den tydt van vier weeken na de Verkoop al het
gekogte zal moeten zyn afgehaalt en betaalt.

De Betaling zal moeten geschieden in goed Zilver
Geld, Goude Ryders of gerande Goude Dukaten.

De Kopers zullen gehouden zyn boven yder Gulden
vyf duyten opgeld te betalen, en van de Rariteyten
(die achter de Teeken en Pentkunst volgen) een en
een halve stuyver.

INLEIDING

TOT DE VOLGENDE

KUNSTSTUKKEN.

E. Schilderkunst en Beeldhouwkunde, na alle waarschynelyke gedachten beide te gelyk, of kort na elkanderen uitgevonden, zyn zonder twyffel al van de oudste kunsten die bekend zyn. Om zich met geene onzekere gissingen ten dien einde op te houden, behoeft men de gewyde bladeren maar in te zien, alwaar men allerwegen dergelyke blyken, als een gulde kalf, kopere slang enz. vinden zal. De oudste overblyffelen dier kunsten tegenwoordig bekend, zyn van de Grieken en Romeinen; welke laatste door de Grieken hier in onderwezen zynde, de hoogste trap van volmaaktheit bereikt hebben. Geheel Italien is dus het queekschool dezer kunsten geworden; en 't is dezen bron, uit welken den stroom der kunst is voort gesprooten.

De Teekenkunde en Ordonnantie, die voor de wezentlykste deelen der Schilder en Beeldhouwkunde bekend zyn, was dat geene op 't welke het oog dier kunstenaaren voor langen tyd zich vestigde; de achting hier door veroorzaakt, gaf aanleiding dat zelfs de voor naamste Schilders het allereerst zich moeiten gaven,

ten einde de ontwerpen van brave Meesters , door-
gaans Schetzen of Teekeningen genaamd , machtig te
worden , om deze , gelyk de geleerden de schriften van
anderen gebruiken , ter hunner studie te doen dienen.
Tot hier toe zag men van die oogfchynelyke ruwe
Teekeninge , geene verzameling , als by die van wel-
ke ik reets gesproken heb ; dan in vervolg van tyd ,
de kennis der kunst meer en meer doorbrekende , ont-
dekten zich de schoonheit derzelve , als de allereerste
verbeeldingskracht , en 't levendige vuur der Teeken-
kunst in zich bevattende . De drift der waare Kunst-
kenneren hier door gaande geworden , eensdeels om in
een klein begrip iets van de werken der hogeschool
(gelyk men deze dus noemd) te hebben ; ten anderen
de by na genoegzame onmogelykheit ziende , die 'er is
van origineele Schilderstukken der voornaamste Ita-
liaansche Meesters te bekoomen , dit zeg ik , als mede
het weinige dier overgebleve Tekenkunst , drong de-
ze Kunststukken van tyd tot tyd , tot meer en meerder
pryzen ; een ongelukkig Noodlot dikwyls voor de
kunst , zelfs in 't bloeyendste geluk der Kunstenaaren ,
wanneer de hebzucht aangespoord , deze de Ontrouw
tot haar hulpe neemt , en schyn voor zyn tracht te
doen gelden ; hier door werden de niet genoeg kundi-
ge misleid en afgeschrikt , en men ziet somwylen (door
dien de geldmiddelen veelyds by de kennis niet ge-
voegt zyn) de eedelfte Kunsten en Studien daar door
quynen , ja tot den laagsten trap ter nederstorten .

Tot hier toe hebben wy de Teekenkunst der Italiaa-
nen alleen in 't oog gehouden ; die der Franschen , Ne-
derlandfche , en verdere daar op volgende , welke door-
gaans

gaans uitvoeriger in de manier van behandeling, en vooral de laatstgenoemden uit onze eigen schoot voortgebracht, zyn daar door ook kennelyker; 't gebeurt echter genoeg, dat een goed kender hier in, zo wel als in de grootste Kunststukken waar van wy reets gesproken hebben zich bedrogen vind, en deze voor genen Meester zyne werken aanziet, door dien 'er veele Meesters zyn welken zig in hunne manier na de een of andere hunner voorgangeren geschikt, en derzelve Teeken of Schildertrant aangenoomen hebben. 't Is niet gemakkelyk *gefundeerde reeden te geven, voor een goed kender*, en welke teekenen het zyn, die (zonder den naam van den maaker te zien) hem het stuk doen kennen: Ik voor my houde, dat het in dezen opzicht even gelegen is als met sommige konsten, tot welken men als gebooren moet zyn, en die door de Genie verkregen worden. De beste reden en die het vatbaarste voor elk oordeel is, bestaat hier in; dat men door het veelvuldig zien van een en dezelve Meester zyne werken, die leert kennen aan deszelfs Koloriet, trekken, toetsjes enz. maar dit voldoet nog niet, aan veelen die deze kennis wel ogenblykelyk wilden verkrygen; dan als zy zich maar erinneren, en hun zelve de reeden vraagen waar om zy zo veel onderscheide handen van geschreve schrift ogenblykelyk 'er kennen, en daar in niet dwaalen; zal men dan zich niet voldaan vinden? Met goede copyen van het origineel te onderscheiden, is het even zo gelegen (van gemeene willen wy niet spreken die doen zich zelve kennen) daar zyn altoos hier en daar timiditeyten te ontdekken, die een kundig oog zeldzaam ontwyken

zullen, doch hier toe werd het aller kundigst oog en oordeel vereischt.

Het aangenaamen, 't welk de Teekeningen tot dien trap van achting gebracht heeft waar in wy dezelve in deze tyd beschouwen, bestaat hier in, voor eerst de mindere kosten die 'er vereischt werden tot het verzaamen van eene collectie, die zo veel, zo niet meer genoeg aan de beschouwers zal geven, dan een formidabel Kabinet van Schilderyen, 't wel fomtyds 80. 100 ja meer duyzende gekost heeft; zo veel zal elk kender der beider waardye met my wel willen toestaan, dat tot een formidabel Kabinet van Teekeninge, beide in hunne soort dus genoemd kunnende worden, in verre na nietnodig is. Ten tweede zyn de Teekeningen minder aan bederf onderworpen dan de Schilderyen, voor 't welke zy in hunne Kunst Boeken beveiligt zynde, ook minder plaats beslaan, en gemakkelyker bestudeert en gehanteerd kunnen worden, hindernissen aan welke de Schilderkunst, hoe edel en voorrang vorderende, echter onderworpen is.

Wat vroeger hebben wy even aangeroerd de deferente gevoelens welken veelyds ontstaan over den maker van een Teekening; het is zekerlyk aangenaam den zelve recht te kennen, de kunst roem die veele door de ongemeenheit hunner kunst verworven hebben, zet zonder twyfel 't voorwerp luister by. Hier door is het, dat men zo veel maalen de zelve overgebracht ziet door byvoeging der naam van den een of de andere voorname Meester: op Kunstwerken die dezelve mooglyk nooyd gezien, laatstaan gemaakt hebben. 't Is dikwyls jammer; dat doorgaans de Liefheb-

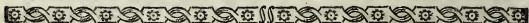
hebbers, al is het Kunststuk goed, minder achting voor zodanig een gedoopte Teekening bewyzen zullen, dan als die zonder naam te voorschyn quam, zo dat veele daar door eer verminderen als verbeteren, want men vind weinige kendens welke de merites der kunst, boven den naam der Meesters achten.

Wy zullen van de weezendlykste deelen die het bevallige der kunst uitmaaken hier niet spreken. Daar toe wyzen wy den genegen Lezer tot het fraaye werkje van den Heer de (*) Piles; het was te wenschen dat zyne volgeren in dat soort van schriften, de voetstappen welke hy hun van zyn Schaal der Schilders heeft na gelaaten, gevolgt hadden: als de fraayste vinding, en de nuttigste zynde, die deze kunst aanschouwen kan. §

De Kunstminnaaren zullen mogelyk op de volgende Teekenkunst eenige verzeekeringe aangaande de echtheid der Meesters wachten, ten dien opzicht wyzen wy hun ten deelen tot voorige gezegdens ontrend de manier die sommige van anderen aanneemen; door welke altoos verschillende gevoelens tusschen kundige en minder kundige, die echter hun oordeel mede wel eens uiten willen, geboren worden. Verscheide, voornamentlyk de Italiaansche, en die der Fransche, zyn by den verzamelaar zo als die hier bestempeld voor-

(*) Beknopt verhaal van het leven der vermaardste Schilders, met aanmerkingen over hunne werken &c. In 't Frans beschreven door den Heer de Piles, en in 't Nederduits gedrukt te Amsterdam 1725. § Zie zyne Schaal der Schilders achter in 't zelve werk.

voorkoomen, gekocht; minder daar op dan op derzelve kunst lettende, hebben die hunne benaming gehouden. By die aan welkers echtheit niet te twyflen is zullen de Liefhebbers in deze Cataloge een * gesteld vinden, en by die welken echter door derzelve kunst boven anderen uitmunten 't volgende teeken §, zynde dit eigentlyk maar te observeeren by de Italiaansche en Fransche, by welken men om het weinige getal niet nodig geacht heeft, eenige meerdere aamerkingen te voegen dan die daar by gesteld zyn. De verdere aan 't oordeel der Kunstkenners overlatende,

ITALIAANSCH E TEKENINGEN.

Van Michiel Angelo §.

1-16-1 EEN staande Man met een Mantel. *Motignia*

Van Morandi.

1-14-2 Een Maria met 't Kindtje in den Hemel, op de voorgrond een biddende Heylig. *Maedt.*

Van Carlo Maratti.

3- — 3 Een Heylig sittende met een Palmtack op de Wolken. * *Maedt*

3- — 4 Een Schryvend Vrouwtje voor een Tafel. § *Maedt*

*Van Lucatelli *.*

5-5-5 Een schoon Landschap in de antique smaak met beelden. *Maedt*

Van Raphaël d'Urbino.

1-4-6 Een sittend Vrouwtje met een Spinrok. § *Maedt.*

Van

Van A. Carrats.

- 7 Een Man sittende te lezen op een Heuveltje. * - - - 5-16-
 8 Een sittende Hercules en een ander. § - - - 5-2-

Van Andrea Schiavoni.

- 9 Een wandelende Monnik, met een Cruysefix, en een
 ander op een blad. - - - 1-19-
 10 Een oude Mans Hoofd gecraionneert. - - - 1-2-

Van Vanius.

- 11 Maria met 't Kindtje in den Hemel, op de voorgrond
 veel biddende Monnikken. - - - 2- - -

*Van Titiaan. **

- 12 Een oud Mans Hoofd, schoon getekent. - - - 1- - -

*Van Polidoor. **

- 13 Drie Studitjes met rood aard, op een blad.
 14 Een Studieblaadje.
 15 Een Vrouwtje met een Kindtje, en drie andre op een
 blad. - - - 1-10-
 16 Een Heyerleger van gewapende Helden. - - -

*Van Cortone. **

- 17 Flora van een Held verselt in de Wolken, twee Cupi-
 doos dragende een Hart en een Wapenschildt. - - - 1-10-

Van Romanelli.

- 18 Een biddende Heremyt, voor een Gekruyste Christus
 Beeld. - - - 1-12-

*Van Cangiagio. **

- 19 Een Vrouwenbeeld door Engelen gedragen, en een
 ander. - - -

Van Tintoret.

- 1-1/2-20 Een Mans beeldje sittende op een Steen, en 5 andere fraaye tekeninge op een blad. *Bremen*
 16-21 Een aan Tafel sittend Gezelschap. *Stadt.*

Van diverse Italiaanen.

- 1-22 Een oud Mans Hoofd, na Permens en een ander. *Yper*
 6-23 Het Kraambed van Maria, gestoffeert met veel beelden.
 11-24 Christus Gekruyst tusschen de Moordenaars, op de voorgrondt Maria weenende. § *4. Baalen*
 7-25 Een Heylige in een gewaad van een Bisschop, met een Leeuw by zich. § *Bremen*
 1-26 Twee fraaye oude Mans Koppen, in oly verw. *Baalen*
 10-27 Een lezende Heremyt. § *Stadt.*
 3-28 Christus leerende in den Tempel. § *Yper*
 6-29 De Propheet Ezechiel wiens tong met eene kole werd aangeraakt, en een ander van eene Meester.
 6-30 Diana met haare Nimphen zich badende by een Fonteyn. *Bayne*

FRANSCHTE TEKENINGEN.

Van Callot (a).

- 7-31 Een Zinnebeeld in een rond getekent. *Baalen*
Van Mellan § (b).
 1-8-32 Een Vrouwe Borstbeeld. *Apelognie*
Van La Fage § (c).
 11-33 Drie arbeydende Mannen. *Bremen*

Van

(a) Zie by zyne Printkunst.

(b) De zonderlinge manier door welke deze Konstenaar met een enkele Arceering zich verwonderlyk doet kennen, vordert elks aandacht. 't Is zeer waarschyneelyk dat deze tekening door hem gedaan is.

(c) Zie Printkunst.

Van Boitart (a).

- 34 De Offerhande van Manoach, en de Opvaring des Engels. *1-10*

*Van Boucher * (b).*

- 35 Een schoon Landtschap met Gebouwen in 't verschiet. *8*
Van Duyfhuizen
Van Boulonge. §

- 36 Maria in den Hemel met veele Engelen, op de voorgront veel beelden. *8*
Baalum

*Van J. Parocel * (c).*

- 37 Alexander Diogenes bezoekende in zyn Ton, met roodaard geteekend. *1-10*
Baalum

Van J. Spoede. §

- 38 Een Gevleugeld Mansbeeld zittende op een Rots, met roodaard schoon getekend. *1-10*
Baalum

*Van B. Picardt * (d).*

- 39 Een Mans Arm, en het onderfte gedeelte van een Mans Lichaam. *1-10*
Baalum

40 Drie

(a) Zie Printkunst.

(b) Boucher, een der vernuftigfte Landtschap Schilders der Fransche. Zo gelukkig als hy hier in slaagde, zo gelukkig was hy in zyne spelende Kindertjes, Hy volgde ten dien opzicht de trant van den beroemde Quinoy; de achting voor zyne werken blyken uit de meenichte der Plaatens welke na dezelve gegraveert zyn. Hy leefde noch 1748 en zyne Tekeningen zyn zeldzaam.

(c) Parocel, (Joseph.) Geboore te Brignoles in Provence 1648 en 1704 te Parys Gestorven. Zyne werken van welken verscheiden gegraveert zyn, doen gelyk deze Tekening zyne bequaamheit kennen.

(d) De roem en achting die dezen grooten Man door zyne Kunst behaald heeft, is zonder het inzien zyner werken kennelyk, aan den prys welken men deze, niet tegenstaande de veelheit

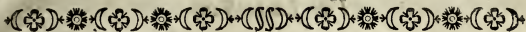
- 1—40 Drie Vrouwe Hoofden, waar van twee na La Seuer. *Paal*
 —18—41 Een Mans Hoofd. *Winkel*
 1—14—42 Een Academie Beeld, zynde een op de knie leggend
 Mansperfoon. *Paal*
 2—8—43 Een dito, zynde een leggend Mansperfoon. *Paal*
 4—44 Een dito, op een andere wys. *Paal*
 9—45 Acteon Diana bespiedende, verandert in een Hert, en
 wert van de Honden aangevallen. *Oppugnet*
 8—10—46 Twee stuks, zynde het eene een Huwelyks Plechtig-
 heid, en een andere gebruykelyk by de Geboorte der
 Indiaanen. *Stens*
 10—12—47 Twee stuks, zynde Godtsdienstplichte der Roomfchen *Stens*
 7—12—48 Manière de Nivellet pour Conduire les Eaux, met de prent *Stens*
 7—12—49 Maniere de trouvés les Eaux qui fons sous terre, met de
 prent. *Stens*
 20—50 Les Grand Chemins de l'Empire Romain, met de prent,
 zeer uitvoerig. *4 Bremen*
 27—10—51 De Tytel van l'Histoire des Oracles, met de prent,
 extra fraay. *Paal*
 49—52 Een heerlyke Bruylofts Tytel konstig getekent, waar
 onder staat, *Oppugnet Alii, Hic Solus de Corde Trium-*
phat, met een extra schoone Plaafdruk, op oostindisch
 papier. *Stens*

Men zegt dat voor deze Tekening en 't graveeren der
 Plaat 500 guldens betaald is.

derzelve, ziet gelden. Hy wierd Gebooren te Parys 1673, in 't
 Jaar 1710 verliet hy deze Hoofdstad en verkoos Amsterdam tot
 zyn verblyf, alwaar hy 1733 overleed.

Zyne Academiestudie zyn zeer geacht, en wat waarde zyne
 uitvoerige Tekeninge verkregen, kan uit de Prys van 3, 4 en
 meer hondert guldens, die dezelve by publique veiling gegolden
 hebben, afgeleyd werden.

De Ordonnantie uit zyne verbeeldingskracht en geleerdheit
 voortvloeiende, is wonderbaarlyk, en zyn graveer stift vlug en
 teffens eel, zyn Tekening is deftig. Men teld over de 1300 van
 zyne eige gegraveerde werke, zonder een ongelooflyk getal ande-
 re, welken ten deele door zyne Discipelen gedaan zyn.

OM de verscheidene Meesters, en het weinige 't welk van derzelve werken hier voor komt, hebben wy beter ge-oordeeld onze aanmerkinge daar op by de Printkunst te voegen. Eenige echter, van welke geen Graveerkunst of maar een enkele gevonden werd, zyn daar en tegen hier gebracht, ten einde aan het oogmerk te voldoen, in 't genen wy gezegt hebben.

NEDERLANDSCHE TEKENINGEN.

Van Rubbens (a).

- 53 Een Kop levens grote.
 54 Een Mans Hoofd met een Muts, als boven. } — 1 — 2
 55 Een wilde Dieren Jacht, naar denzelve. } — 1 — 2

Van A. van Dyk. (b).

- 56 Een slapend Cherubyns Hoofd - eel geteekend. — 5 — —
 57 Een oude Mans Hoofd, niet minder. — — — 10 —

Van Jordaans (c).

- 58 Een dronke Sileen op een Ezel.
 59 Nephthunes staande op den Dolphyn, Zeenimphen en Tritons in 't verschiet, extra fraay. } — 2

Van Quellinus.

- 60 Christus twaalf Jaren oud zynde in den Tempel Lerende. — 18 —

Van

(a) Zie Printkunst.

(b) Zie Printkunst.

(c) Zie Printkunst.

Van Lange Jan.

61 Maria en Josph elkander ontmoetende in Oliverv.

Van Sadelaer (a).

62 Christus door de Krygsknechten Gegeeffelt werdende, en een van Biffchop. *Breemen*

Van J. Lievens (b).

63 Een oude Mans Kop, zeer kunftig. *Brugnet*

Van A. Bloemert (c).

64 Een blaffon, zynde een Vrouwe beeld met Cupidoos in de Wolken. *Steyn*

65 Maria met het Kindje.

66 Christus op de Zee in het Scheepje Predikende. *Bralen*

67 Een oude Mans Hoofd met roodaart. *Yder*

68 Een dito met fwart kryt, beide overheerlyk.

Van J. de Gheyn (d).

69 Een Mannetje aan een Tafel tekenende. *Duydelin*

70 Een Studieblaadtje. *Steyn*

71 Een dito, en twee door een ander op een blad.

Van H. Goltius (e).

72 Een oud Mans Hoofdtje met de pen getekend. *Postet*

73 Een groote oude Mans Kop.

74 Een

(a) Zie Printkunft.

(b) Jan Lievens gebore te Leiden 1607, beroemd Historie, dog voor al Pourtret Schilder.

(c) Zie verder by zyne Printwerken.

(d) De Gheyn Hollands Meester, zyne teekeningen zyn van een wonderbare fixheit, dan zyne verkiezinge doorgaans onbevallig.

(e) Zie verder by de Printkunft.

- 74 Een Vrouwebeeld tredende met een Voet op de We- 12
reld. *Laedt*
Van G. Schalken (a).
- Baalen* 75 Twee schoone Mans Koppen met roodaart getekent. 6
Van F. Hals (b).
- Byt* 76 Een Mans Kop. - - - - - 1
Van J. de Roore (c).
- 77 Argus slapende by de Koe.
- Laedt* 78 Twee Zinnebeelden op een blad. - - - - - 10
Van Waterloo (1).
- Laedt* 79 Een capitaal Landtschap vol Boomen. - - - - - 10
Van E. van de Velde (2).
- Laedt* 80 Een fraay Landgezicht met de pen getekent, en drie 6 5
gezichtjes na het leven door een ander.
Van Codde (3).
- Laedt* 81 Een Bergagtig Landtschap met beeldtjes, en een door 12
een ander.
Van A. van Everdinge (4).
- Laedt* 82 Een Bergagtig Landtschap met Vee &c. - - - - - 7 15
Van de Heus (5).
- Laedt* 83 Een Ruïne in een Landtschap met beeldtjes. - - - - - 1 10
Zon-

(a) Beroemd Kaerslicht Schilder gebore te Dordrecht 1643. en in den Haag 1706 gestorven. Zyn Schildertrant was eel, daar en tegen zyn teekening veel minder.

(b) Men ziet zelde van zyne Teekeninge, van welke deze, schoon schets gewyze, het groote zyner kunst aan wyft. Hy stierf 1666. oud 5 of 86 jaar, zynde een Mechelaar van geboorte.

(c) Gebore 1686, een zeer goed Kabinet en Zaal Schilder, Copieist en voornaam Kunsthandelaar, in 's Hage 1747. overleden.

(1. 2. 3. 4. 5.) Alle exelente Landtschap Schilders, welke in de 1600. Eeuw bloeyden.

Zonder Naam.

- 34 Een Historie stukje, zynde een Toors of nacht ligje,
 zeer kunstig. *M. H. G. v. d. W.*
 35 Een slapende Boer by een Ruïne, en twee andere
 36 } Een Bedelaar op krukken, en een ander. *Bealen*
 } Twee fraaye getekende Kopjes.
 37 Een capitale Schets waar in Pan met de Saters ver-
 beelt werd.
 38 Drie aardige met de pen getekende Pourtraitjes, zynde
 alle met leesbare letters getekent. †
 39 Een Proef van Pennekonst, door J. van Leeuwen. †
 90 Koning Willem de III., te Paard, met de pen fraay
 getrokken, op parkament. † *Bouquet*

Van Rembrant Van Ryn. (a).

- 91 Een sittend Mannetje met een Mantel om.
 92 Een Boertje sittende in een Boek te lezen, extra
 fraay. *Bealen*
 93 Een in gepeyns sittend Mannetje aan een Tafel. 12
 94 Een dito, op een Stoel sittende.
 95 Een dito, staande met de hand aan het hoofd.
 96 Een wandelend Vrouwtje en Mannetje. *Bealen*

Van G. van den Eekbout.

- 97 Een Schets zynde een Boertje zeer natuurlyk, Disci-
 pel van Rembrand. *Bealen*

Van

(†) Gelyk 't Penfeel wanneer een vaste hand het zelve bestierd, het Kunstvermogen schenkt; zo is de Pen ook van 's gelyken vruchtbaar, in het voortbrengen van dat geen 't welk wy in zyn soort Kunstig noemen mogen. Het laatste der drie Nommers dezer Konst kan wegens deszelfs vaste trek, (schoon weinig Teekenkunde daar in gevonden word) hier van ten voorbeeld strekken.

(a) Ziet verder by zyne Printwerken.

Van C. Visser (a).

- B. Salen* 98 Een Jongens Kopje, zeer fraay. --- 1-8-
- 99 Een dito. --- 1-12-
- C. Salen* 100 Een dito. ---

Van De Braey (b).

- H. Hens* 101 Een feer fraay Pourtraait na het leven, het kopje extra uitvoerig in meniatuur. --- 5-9-

Van J. Toornvliet (c).

- H. Hens* 102 Een Boer en Boerinne Kopje op een blad. --- 3- ---

Van A. vander Burg (d).

- H. Hens* 103 Een Heremyt in devotie, met een Boek voor zich rustende op een Doodts hoofd, zeer konstig met rood aard; --- 7-15-

Van B. Gerbier of Grebber. (e).

- K. Kadt* 104 Het Pourtrait van Koning Jacobus en desselfs Gemalin Koningin Anna, yder in een Rond met fraay bywerk extra konstig met de pen getekent. --- 13- ---

Van Philip Wouwerman (f).

- B. Salen* 105 Een Studie Blaadtje waar op in de dertig beeldtjes en andere figuren. --- 1-16-
- 106 Een

(a) Ziet verder by zyne Printwerken.

(b) Voornaam Haarlems Konstschilder leefde in de Eeuw van 1600.

(c) Geboren te Leiden 1641., welkers kunst lof verdient, gelyk in deze stukjes komt te blyken.

(d) De uitvoerig en fraayheit van deze Teekening is zonderling, en de weinige welken van hem voorkomen maaken dezelve geacht. Dit zelve is na een bekende Bedelaar van Dordrecht geteekend. Hy werd Geboren 1693 en Stierf 1733.

(e) De Kunst hier geen naam te hulproepende laten wy het onderzoek des aangaande voor 't doordringend oog.

(f) Hoe zeldzaam de Teekeningen welken voor echten van dezen

- 1-8 106 Een Battaille in de trant van dezelve of van Huchtenburg. *Voyage.*
Van Berchem (a).
- 2 107 Een Kaart ornament met Water Nimphen, en Cupidoos. *Boisguez.*
- 1-10 108 Een paar, zynde een Boere Binnehuysje met drinkende Boertjes. *Offens.*
- 109 Een Landtschap met Bedelaars.
- 1-11 110 Een Boer met een Ezel voor zig die hy de Last optegt. *Van Bremen.*
Van J. Luyken (b).
- 1-18 111 Een Slang een Kind hebbende ingeflokt, werd van een Soldaat gedood, en het Kind gered. *Roest.*
Van A. Both. (c).
- 1-12 112 Een boere Binnehuys daar een oud Wyf met de kinderen pap eet. *Hinkel.*
Van A. van Ostade (d).
- 5-10 113 Een boere Binnehuys daar een Boer in de kan zit te Kyken. *Offens.*

Van

dezen Meester te houden zyn, gevonden worden, is den kunstkenneren genoeg bekend; dit 't geen verscheide Studitjes bevat welken in zyn Valke en andere Jachten voorkomen, is daar om te zeldzaamer. Hy is te Haarlem gebore 1620 en gestorven 1668.

(a) De vlugheid van gedachten en het vaste zyner teeken pen is klaar in deze Kunst-stukjes te ontdekken; blyk hier van werd gevonden in het eerste stukje, 't welk van zyne ordinaire desseinen afwykende, echter zyn kennelyk caracter heeft behouden. Hy was tyd en stad genoot van den voorgaanden.

(b) Leefde tot inde 1700 Eeuw, een vruchbaar vernuft zo in de ordonnantie als Teekening en Hartstochten.

(c) Broeder van dien groten Landschapschilder Jan Both, zyn teeken wyze is vast en zyne ordonnantie aardig.

(d) Hy was een Rafaël in zyn soort, de natuur als levend imiterende; zyn Teekeninge zyn zeldzaam. Geboren te Lubek 1610. gestorven 1685.

Van Bakbuizen (a).

114 Een Schetsje, zynde een Vaartuyg met volck dat aan land gehaald werd, &c.

Van H. en C. Zaftleven (b). *Breun* 1 — —

115 Een Ruïne met beeldtjes en een kopje van C. Zaftleven.

116 Twee Ryn en Berg gezichten met beeldtjes. *Breun* — —

117 Een boere Binnehuysje waar in een Boer, Boerin en Jonge, met veel bywerk, van Potten, Groentens &c. *Stent* 5 5 — —

Van J. van Goyen.

118 Een Paar, zynde een strant en een Landtgezichtje, met beeldtjes. *Stent* 2 5 — —

119 Een Boere Kermis vol gewoel. *Stent* — — 3 5 — —

Van P. Quast.

120 Een Boere Gezeldtschap, zittende te drinken. *Stent* 2 2 — —

Van ter Himpel (c).

121 Een Paar Rondtjes, zynde zeer fraaye Landtgezichten met Beeldtjes, Dorpen in 't verschiet. *Bongard* 1 10 — —

Van M. Witboos.

122 Een Bergagtig Land en Watergezicht. *Stent* — — 12 — —
Van

(a) De voornaamste Zeeschilder die men noemen kan, hy leefde in de Eeuw van 1700.

(b) Aanmerkelyk is het laatste stukje, (zynde het Boere binnehuysje,) wegens zyne uitvoerigheid. De naam van H. L. werd op de kând van de tafel gevonden. Zy leefde beide in 't begin der Eeuw van 1600.

(c) Een voornaam Tegel Bakker, zyne Teekinge die meest in vierkante Ruyten of Rondjes voor koomen, dienden hem daar toe, doch naderhand om der zelve kunst geacht en opgezogt.

Van Beeldemaker.

123 Een zeer fraay Tuyn ornament met Beeldwerk, en aan de zyden fraaye Landtschappen.

Van Domer.

Frid.

124 Gezicht van de Stad Nantes en de Brug, en omleggende Dorpen.

125 Twee diverse Gezichten na het leven.

Van Vander Ulft (b).

126 Een met Roomse Gebouwen en Beelden.

127 Een dito groter, zeer fraay.

Boquet

128 Een paar capitaale als boven, met veele beelden zeer fraay.

Boquet

Van Gerard van Houten.

129 Een zeer fraaye Tytel, waar in afgebeeld de gewoontens der Inwoonders van Nova Sembla.

Houten

Van Blyswyck.

130 De Tytel van Derhams Godgeleerde Natuurkunde.

131 De Tytel van Greenhil over de Propheet Ezechiël.

Van C. Troost (c).

8 Troost

132 Het Tyteltje van de Pamela of beloonde Deucht.

Van Koops.

Boquet

133 Een fraay Tyteltje, waar in verscheyde zinnebeelden en outheden.

Boquet

Van

(b) Voornaam en konstig. Schilder van Antique Landschappen en Ruwine, schoon nooyd in Italien geweest zynde, was hy zo volmaakt daar in, als in zyn Teekening, Coloriet, en ordonnantie. Gorkomer van geboorte. Leefde in 1600.

(c) Zie verder.

Van J. Goeree (a).

- 134 De Tytel van Le Long Koophandel van Amsterdam. }
 135 Drie Afbeeldingen uyt de Nederl. Outheden, als het
 Huys te Merwe aan de ooft en westzyde, Brederode
 en het Huys te Kleef, Egmont binnen, en Egmont
 op den Hoef. *Rouquet* } 9-10-

Van den Oude Houbraken (b).

- 136 Drie op een blad zynde Joodtsche Historien uyt Fl. 2-10-
 Joseph: *Atens*.
 137 De twee Bezetene komen van tuffen de Grayen en
 ontmoeten Jesus die dezelve geneest. *Winter* } 9- - -

Van G. Hoet (c).

- 138 De Verbondmaking van Laban en Jakob vol gewoel. }
 139 Abram betaalt de 400 silvere zickelen. *Rouquet* } 8-15-

Van A. Rademaker (d).

- 140 Gezicht te Utrecht van de Wal na den Dom en Buert
 Kerk. *Atens*.
 141 Gezicht buyten Middelburg, de Stad in 't verschiet. } 7-10-
Vas

(a) Een goed Plaatsnyder en grappig Dichter, zyn Teekeningen zyn zinnelyk, Ryk en Geestig van ordonnantie. Amsterdammer Leefde noch 1727.

(b) Voornaam Historie Schilder, Teekenaar en Schryver van verscheide Werken, en onder deze het Leven der Schilders, 't welk hy met lof en zonder schyn van quaadsprekendheit noch knevelaryen volvoerd heeft. Deze Teekening is eene van die welke Platen in de Bybelprinten van Hoed, Houbraken en Picard voor koomen. Dortenaar Nat. 1660 Ob. 1715.

(c) Een excelent Historie Schilder, zyne ordonnantie zyn vol verbeeldings kracht. Hy heeft veel zaalstukken en andere werken, ook Kabinet stukjes geschildert. Nat. 1648 Ob. 1723.

(d) Zie verder by de gecoleurde Teekeningen.

Van W. Troost (a).

15-15-142 Een paar extra fraaye Landschappen, met driften van Vee in het water en veel Beeldtjes. *Bouquet*

Van G. J. Xavery (b).

12-12-143 Een paar fraaye Landschapjes, waar in Herders en Herderinne hun Vee weyden. *Stend.*

Van C. Pronk (c).

9-19-144 Jan Roothoofs Hofje, oude Mannen en oude Vrouwen Gasthuys te Alkmaar. *Stend.*
 9-19-145 Wildemans-huys en Stadts-Timmerwerf te Alkmaar.

Van de oude Moucheron (d).

1-12-146 Een Bergachtig Landschap in de hoogte, met Beeldjes. *Bouquet*

2-2-147 Een dito in de Breete, waar onder aan den Berg, Boerhutten, Beeldjes en Vee. *Gibert*

Van J. de Witt (e).

3-5-148 Een fraay Blaffon met Kindertjes, met rood aard getekent. *Stend.*

Van

(a) Kunstig portret en Landschap Schilder, met welke laatste hy zich nu noch 't meeste bezighoud, en welken de achtig der kenners weg dragen. Nat. Amst. 1684-

(b) Broeder van dien beroemden Haagse-Beeldhouw-kunste- naar J. B. Xavery.

(c) Van Amsterdam. Geb. 1692, kunstig Teekenaar, het leven altoos volgende, gelyk aan een oneindig getal van oudheden en gezigte welken reets in Print van hem uitgaan, te zien is.

(d) Voornaam Landschap Schilder, en geacht om zyne natuurlyke verbeeldinge der Boomen enz. Nat. Amst. 1633. Ob. 1686.

(e) Beroemd Historie Schilder van de tegenswoordige eeuw, en in 't laast der vorige te Amsterdam geboren. 't Is moeyelyk

Van J. van Huyffem (a).

- 149 Een Landschapje met verscheyde Ruynes gescheft. } 1-6
 150 Een dito, met rood aard gescheft. *Bremen* }
 151 Twee op een blad, zynde fraye Land- en Waterge- 2-
 sichtsjes. *Duytsele*
 152 Een Vaas met Bloemen, zeer konstig staande in een 12-10-
 Nis, vierkant. *Bouquet*
 153 Een dito Vaas met Bloemen mede zeer konstig, staan- 4-
 de op een Pedestal, in de hoogte. *Coster*

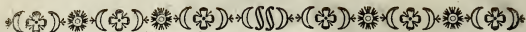
Van N. Verkolje (b).

- 154 Een Overheerlyke Tekening, zynde een Landschap 90-
 waar in de Godinne Venus verbeeldt werd, zittende on-
 der een Boom van boven met een ahangend kleed be-
 dekt, vergezelt van vyf Cupidoos, die twee Satertjes
 het Momaangezicht afgeligt hebbende, dezelve pla-
 gen en verjagen. Dit is een der kapitaalste die hy ooit
 gemaakt heeft. *Arde*

zo veele Kunstverdiensten te beschryven als hier in een zich ver-
 toonen, daar 't al om stryd dingt. Zyne Graawe Schilder stuk-
 ken, welke steene Basreliëven verbeelden, bedriegen het naauw-
 keurigste gezicht; zyn Schilderkunst voldoet elk Kender; en zy-
 ne Teekenkunst, op welk een wyze! verrukt een yder.

(a) Geen minderen roem behaalden dezen, zo in zyne Bloem
 en Fruitstukken, als Landschappen. 'T is veel, doch niet te
 veel gezegt; dat hy wel zyne voorgangers en volgers, maar gee-
 ne overwinnaars gehad heeft. Hy is te Amsteream Geb. 1682 en
 Gestorven 1746.

(b) Beroemd Schilder en Teekenaar, te Delft Geboren 1673,
 en 't Amsterdam 1746 Gestorven. Hoe hoog ook zyne Schilder-
 kunst geacht werd, men moet echter zeggen, dat deze zyne ma-
 nier van met Indischen Inkt te wassen, alles overtreft wat in dier
 voegen 't licht ziet. Zyn Tèekening is wonderbaar, en zyne ver-
 kiezinge zyn altoos bevallig.

GECOLEURDE TEKENINGEN.

Van V. Straten de Rue (a)

2-15 155 Een paar Landgezichtjes met Veedriftjes en Gebergten
in 't verschiet. *Steen*

Van V. Dermeer (b).

1-6 156 Een Landtschapje met Schaapjes. *Buyselen*

Van Theodoro Wilkens (c).

2-157 Een paar Capitaale Italiaanse Gesichten, gestoffeert
met Beelden en Gebouwen, aldaar naar 't Leven ge-
teekent. *Bouquet*

Van P. van Kuyk (d).

6-158 Gezicht van het Adelyke Huis Oud Teylinge buiten
Sassenheym. Op den Voorgrond ziet men Jaagers met
honden &c. van de Jacht komende. *Bouquet*

Van C. Dufard (e).

2-2 159 Een Scheelen Boer met een hoet op. *Steen*

160 Een

(a) Van deze vinden wy niets geboekt, echter verdiend zyne
Kunst achtting.

(b) Haarlemmer. en zeergoed Discipel van Van Berchem.

(c) Amsterdammer, welkers kunst in den jaaren 1748. aldaar
verkogt is; van zyne manier en verkiezing kunnen deze ten blyk
strekken.

(d) De vroolyke en vlugge manier, van welken dezen Kunste-
naar en zyne Broeder zich in al hun Werken bedienen, als mede
de rykheit hunner ordonnantie en aangename Schilder wyze, be-
koord een yder.

(e) De voornaamste Discipel van den beroemden A. Ostade.
Zyne Teekeningen werden zeer geacht, voor al die, welke ge-
lyk deze, hunne frissche koleur behouden hebben en wel gecon-
serveert zyn. Haarlemmer Nat. 1665 ob. 1704.

160 Een Haarlemse Bratjeswever, zittende op een Stoel
de Courant te lezen voor een tafel, daar een Glasbier
op staat. *Baalien* 3

Van G. Sanders (a).

161 Een Geceraionneerd Churubins hoofd zeer fraay. — *1-6*
Baalien

Van J. V. Liender (b).

162 Een paar zeer fraye Landschapjes met Water en Berg-
gezichten. 2-2

163 Een Capitaal Bergachtig Landtschap met Beelden
&c. zeer schoon. 3

Van J. de Beyer (c).

164 De Stad Utrecht langs de Blaauwe Capel te zien, fraay
gestoffeerd. *Duyfelen* 12

165 Het Graf van Graaf Mauritz te Cleef, met Beeldjes enz. *Duyfelen* 6-5

Van G. Melder (d).

166 Twee Naakte Beeldjes in een Landtschapje by een Ri-
vier.

167 Su

(a) Een exelent Schilder in allerhande aart van werk; 't schynd onverschillig voor zyn Penceel, of zyne verkiezing tot een bekoorlyk Landtschap of Historie overgaat, 't Poutret en Bloemscilderen is insgelyks hem eigen, en Rotterdam ziet noch dagelyks de vruchten van 's Mans Kunsttoeffeningen.

(b) Schoon dezen nooyt den Roomfchen grond betrede, schynd het echter, of dien de vruchtbaarheid van zyne gedachten, met al het schone 't geen de Kunst luyfter by zet, begiftigt heeft; het Grootfche van Pouffyn, 't aanvallige van Mola en Melée, in 't kort, de Natuur zelfs vertoond zich als herbooren in 's Mans Kunst, die Utrecht noch ziet bloeyen.

(c) De zinnelyke manier, en de accuraat gevolgde Natuur, doet allerwegen deze Kunst-ftukjes, minnaars vinden, een zeldzaam geluk voor een noch levend Schilder.

(d) Een zonderlinge uitvoerigheid, gevoegt by een zuiver en overeel Penceel in zindelykheid van Koloriet, Teekenings en

13-18-167 Sufanna in den Hof van twee Boeven verrast, onder de groene schaduw van 't Geboomte. *Boalen*

Zonder Naam (a).

14-18-168 Een paar extra curieuse Landschapjes op Parkament. Het eene verbeeld een Ryfiger die van den Blixem getroffen werd, en het andere, zeer fraay met Beeldjes gestoffeert, een Bevalligen Avondfond. *Boalen*

27-169 Een Rode Roos met 2 knoppen en bladen, zeer heerlijk getekent. *Bremen*

170 Een Bloem Bouquet met Tulp en andre Bloemen, mede zeer heerlijk.

52-10-170* Een paar overheerlyker Bloempotten, met alderhande Bloemen, waar by verscheyde Insectens, staande yder in een Nis. Deze twee Stukken overtreffen zoo in grootte als in kunst al het geene men hier (door die Hand gedaan) gezien heeft. *Bouquet*

Van H. Hengstenberg (b).

6-171 Een Ciperse Kat zeer fraay, springende op een heining. *Bremen*

Van

Ordonnantie, geeft dezen Amsterdammer, binnen Utrechts muuren zich naderhand onthouden hebbende, een bestendigen Roem. Nat. 1693. ob. 1754.

(a) Tot welken trap van volmaaktheid de Kunst van in Waterverf Schilderen gekomen is, kunnen deze Kunst-Stukken aan wyzen; voor al de Bloem-stukken, die het leven schynen te tarten. Men zegt dat dezelve geschildert zyn door een Dame die zich in Duitsland ophoud; over derzelve Naam en woonplaats, zyn zeer veel disputen onder de Liefhebbers.

(b) De grootste Waterverf Schilder die 'er ooit geweest is of mogelyk zal koomen, zyn exelerendste werken bestaan in Fruiten, Bloemen, en Vogels, in welke geene, dan die zo even beschreven, hem nader by komen. Geb. te Hoorn 1667 overleed aldaar 1726.

Van J. Bronkhorst (a).

- 172 Een paar zeer fraaye met Landt en Water Vogels, zeer konstig, in 't verschiet by yder een Landtschap. *attens* 16
- 173 Een Arkadisch land gezicht, met Ruynes en Watervallen, konstig met Land en Watervogels gestoffeert. *attens* 16

Van J. Moucheron (b).

- 174 Een Arkadisch Landschapje in de hoogte.
- 175 Een Bergagtig Landtschap met Ruynen en Beelden zeer fraay. *attens* 16
- 176 Een paar zeer fraaye Landtschappen verciert met gebouwen, Beelden, Fonteynen en Watervallen, in het verschiet ziet men in Zee varende Schepen en Geberchtens. *attens* 16

Van A. Rademaker (c).

- 177 Een heerlyk Arkadisch Landtschap, zeer konstig gestoffeert met Ruynes en andere Gebouwen, zynde in het zelve een fraaye Waterval en verder bywerk. *Charvond* 16

Van A. Schouwman (d).

- 178 Een zeer fraay Landtschap, met een stil Water, daar Syrin

(a) Hoe groot een Konstenaar; nochtans door de hier voorgenoomde zynen Leerling overtroffen, in eenige deelen der Kunst; zyn Vogels werden echter by sommige Kenders voor beter geschildert gehouden.

(b) Voortreffelyk Landschap Schilder, van 't welk de blyken in Amsterdam en elders in zaal en Kamerstukken te zien zyn. Zekerlyk is zynsgelyken in ordonnantie, schikking en dartelende speeling vnn Tak en Bladen, nooit geweest. Hy is aldaar 1670 Gebore, en 1744 overleden.

(c) Stad, Tyd en Kunstgenoot van den voorgaanden. De Kunst en kracht zyner Teeken en Schilderkunde, zyn hier genoegzaam in te ontdekken; De zuiverheit van zyn Penceel, en de aangename verkiezinge zyner ordonnantie, verwekken een bevalligheit die altoos zyne voorstanders vinden zal.

(d) Te Dordrecht 1710 gebooren. Zo ooit de bevallige be-

Syringa van Pan vervolgt wert, in het verschiet ziet men verschyde Saters, na een stukje van Bot.

30-179 Een dito tot een weerga, waar in de Historie van Apollo en Dafne verbeeld wert, na een Stukje van Van Huysem. *Paalen*

180 Een zeer fraay en bergagtig Landtschap, waar in een Rivier stromende voor by een lopende Fonteyn, daar zich eenige Nimphen wassen en baden; de voorgrond gestoffeerd met Schapen en ander Vee, na een stuk van Griffier. *Chavignel*

Van C. T. oost (a).

36-181 Een buyte Herberg daar de Bokskop uyt hangt, zittende voor de deur, onder een Boom verscheyde Officiers te drinken, waar van 'er een affcheyd neemt terwyl de Stalknecht desselfs Paard aanbrengt, uytmuntend fraay. *Paalen*

182 Een konstige en capitaale Tekening, verbeeldende eenige Joden die aan een Dame van haar Dienstmaagd verzet, een stuk Goud voor een kleed bieden. *Van Boemen*

handeling der Water-verven aan een kenders oog voldoen kunnen, 't zyn deze, door een hand bestuurd en geschikt tot alle de deelen der Schilderkunde. De manier en 't kennelyke der Meesters is wonderbaarlyk gevolgt; een natuurlyke warmte verspreid zich door 't geheel, terwyl een geregelde houding het verdere voltooyd.

(a) Amsterdammer 1697. Geb. De ongewone manier van welken deze Kunstenaar zich bedienden; gebruikende 't Crayon, 't Penceel en de Teekenpen in een en 't zelve stuk, na zulks hem dacht te dienen, trok al vroeg, gelyk zyn aardige en na 't leven gemaakte verkiezinge, het oog der kunstminnaren na zich. Deze Kunst stukken zyn by de Liefhebbers bekend onder de benaming van de Pleister plaats op half wege, en de Spilpenning. Hy overleed in den jaare 1750.

ITALIAANSCH E PRENTKONST.

DE aller eerste voetstappen welken van de Graveer- kunde te ontdekken zyn, vinden wy (volgens en overeenkomende met den Heer de *Piles*) in Floren- cen, in 't Jaar 1460. door eenen *Maso Finiguerra*, zyn- de een Goudsmit. Hy by geval, of liever door oplet- tenheit ziende, dat het geen hy met sterkwater op zyne werken graveerden, zich even gelyk het gegraveerde liet afdrukken, ging daar in al verder en ver- der, tot dat eenen *Baccio Baldini*, mede een Goud- smit, deze vinding noch wyder uitbreide. Op hem volgden *Andre Mantegna* die in Rome zyn eige werken graveerden.

Deze kunst verder door brekende, ontdekten zich eenen *Martin van Antwerpen* in de Nederlanden. Hier op volgden, onder meer anderen, *Albert Durer*, wel- kers kunst zo geacht wierd, dat *Marc Antoon*, (van wiens graveeryzer zich naderhand dien grooten *Ra- phaël* bedienden om zyne Kunststukken in het licht te brengen) verscheiden zyner werken copieerden. De eeuw van 1500. zag deze nuttige kunst ten top van vol- maaktheit stygen, in dezelve quâamen met meer an- dere te voorschyn, de *Zadelaars*, *Goldsius*, *Muller*, *Vofsterman*, *Zaanredam*, *Matham*, *Calot* enz. en in het laaft derzelve of in 't begin der 16., verscheen *C. Bloemaart*, *C. Visscher*, *S. A. Bolswaard*, *Pontius* en de *Jode*, nevens een oneindig groter getal dergelyken, die in alle Landen de allerlaafte hand daar aan leiden; gelyk ook kort daar op de zwarte kunst *Plaat*en, (zo
als

als sommigen willen) door Prins Robbert zyn uitgevonden.

Wy vinden ons zelve te eng bepaald in een werkje van natuur als dit, ('t welk eigentlyk maar tot een Naam-roll der zaaken geschikt is) om verder in de wezentlyke deelen der kunst door te dringen; die hier van omftandig bericht begeren, wyzen wy tot F. le Comte, Filibjen en andere Schryvers, welken onder anderen van de Graveerkunde handelen, terwyl de Piles hen daar by van 't nut der Prentkunst, (meer dan wy hier voornemens zyn), zal onderrechten.

De achting der Prentkunst moet als tweeledig aangemerkt werden; de eerste derzelve hecht zich aan de kennis dien zy geven van het character der Meesters wiens werken zy verbeelden; de tweede aan de kunst waar door zy het character verbeeldt van de Graveerkunst zelfs. Daar zyn 'er welke het eerste en tweede character te gelyk aantoonen, namentlyk die Prenten, welke Meesters met een kunstige hand na hunne eige werken gegraveert of ge-est hebben, en die zeg ik, verdienen dubbele achting, alzo dit origineele zyn; daar en tegen ook hoeveel achting de andere verdienen, kunnen die echter niet meer als copyen aangemerkt worden, en verkrygen dus de laatste, een graad van waarde byna gelyk aan Teekeninge.

Uit de achting der kunst werd de drift voor derzelve bezitting gebooren, en deze is het door welken fomtyds alleen, en fomtyds door andere redenen, myn stiel regel van de waarde der kunst eenigzints om verrewer geworpen word, welke anders doet zien, dat deze aan derzelve volmaaktheden behoorden gehecht te zyn.

De

De Prenten in het algemeen zyn de waare Studie Boeken der kunstenaaren, en 't menigvuldig gebruik als mede de onkunde van andere, doet veele derzelve verlooren gaan, een noodlot 't geen de allerbeste zo wel als de flegte onderworpen zyn.

Het verschil der waarde tusschen Prenten en Teekeninge bestaat voornamentlyk hier in, dat 'er van ider Teekening maar een, en van ider Print honderde zyn: waar om zien wy nu echter van een Meester die Teekeninge gemaakt heeft, de Printen dikwyls duurder gaan, als zyne Teekeninge? dit zeg ik zelfs van Printen die na schilderyen van een ander Meester gefneden zyn? de reede daar van is alleen de kunstdrift, die zich, om zo te spreken, enkeld voor de kunst van het graveer yzer verklaard: Zo ziet men een enkele Print van C. Visscher 20 a 25 guldens gelden; na die kours behoorden dan de Printen van Calot, Rembrand en dergelyken, ook hoe hoog tegenswoordig in prys, noch veel meer te gelden, door dien dezelve kunstige-Est of Gefneden, en eigene inventien zyn. 't Is waar, dat sommige Printen raar door hun zeldzaam voorkoomen zyn geworden; 't zy daar van de reden is, dat de Plaat of vroeg weggeraakt of eenig ongeluk ondergaan heeft; de zulken moeten met recht meer gelden: Maar thans heerft een andere Moden, dat is de Druk, of het onderscheid 't geen de Liefhebbers vinden, in die welken zy noemen Proefdrukken, eerste drukken en die daar op volgen, tweede druk, en gemeene drukken: de laatste zyn zekerlyk, voor al voor die de Graveering in 't oog houden, van weinig waarde, maar de kiesheit van deze Eeuw gaat somtys

zo ver, dat men dikwyls minder voor beter foort ziet kiezen; en dus Proefdrukken, voor de daar op volgende, die waarlyk beter zyn.

Verfchillende Liefhebbers, die kunding zyn dat niet alle Platen even gelukkig uitvallen in het bewerken, en dus niet evengelyke goede Drukken uitleeveren, veroorzaakt wordende zo door den aart van 't Kooper als anders (gelyk onder andre in de Printen van C. Bloemaard, en onder die van La Galarie de Luxembourg te zien is) zoeken ter hunner gerustheit om goede Drukken te hebben, den een daar de Graving het aller eelft en fynst is, reeden daar van gevende, zeggen zy, dat die stipjes, toetsjes en streepjes, 't ondiepft in 't koper in gelaaten, dus ook 't aller eerft versleten zyn. Andere, en aan welker gevoelen ik my houde, zien na die plaatzen welken het meest gearceerd zyn; of daar de arceringe elkandere het meefte kruiffen, 't welk wiffer kenteeken is, en 't geen de ondervinding bevestigt. De ruitjes welke de Arceringe maaken ftaan yder op zich zelve, en bestaan maar alleen in zeer veel kleene, 't zy vierkante of ruitfgewyze blokjes, of stipjes. Voor eerft gaat tuffchen deze, dat is in de arceringe, van tyd tot tyd een dikke ftof van de druk inkt vast zitten; ten tweede flyten, met het drukken en afvegen van de plaat, dezé kleine blokjes meer, dan daar 't gegraveerde meer koper of groter tuffchen ruimtens heeft, waar door de Diepzels graauw, in plaats van zwart, of wel plekachtig zwart, dat is geheel zwart en zonder arcering zich vertoonen.

In opgefneide Platen zyn doorgaans de omtrekken hard en kantig, en het glatte onbesneide van de Plaat,

hoog-

hoogzels genaamt, onzuiver en stippel achtig. Hier ontbreekt die zuivere gloejendheit welken in goede drukken gezien werd; en de diepzels of kruis arceeringe, zyn gelyk wy reets gezegt hebben, graauw of plekachtig.

Wy hadden voor verandering by het volgende, liever de Graveerders dan de Schilders in het bygevoegde in 't oog gehouden; dan de meenichte der zelve, en 't gebrek aan tyd, als mede de weinige beschryving die ten hunnen opzicht gevonden werd, heeft ons daar in verhindert. Het was te wenschen dat de levens beschryvinge der Schilders, met die van de Graveerders, welke zo veel dienst en nut aan dezelve toe gebracht hebben, en die der Beeldhouw-Kunstenaren, vermeerderd wierd.

ITALIAANSCHÉ PRÉNTKONST.

Van Raphaël d'Urbino (a).

- Fig. 1* Het Pourtrait van Raphaël, door *Carlo Maratti*. - - - - - 11 - -
Fig. 2 Het zelve nog eens, door *Larmessin*. - - - - - 1 - - - -

3 Da-

(a) De grootste Teekenaar en Schilder die ooit Italien (het Land zyner geboorte) of andere Landen tot op heden heeft voortgebracht. De 14 Eeuw zag hem verschynen, en de 15 dat grootlicht in den uchtend zyner Geboorte, na 37 jaaren schynens, ondergaan. De Piles steld hem een trap lager in Ordonnantie, en vyf in Coloriet, dan Rubbens. Maar daar tegen vyf trappen hoger in Tekening, en een in de Hartstochten.

Onder die welken zyne werken gegraveerd hebben is Marc Antoon zekerlyk geen van de minsten, voor die de Teekening boven 't edele van 't Graveer yzer stellen. Die dit laatste verkiezer zal de handeling van Edelinck en G. Audran, meer voldoen.

- 6 — 3 David verflaat de Reus Goliath, waar agter de Vlucht der Philisteynen. *Marc. Antoon*, schulp. *z. 1804.*

Na Teekeningen van Raphaël.

- 18 — { 4 Alexander & Roxane. *Cochin*, schulp.
5 Het selve op een andre wys, in 't Rood. *Boalen*.
6 Hercule Gaulois ou l'Eloquence,
— 19 — { 7 La Calomnie, Pint par Appelles. *Boalen*
8 J. C. geeft de Sleutels aan St. Petrus.
1 — 2 — { 9 De Graft legging van Christus. *Boalen*.
— 15 — 11 Eftude pour le Tableau de la dispute, sur le Saint Sacrement. *Boalen*.
— 18 — { 12 Eftude pour le Tableau de l'Ecole d'Athenes.
13 Eftude pour le Tableaux de la descente des Sarrasius au port d'Ostie, 2 bladen. *Antigniel*.
— 15 — { 14 Twee Landschappen met Gebouwen, op een blad.
15 Facade d'un Eglise. *Boalen*.

Na Schilderyen van Raphaël.

- 17 — 16 Het Kindtje Jesus staande op een wieg by Joseph en Maria, waar by St. Jan spelende. *Duyfvelin*.
3 — { 17 De Sang en Dicht Kunst, zinnebeeldig vertoont. *P. Santibart*, schulp. *A.*
18 De Geboorte, zynde een groot Stuk in de breete, waar in het Pourtrait van Raphaël als een Medaille, aan een Colom hangt. *C. Bloemert*, schulp. zeer zeldzaame Prent.
— 14 — 19 Den Aarts Engel Michaël overwinnende. *N. Larmessin*, schulp. welk Origineel in 't Kabinet van de Koning van Vrankryk is. *Stuet*
2 — 20 De Heylige Famielie, waar in het Kindeke Jesu de Moedermaagt willende omhelzen, Maria vertoont sig in een buygende Actie schoon gegraveert, door *Edelink*, raar. *Boalen*
1 — 21 Hetzelve nog eens door *Jacob Frey*. *Fragnet*
1 — 2 — 22 De Heylige Maagd met het Kind Jesus en Johannes, in een fraay Landtschap. *Chereau*, schulp. *z. 1804.*

- 23 St. Margareta tredende op den Draak in een Boffchafie. *L. Surugue*, fchulp. — 16 —
 24 Johannis den Doper in de Woefstynne sittende op de Tronk van een Boom. *Sim. Valée*, fchulp. — 17 —
 25 St. Michiel verflaat den Draak, in 't verfchiet ziet men een Stad in volle Vlam, en eenige fpokende Gedrochten. *Claud. Duflos*, fchulp. — 10 —
 26 St. Joris verflaat den Draak, ter verloffing van Andromeda. *Nic. Larmeiffin*, fchulp. — 10 —
 27 Dezelve op een andre Manier. — — — — — 12 —
 28 Maria, Jofeph, het Kindtje Jesus en St. Jan in een Fraay Landtſchap. *Cbarl. Simonneau*, fchulp. — 18 —
 29 Maria Wandelende in een Landtſchap met het Kindtje Jesus en St. Jan, verder op ziet men Jofeph. *Nic. Larmeiffin*, fchulp. — 8 —
 30 Maria met Kindtje Jefu op haar ſchoot. *N. Larmeiffin*, fchulp. — 19 —
 31 Dezelve, houdende het voor haar ſtaande op een Tafel. *J. C. Flipart*, fchulp. — 22 —
 32 Dezelve zittende met het Kindtje Jefu onder een Palmboom, waar by Jofeph, gevende aan het zelve eenige Bloemen. *Jean Raymond*, fchulp. — 18 —
 33 Dezelve zittende in een Kamer met 't Kindtje Jefu op haar Schoot. *Nic. Larmeiffin*, fchulp. — 11 —
 34 Dezelve het Kindtje Jefu dat flaapt ontdekkende, en St. Jan het zelve aanbiddende, in een groot Landtſchap. *F. Poilly*, fchulp. extra fraay en raar. — 14 —
 35 Dezelve zittende met het Kindtje Jefu op haar Schoot, achter de ſtoel ſtaat St. Jofeph in diep gepeyns. *Cbreaux*, fchulp. — 1 —
 36 Het Kindtje Jesus zittende, dog ruftende tegen Maria, waar by St. Jan, agter ziet men Jofeph in een Oud Gebouw met een Kaars. *C. Simonneau*, fchulp. — 12 —
 37 Den Evangelift Johannes zittende op een vliegende Arend in de Wolken. *N. Larmeiffin*, fchulp. — 13 —
 38 Johannes den Dooper in de Woefstynne sittende, op een Rotz tuffchen de gebergten. *F. Cbreaux*, fchulp. — 19 —

- 1-10-39 Jesus biddende in den Hof van Getsemane, waar by de drie Discipelen slapende. *J. C. Flipart*, schulp. *Paalen*
 —10-40 Christus het Kruis draagende, agter aan komt de Maagt Maria die schier beswymt. *N. Larmeiffin*, schulp. *Stens*
 —11-41 De Graffteggung Jesu Christi. *Cl. du Flos*, schulp. *Stens*
 —11-42 Het Gezicht van de Propheet Ezechiël. *N. Lar-meiffin*, schulp. *Stens*
 —10-43 Judith het Hoofd van Holophernus afgeslagen hebben- de, staat met de Voet op het zelve, in 't verschiet een fraay Landtschap. *T. Larcher*, schulp. *Paalen*
 1- —-44 Pourtrait de Jeanne d'Arragon Reine de Sicilien. *J. Chareau*, schulp. *Bocheloo*
 2-1-45 ——— du Cardinal Julis de Medicis. *N. Edelinck*, schulp. *Husson*
 —-46 ——— du Comte Balthazar Castiglione. *N. Edelinck*, schulp. *Bochelen*
 1- —-47 ——— du Cardinal Polus. *N. Larmeiffin*, schulp. *Bochelen*
 1- —-48 ——— du Carandolet. *N. Larmeiffin*, schulp. *Dezelve*
 1-1-49 ——— d'un Jeune Homme & un autre. *N. Edelinck*, schulp. *Dezelve*
 2-1-50 De Verheerlyking J. C. op den Bergh Tabor, waar onder andre Figeuren zich ook een Besetene vertoont, zynde een capitaal stuk. *J. Chareau*, schulp.
 —1-51 Dezelve Geschiedenis, mede een capitaal Stuk, door *Corn. Cort* gesneden. Deze verbeelding is het laatste stuk 't welk *Rafaël* gemaakt heeft. *Stens*
 2-10-52 De Dood van Annanias en Saphira voor de voeten van Petrus en de andre Apostelen, mede een zeer schoon stuk. *G. Audran*, schulp. *Zyer*
 3-5-53 Paulus en Barnabas te Lyfteren, daar de Inwoonderen (in verbeelding dat zy Goden waren) haar wilde offerhande toebrengen vol gewoel, een capitaal stuk. *G. Audran*, schulp. *Stens*

Deze twee laatste stukken zyn extra raaren beste drukken.

Prentkonst van Annibal Carrats (a).

- F. Meulen* 54 Het Pourtrait van Annibal Carrats. *Vander Meulen*, schulp. 5
- Attius* 55 De Geboorte van den Heyland in Betheloms Stal; en zes andere Meest. door hem zelfs geëft. raar. 10
- Attius* 56 De Heylge Familie in een Landtschap en drie andere als boven. raar. 2-10
- W. J. G.* 57 Maria met het Kindeken Jesu met een Appel, St. Joseph een Boek en Bril in de hand en St. Jan rustende op een Wieg. *C. Bloemert*, schulp. zeer raar. 5-5
- Bouquet* 58 De Geboorte J. C. waar by veele Vrouwen, agter legt Maria in het Kraambed en van boven ziet men den Hemel geopent, een Capitaal Stuk. *R. v. Audenaert*, sch. 1-6
- W. J. G.* 59 Christus gekruyst tusschen de Moordenaars, onder aan de voet van 't Kruys legt Maria in swym, een schoon Stuk. *L. Desplaces*, schulp. 6
- W. J. G.* 60 De Vrouwen by het Graf van Christus (daar den Engel op zit) weenende. *Raillet*, schulp. 1-15
- 61 De Hemelvaart van Maria, in het gezicht van veele Heyligen. *Chasteau*, schulp. 13
- Bouquet* 62 De Steeniging van Stephanus buyten de poorten van de Stad, een Engel komt uyt den Hemel met de Kroon, en Olyftak. *Chasteau*, schulp. 15
- W. J. G.* 63 Galleria Farnesiana, of de Zaal in het Paleis van den Cardinaal de Farnese, te Rom en geschildert, in het koper gebracht door *Petrus Aquila*, bestaande, behalven de Tytel en drie Opdracht Platen, in 21 Stukken, zeerheerlyk van Druk en Conditie, in een verg. Hoorne bandt. 16-5

Van

(a) 1560. te Bologne gebooren, bestede zyn heerlyk Vernuft voor al aan de Ordonnantie, en het zuiveren der Tekening, zyn Galarye van Farnese die hier onder anderen voorkomt kan daar van ten voorbeeld strekken. Zyn Coloriet, hoe wel hy hier in den grooten Corregio trachten te volgen, was 't minste. Hy storf 1609 vier jaar na zyn Broeder Augustyn, die drie jaar ouder was, en gelyk deze, den steilen top der kunst beklom. De aller

Van Lodewyk Carrache, (a)

- 2-5-64 Maria met 't Kindtje Jesu en een Glorie van Engelen,
 2 maal different. *W. de*
 1-2-65 Maria met 't Kindtje Jesu aan de Borst, en een ander,
 alle eige Geeste.
 1-4-66 De Vlucht na Egipten, en een ander. *W. de*
 1-2-67 St. Heronimus met de Leeuw by sich, zittende in een
 Landtschap onder een Boom, en een ander Historie
 Stuk. *W. de*

Van M. Angelo de Carravaggio (b).

- 1-13-68 Het Portrait van M. Angelo de Caravaggio zich spie-
 gelende, by hem een Boek en Doodtshoof. *Thomassin,*
 schulp. *W. de*
 1-4-69 Het laatste Oordeel, waar boven het Pourtrait van M.
 Angelo. *Thomassin*
 1-11-70 Een Goeder-geluk of Waarzechster by een Jong Edel-
 man. *B. Audran,* schulp. *W. de*
 1-10-71 Portrait d'Adolphe de Vignacourt, Grand Maître de
 Malthe. *N. Larmeissin,* schulp. *W. de*
 1-10-72 De Dood van Maria, waar by veele Omstanders die
 dezelve bitter beweenen. *Simon Vallée,* schulp. *W. de*
 1-18-73 De Graftlegging van Christus. *J. Soutman,* schulp. *W. de*
 1-18-74 Een biddende Heremyt knielende voor een Tafel,
 waar op een Cruysex en Doodtshoofd. *Soutman,* sch.
W. de. 75 Een

voornaamste Plaatfnyders hebben hunne Werken gegraveerd, onder welken die van Bloemaard, Audenaart en Aquila, uitmunten.

(a) Neef van de voorgaande, 1555 mede te Bologne geboren, storf 1618, zy hebben alle drie geëxeleerd, en 't geen den een boven den anderen in sommige deelen der Kunst bezat, wierd wederom by de andere, in een ander deel vergoed.

(b) Uit de School van Lombardyen, en na de kleyne Stad Caravaggio in 't Milanees gelegen, aldaar geboren, dus genaamt. Zyn grootfte kunst bestond in 't Coloriet, en de Natuur van 't leven welke hy onverandert volgde. Hy stierf 1609. met grooter roem zyner kunst, dan van zyn leven.

75 Een Heylige die Paternosters uytdeelt, waar by een Vrouw met een Kindje en verscheyde andere, een Capitaal Stuk, in de hoogte. *Vosterm*, schulp. wonderlyk fraay en raar. *R.* 3-10

Van Titiaan (a).

- 76 Het Pourtrait van Titiaan. - - - - - 12
- 77 Titiaan zyn Minnares beschouwende, in de gedaante van een oud Man, die voor een Vrouwspersoon staat met gevouwe handen. 11
- 78 Maria met het Kind Jesu op haar schoot, waar by een Engel en St. Johannes. *P. D. Jod.*, schulp. *Atens* 6
- 79 Maria met Kindje Jesus en Johannes. *Atens* 8
- 80 Christus Avondmaal houdende met de Emmaus Gangeren, bekent door het Tafel-laken, gegraveert door *Masson*, zeer schoon van druk. *J.* 8
- 80* De Graflegging van Christus, extra schoon. *Roussel* 15
- 81 Een Pourtret van Bocatius Poëet. *R.* 6-5
- 82 — — van Arettytyn. *R.* 6-5
- 83 — — van Giorgione del Castel Franco.
- 84 — — zonder Naam, alle heerlyk van druk. 12
- 85 — — van François de I. *G. Edma Petit*, sch. 5
- 86 Jesus verschynt in de gedaante van een Hovenier aan Maria, in een schoon Landtschap. *N. Tardieu*, sch. 10
- 87 Het Menschelyk Leven, zinnebeeldig vertoont in deszelfs verscheyde Staten. *S. F. Ravenet*, schulp. 6
- 88 Jupiter daalt in de gedaante van een gouden Regen, in de schoot van Danaé. *L. Desplaces*, schulp. 6

89 Ju-

(a) Uit de School van Venetien, geb. 1477. en door de Pest 1576. weggerukt. Een der excelerendste Meesters van Italiën, zyn Coloriet en Teekening zyn heerlyk, zyn Ordonnantie beval- lig. Het Avondmaal, door den Grooten *Masson* gegraveert, is een der zeldzaamste welke onder zyne Prentwerken gevonden word.

4-2-89 Jupiter verliest op Antiope, transformeert zich in een Sater. *Bernard Barou*, schulp. *Botto*.

Van Guido Rheeni (a).

12-90 Maria met 't Kindje, in 't verschiet Joseph in een Landschap. *Baalen*

91 St. Franciscus knielende voor een Cruycifix met een Doodtshoofd in de hand, zynde in diepe overpeynsing, een schoon Stuk. *Rouffelet*, schulp.

92 Vier heerlyke Stukken, verbeeldende de Daden van Hercules; het eerste stuk verbeeld dien Held de Hydra doodende; het tweede is zyne Worsteling met Acheläus; het derde de Schaking van Dejanira door den Centaur Nessus; het vierde en laatste, Hercules op een Houtmyt, die aangestoken is om zyn leven te eyndigen: Zynde van deze stukken, de originele Schilderyen in 't Kabinet van de Koning van Vrankryk berustende. *Rouffelet*, schulp.

1-12-93 Een extra fraay Stuk, zynde een Venus die een Schotel met Druyven bedekt. *C. Vermeulen*, schulp. *4/4-1*

Van Cyrus Ferrus (b).

10-94 Een fraaye en zeldzame Zinnebeeldige Prent. *C. Bloemert*, schulp. *Baalen*

95 St.

(a) Voortreffelyk Schilder uit de School van Lombardyen te Bologne 1574. geboren en aldaar 1642. gestorven. Zyn grootste kracht bestond in de Teekening en Hartstochten. Een drift, vermeerderde de driften zyner ziel die voor de Kunst gebooren scheen, namentlyk het Dobbelspel, 't welk zeer veele zyner bequaambheden verduisterde.

(b) Van dezen uitmuntende Kunstenaar vinden wy niet anders als dat hy een der beste Discipelen van Cortonna was, en dat hy de zaal in 't Paleis van Piti te Florencen door zyn Meester begonnen, voltooyd heeft. 't Is onbegrypelyk dat 'er geen meer gewach van dezen Schilder gevonden werd! het Blafon van de St. Agnes-kerk in Roomen, in Fresco door hem geschildert, dit alleen was genoeg om zyn naam en kunst te vereeuwigen. Hy schynd gebooren te zyn, en geleefd te hebben in de 1600 eeuw. Zyn Ordonantie en Coloriet was eel, en zyne Teekening, veel beter als die van zyn Meester.

- F.* 95 St. Antonio de Padoua biddende, waar boven een glorie van Engelen, zeer fraay. *C. Bloemert*, sch. raar. 2-10-
G. 96 De Befnydenis, boven vertoonen zich eenige Engelen. *F. Spierre*, schulp. zeer raar. 2-15-
Prague 97 Een Capitaal Stuk verbeeldende Vestaas Tempel, daar de Maagden hunne Goden offerhande doen, vol gewoel. *P. Aquila*, schulp. 1-
Prague 98 De Historie van Coriolanus, in het verschiet ziet men veele Roomsche Krygsknechten met hunne Tenten. *Carl. de la Haye*, schulp. 1-
Prague 99 Een groot Stuk waar in een Waterput verbeeld werd, daar de Schapen door de Maagden gedrenkt werden. terwyl de Herders de vreemde Kudde verjagen. *P. Aquila*, schulp. 1-
Hens 100 Een Thesis verbeeldende de Historie van Numa, waar boven een Pourtret van den Prins van Paderborn. *J. L. Roulet*, schulp. raar. 1-15-
B. 101 Een heerlyk Blaffon van de St. Agnes kerk te Romen, zynde in Fresco geschildert door *Cyrus Ferrus*, en in agt bladen gegraveert door *Dorignie*, extra raar en geacht by de Liefhebbers. 10-5-

Van Julio Romano (a).

- J. d. L.* 102 Een fraay Landtschap met Figuuren, waar by een Kind die een Geyt zuigt. *P. Sam. Bart.*, schulp. 14-
B. d. L. 103 Maria en Joseph voor het Kind Jesus knielende, dat van de Herders werd aangebeden. *L. Desplaces*, schulp. 10-
B. d. L. 104 De Befneydenis van J. C. geschiedende door den Hogenpriester in den Tempel, die prachtig verligt en vol menschen is. *B. Lepicier*, schulp. 12-

105 A.

(a) Hy overleed te Mantua 1546. oud 54. jaare en behoorde tot de School van Florencen. Rafaël, wiens Discipel hy was beminden hem zo, dat hy hem met eene Penni tot zyn erfgenaam verkoos. Hy volgde volmaakt de trant van zyn Meester, maar van welke hy naderhand afgeweeken, het tendere in het groot-sche veranderde en zyn Coloriet noch meer van 't schoone deed verschillen. De Bouwkunde verstond hy ook volkomen.

- 10 105 Adam legt slapende terwyl God Eva uyt een zyner Ribben scheidt. *J. Hauffart*, schulp. *Baalen*
 11 106 Verscheyde Nimphen zich badende die in het verschieft van eenige Saters begluurt worden. *Poilly*, schulp. *Stans*
 11 107 Jupiter daalt in de gedaante van een goude Regen in de schoot van Danae. *Poilly*, schulp. *Stans*
 13 108 Jupiter en Alcimene, op de voorgrond ziet men Mercurius. *N. Tardieu*, schulp. *Baalen*
 11 109 Jupiter en Juno elkander Liefkosende. *B. Lepieces*, schulp.
 11 110 Jupiter en Semele. *J. Hauffart*, schulp. *Baalen*
 11 111 Jupiter en Jo zittende by een Arend. *B. Lepicier*, schulp.
 11 112 De Vreede tusschen de Romeynen en Sabyne, en de Maagde Roof van dezelve, op een blad. *P. Simonneau*, schulp. *Baalen*
 11 113 Carthagena werd door Schipio ingenomen, en de Historie van Coriolanus, op een blad. *N. Tardieu*, schulp.
 11 114 Schipio zyn Soldaten belonende en erkennende de Krygsgevangene van Carthagena; als mede het gedrag van Schipio enz. op een blad. *N. Tardieu*, schulp.
 13 115 De Triumph van Titus en Vespasiaanus, rydende op een Wagen met vier Paarden bespannen, boven haar een Engel met kroone in de hand. *L. Desplaces*, schulp. *Baalen*
 6 116 Verscheyde Visschers hunne Netten voorttrekkende na een Teekening. *A. le Sueur*, schulp. *Baalen*

Van Carlo Marratti (a).

- 117 Vier stuks eyge Geeste, zynde de Boodtschap des Engels aan Maria, en drie andere. raar.
- 118 Drie

(a) Het kunstvermogen van dien grooten man, 't welk geheel Europa in verwondering bracht, kan niet te veel geroemd werden: hy volgde het schoone van de Natuur, en paarde teffens daar mede, dat van de kunst. Hier toe bediende hy zich in zyne studie van de manier van Raphaël, Carats en Guido, het voorna-

me

- 118 Drie dito eyge Ge-efte, zynde Maria Hemelvaart en twee andere. raar. *Beelen* 5-10
- 119 Een Historie Stuk vol gewoel, mede door hem zelfs Ge-est raar. *Beelen* 12
- Yves* 120 Maria met het Kindeke Jesu in de Armen, staande in een vierkant met Lofwerk. *A. van Westerbout*, sch. 1
- Pouquet* 121 Een Martelaar, werdende door de Krygsknechten ter kruysdoot geleyt. *Jo. Jacob de Frey*, schulp. 16
- Borculo* 122 Een knielende Heylige die van een Engel een Schildery, (de Heylige Famielie verbeeldende), werd aangewezen, die hy aanbid. *J. de Frey*, schulp. 1-8
- F.* 123 De Historie van Romulus en Remus, zynde een capitaal Stuk. *R. van Audenaart*, schulp. 2-14
- F.* 124 Maria met het Kindje Jesu zittende in de hoogte op een verheven Stoel, delende aan verscheyde Santen en Santinnen Paternosters uyt, omringt van verscheyde Engelen die Bloemen dragen. *R. van Audenaart*, schulp. 2-16
- Beelen* 125 De Martelificatie van St. Sebastiaan, werdende aan een kruyswip ter pyniging opgehaalt, boven in den Hemel ziet men Maria met de Engelen op de Wolken. *R. van Audenaart*, schulp. 1-10
- Pouquet* 126 Maria zittende op de Wolken, omringt van een helderschynent Licht en veele Engeltjes, voor haar verscheyde Zinnebeeldige voorwerpen, een schoon stuk. *J. de Frey*, schulp. 2-4
- Beelen* 127 Maria werd uyt deszelfs Graf door de Engelen ten Hemel gevoert, op de voorgrond verscheyde personen die haar Graf beschouwen. *Girolamo Frezza*, schulp. 1-2

128 Een

me van die groote Meesters zich eigen gemaakt hebbende, vormde hy daar uit een manier die elk verrukten, gelyk deze volgende kunststukken aan wyzen. Zyne geboorte tyd is 1625 tot Camerano in Italien, hy storf 1713 in Roomen. Frey, Audenaerd en anderen, welken zyne werken zo kunstig gegraveerd hebben, verdienen ruim zo veel roem door het verbeelden van zyn by na onnavolgbare kunst, als door het aanlokkelyke van hun graveer stift.

- 128 Een capitaal Historie stuk, daar de Nimphen terwyl de Krygsbende rusten de vlucht door de Rivier nemen, op de voorgrond ziet men Nephtunis met den Hoorn des Overvloets &c. *Procacinus*, schulp. R
- 129 Een Altaar stuk, waar in Christus in een geopende Hemel verbeeld wert, omstuwt van veele Engelen; voor hem op de Wolken ziet men Maria, en benevens haar den Heylige Ambrosius, en wat lager Caroli Boromei &c. *F. Aquila*, schulp. *Saal*
- 130 Paus Innocentius de II. op zynen Pausselyken stoel, werdende door den H. Bernardus de Sleutels aangeboden. *F. Raphaeli*, schulp.
- 131 Het Sterfbed van Joseph waar by Jesus en Maria, van boven ziet men de Engelen in den Hemel. *Dorigney*, schulp. *Saal*
- 132 Het Serfbed van Maria omringt van veele Menschen, waar van verscheyden lezen en bidden. *R. van Audenaart*, schulp.
- 133 De Hemelvaart van Maria. *R. van Audenaart*, sch.
- 134 Christus in den Hof van Getsemane door de Engelen ondersteunt werdende, in 't verschiet ziet men de Discipelen slapende. *R. van Audenaart*, schulp. *Saal*
- 135 Maria met 't Kindtje, het zelve met aandacht beschouwende, rondtom ziet men Cherubyns Kopjes. *Vermeulen*, schulp. *S.*
- 136 Aanbidding der Herders aan het Kindt Jesu. *J. P. de Poilly*, schulp. *Stent*
- 137 De Bootschap des Engels aan Maria. *N. Tardieu*, schulp. *Stent*
- 138 De Prediking van Johannes den Doper in de Woestyne voor eene groote Schaare. *C. Dupuis*, sch. *Stent*
- 139 Jupiter daalt in de gedaante van een gulden Regen in de Schoot van Danae. *L. Deplaces*, schulp. *Stent*
- 140 Galathee op haar Schulpkaros die van twee Dolphynen wert voortgetrokken, benevens haar ziet men verscheyde Cupidoos en Waternimphen, en voor haar een blazende Triton. *Stent*

Van P. Berretin de Cortone (a).

- 141 De Heylige Moedermaagt verscheynt met 't Kindtje op de Wolken, en vertoont zich aan een Santin. *St. Pierre*, schulp. *Maalen* 1-6-
- 142 Maria in de Wolken staande op een Wereldkloot, en ontfangt Godts Zegen. *F. Pierre*, schulp. zeer raar. 2-16-
- 143 De Maagdenroof der Sabynten, vol gewoel in 't Paleis van de Sacchetti te Roomen. *P. Aquila*, schulp.
- 144 Polixena het Afgoden Offer wygerende, wert gedrygt doorstoken te werden. *P. Aquila*, schulp.
- 145 De Heydense Offerhanden in den Tempel van Diana. *P. Aquila*, schulp. 8- - -
- 146 Het Feeft of Triumph van Bacchus, ter zyden ziet men een dronken Sileen op een Ezel en in 't verschiet Bacchus Tempel. *P. Aquila*, schulp.
- 147 Hercules zittende met desselfs Knots onder een Boom van twee Nimphen verzelt, door hem zelfs geest.

Van Pauli Veronese (b).

- 148 De Martelifatie van de H. Justina, zynde boven haar den Hemel geopend waar in een Choor Musiek en glorie van Engelen, 2 bladen. *Hindert* 1-10-
- 149 Loth en zyne Dochters vertrekken uyt Sodom, en desselfs Vrouw verandert in een Zout Pilaar. *B. Audran*, schulp. *Hindert*. - - -
- 150 De Knecht van Abram brengt aan Rebeckka by de Waterput staande de Geschenken van Isack. *J. Moyreau*, schulp.

151 De-

(a) Leermeester van den grooten Ciro Ferri, zyn groote werken zyn van hem de beste, om dat zyn groote geest de juiste uitvoerigheid beletten. Zyn ordonnantie waaren wonderlyk, zyn tekening en Coloriet deftig. Hy storf 1669 oud 60 Jaar.

(b) Uit de School van Venetie, wierd te Verona gebooren 1537. Zyn ordonnantie en Coloriet waaren 't exelerendste, dan veele zyner werken verschillen zeer veel van elkander hoewel over al zyn grootsheit in doorstraald. Hy storf 1588.

- 11-12 } 151 Dezelve geschiedenis op een andere manier verbeeld.
Louis Jacob, schulp. *Baalén*
- 152 Mofes van Pharos Dochter in het Water ontdekt zyn-
de, wert op desselfs bevel daar uytgetogen, zyn-
de een schoon stuk. E. Jeaurat, schulp.
- 153 Het Vertrek der Kinderen Israëls uyt Egipten. L. Ja-
cob, schulp. *Baalén*
- 154 Maria, Joseph en het Kindeke Jesu dat in een Kribbe
leggende van de Herders werd aangebeden. L. Ja-
cob, schulp.
- 155 De Wyzen uyt het Oosten aanbidden het Kind Jesus
dat op de schoot van Maria zit en brengen het zelve
geschenken. P. le Bas, schulp. *Stens*
- 156 Dezelve geschiedenis op een andere manier verbeeld.
F. Hortbemels, schulp.
- 12- 157 Dezelve geschiedenis nog eens op een andere wyze in
de hoogte. N. Depuis, schulp. *Baalén*
- 13- 158 Het Kindtje Jesus op de schoot van Maria, St Catri-
na een Ring aan de Vinger stekende, zeer schoon. *Stens*
- 10- 159 Het Kindtje Jesus sittende op de schoot van Maria,
werd van St. Jan een schoot met Vruchten gebracht.
- 10- 160 Een doode Christus in het Graf vergezelt door Maria
en een Engel. Duchange, schulp. *Baalén*
- 1-8- 161 Christus zittende met de Emaus Gangers aan Tafel
wert bekent in het zegenen des Broots, op de voor-
gront veele omstanders verbeeld, zynde een capitaal
stuk. Simon Thomassin, schulp. *Storkelo*
- 1-2- 162 Dezelve geschiedenis op eene andere manier verbeeld
mede een capitaal stuk. C. du Flos, schulp. *Baalén*
- 7- 163 Het Huwelyk van St. Catharina vergezelt van de H.
Famielie, en Musikanten. F. Hrotbemels, schulp. *Bela*
- 10- 164 Andromeda aan een Rots gekluystert om van het Monf-
ter Dier verscheurt te werden, daalt Perseus neder
en verlaat het zelve. L. Jacob, schulp. *Baalén*
- 11- 165 Jupiter in den Tempel by Herfé. Francois Fouillain,
schulp. *Storkelo*
- 166 De Godinne Venus verzelt van twee Cupidoos, ont-
wapent den gewapende oorlogs Godt Mars. M. Au-
bert, schulp.

- 167 Venus Mars ontwapent hebbende, werd door de Liefde aan hem gebonden. *M. Aubert*, schulp. *Boekelo* 1-8
- 168 Venus, Adonis omvattende, in een Landtschap. *F. Ravenet*, schulp. *Boekelo*
- 169 De Wysheyd tredende de Wereld met de Voet, vergezelt Hercules. *L. Deplaces*, schulp. 1-2
- 170 Mars komende by Venus die te slapen legt, wert van Cupido het Zwaard ontnomen. *L. Deplaces*, schulp. 1-2
- 171 De wanhebbelyke Liefde zinnebeeldig vertoont. *B. Audran*, schulp. *Stens* 1-2
- 172 De gelukkige Liefde zinnebeeldig vertoont. *L. Deplaces*, schulp. *Boekelo* 1-
- 173 De Ongetrouwheyt als boven. *S. Vallée*, schulp.
- 174 Marfyas den Wedftryt tegen Appollo verloren hebbende, wert van dezelve levendig gevilt. *F. Joullain*, schulp. *Stens* 4-
- 175 Een zinnebeeld van Paul Veronese, verbeeldende zyn eygen Persoon tuffen de Deucht en ondeucht welke beyde hem aanzoeken, doch welker eerste hy omhelst. *Louis Desplaces*, schulp. *Boekelo* 7-

Van Pietro Testa (a).

- 176 Het Werk van Testa, bestaande in desselfs Pourtrait, en drie en dertig zo Bybel als Heydensche Historie stukken, Zinnebeelden, Bachanalen en meer andere in een paryse bandt, in het zelve legt nog een die na een Tekening van Testa door *Le Sueur* gegrav. is. *Stuquet* 4-6

Van Giorgione del Casto Franco (b).

- 177 Een Musiek Gezeldtschap in een fraay Landtschap, in het verschiet een Kudde Geyten. *N. Dupuis*, sch. 10-
- 178 De

(a) Te Luca gebooren en 1648 te Roomen in den Tiber verdronken. Zyne Printen zyn om de grootsheit hunner ordonnantie en Teekening meerder geacht dan zyn Schilderwerken, welken van een gemeen Coloriet zynde, niet behaaglyk voorkomen.

(b) Behoort tot de School van Venetien, en wierd om zyn Coloriet en 't natuurlyke zeer geacht. Hy storf 1511 oud 32 Jaaren.

- 6 — 178 De Kruysdraging Christi. *F. Hortbemels*, schulp. en een ander van een Italiaansch Meester op een blad. *Jaar 2*
- 1 — 18 — 179 Moses werd de Dochter van Pharao aangeboden, waar by veele omstanders en gewoel. *P. Aveline*, schulp. *S.*

Van A. Corregio (a).

- 18 — { 180 *Image de l'Homme Sensuel*, gravé par Picart Le Romain.
- 18 — { 181 *La vertu Heroique Victorieuses*, gravé par Picart Le Romain. *Schaar*
- 3 — 10 — 182 Een capitaal stuk, zynde een Maria zittende met het Kind in de armen onder een Boom. *Drevet*, schulp. heel raar. *S.*

Van J. L. Bernini (b).

- 3 — 12 — { 183 Christus spyft de Schaare met Broden en Vis. *F. Spiere*, schulp. zeer raar. *Yber*
- 10 — { 184 Een fraaye Tytel. *F. Spiere*, schulp. raar.
- 10 — 185 Statue van Marcus Curtius te Paard op een Pedestal. *S. Deplaces*, schulp. *Schaar*
- 2 — 10 — 186 De capitaale en zeer heerlyke Predikstoel, uyt de St. Pieters Kerk te Romem. *F. Spiere*, schulp. extra raar. *Yber, Van*

(a) Dus genaamd na de Stad zyner geboorte in 't Modeneesch, de vruchten zyner heerlyke kunst zyn door de zuivere natuur geteeld en opgequeekt, want zonder Meester of eenige hulp bracht hy zaaken van een verheven aart te voorschyn. Hy storf 1513. 40 Jaaren oud. Zyn Coloriet was heerlyk, zyn ordonnantie Tekening en Hartstochten verrukkend. Men brengt hem tot de School van Lombardyen.

(b) Gebooren te Napels 1598. en eigentlyk Giovanni Lorenzo genaamd; dog beter bekend onder die van Ridder Bernini. Hy was een volmaakt Beeldhouwer, Bouwkundige, Schilder, Gra-veerder en Mechanicus. Hy storf 1680. zyne verdiensten konnen niet genoeg beschreve worden. De Printen van Spierre welke zeer raar zyn, en voor al de laatste, vertoonen 't verheven zyner Kunst.

Van F. Succhero (a).

- 187 Christus wekt de Doode die na het Graf gedragen
wierd, en maakt die Levendig. *Scalpin* *J. Matthan*, schulp. — 10 —
- 188 De Wyzen uyt 't Oosten brengende geschenken aan
het Kindt Jesu. *J. Matthan*, schulp. — 10 —
- 189 Keyzer Hendrik de IV. aan de Voeten van Paus Gre-
gorius de VII. *N. le Sueur*, schulp. *Scalpin* — 6 —
- 190 Een doode Christus by de Graffteede, verzelt van
Engelen met Fackkel Lichten. *Jean Raimond*, sch. — 10 —

Van François Romanelli (b).

- 191 Een Heydens Afgoden offer. C. B., schulp. *Bual* — 6 —
- 192 Moses werd door Pharoos dochter in den Nyl gezien,
en op haar last daar uyt getogen. *Simon Vallée*, sch. — 10 —
- 193 De Kinderen Israëls verzamelen het Manna in de Woe-
stynne in potten. *Jean Raymond*, schulp. *Others* — 12 —
- 194 Moses slaat met deszelfs Staf Water uyt de Steenrots.
Jean Heuffart, schulp.

Van Andrea Sacchi (c).

- 195 Dafne verandert in een Lauwrier-Boom. C. Bloemert, schulp. *Bouquet* — 8 —
- 196 De Kruysdraging Jesu Christ:, daar hy onder beswy-
kende is. *S. Vallée*, schulp. *Scalpin* — 10 —
- 197 Cain dood zyn Broeder Abel, in verschiet ziet men
denzelve vluchtende. *F. Hortbemels*, schulp.

198 Ha-

(a) Zyn Teekening en ordonnantie was het voornaamste zyner Kunst, die hy in Roomen wel het meest geoeffend heeft. In 't Hertogdom Urbino wierd hy gebooren, en storf te Ancona 1602 oud 70 Jaaren.

(b) Hy was een Discipel van Cortona wiens manier hy zeer wel na volgde. De Eeuw van 1600 schonk en nam hem weg in Viterbe, de plaats zyner geboorte.

(c) Van deze vinden wy geen gewach gemaakt, dan zyne werken doen genoeg zien dat hy in de wezendlyke deelen der Kunst is door gedrongen.

- 11 — 198 Hagar met Ismaël in de Woestyne werd van den Engel een Waterfonteyn aangewezen. *S. Simonneau, Met. gniel*
Van Lan Franc (a).
- 13 — 199 Maria zynde met zeer lang Hair verbeeld, werd van de Cherubims ten Hemel gevoerd. *Vallet, schulp. Baalx*
- 11 — 200 Christus op de Zee wandelende, gebied Petrus tot hem te komen, die door ongeloof schier aan 't zinken raakt. *Audran, schulp. Met. gniel*
Van Domanique Feti (b).
- 16 — 201 De Melancholie of Droefgeeftigheyd, zeer fraay en zinnebeeldig vertoont. *S. Thomassin, schulp. Met. gniel*
- 10 — 202 Een Jongeling die van een Engel voor den Duyvel beschermt werd. *N. Dupuis, schulp. Berthete*
- 14 — 203 Het Landleven zeer aardig verbeeld, waar in een Boerin met een Spinrok en eenige Kindertjes enz. *J. B. Scotin, schulp. Met. gniel*
- 10 — 204 Maria, Joseph en het Kindtje Jesu dat van de Herders werd aanbeden. *F. Ravenet, schulp. Baalx*
- 1 — 14 — 205 Het Pourtret van David met het Zweert in de hand, en voor zig het afgehouden hoofd van Goliat. *J. Cberaux, schulp. Berthete*
- 14 — 206 Het Aangezicht van Christus met de Doorne Kroon op den Sweetdoek vertoont. *Charles Simonneaux, sch. Baalx*
- 14 — 207 *l'Interieur de la Sainte Vierge.* *F. Horthemels, schulp.*
- 13 — 208 De Ryke Man met veel pracht aan Tafel zittende, werd van den armen Lazarus, om een kruympjen Brood gebeden, dog bekomt niets. *Jean Hauffart, schulp. Met. gniel*
- 10 — 209 Pourtret van een Comediant met het Masker in de handt. *N. Larneiffin, schulp. G. B. d. t.*

Van

(a) Gebooren te Parma 1581. Hy volgde de manier der Carratfen en was een exelent Meester in Fresco. Hy storf 1647.

(b) Te Roomen gebooren en 35 Jaaren oud gestorven, hy Schilderde een exelent peneel, van zyne Konst is in 't Kabinet van Vrankryk.

Van Domeniquin (a).

- 210 Æneas zyn Vader uyt Troyen dragende. *Audran*
 schulp. *J* 1-15
- 211 De Koning David speelede op deszelfs Harp. *Egid.*
Rouffelet, schulp. —
- 212 St. Cefilia fingt en speelt, verzelt van een Engeltje.
Step. Picart le Romain, schulp. *Stent* —
- 213 Een Musiferend Gezelschap van drie Perfoonen;
 waar by een jonge die luyftert. *Picart le Romain*, 1-10
 schulp. *J*

Van Polidor de Caravage (b).

- 214 De aanbidding der Herders aan het Kind Jesu, waar
 by Joseph en Maria, in 't verschiet een fraay Landt-
 schap. *C. Cort*, schulp. *Bacalun* —10—
- 215 Een Bediening der Misse. *N. le Sueur*, schulp.

Van Domenique Sampieri (c).

- 216 Adam en Eva van den Boom gegeten hebbende ont-
 decken hunne Naaktheyd. *N. Tardieu*, schulp. —10—
- 217 Een Capitaal Stuk, zynde de Martelificatie van St. Se-
 bastiaan, boven hem ziet men den Hemel geopent, 1-14—
 en een Engel met een Kroon en Olyftak naar hem
 toekomende, op de voorgrond veel gewoel. *N. Do-*
rigny, schulp. Proefdruk. *St. Ignace*.

Van

(a) Hy was een exelerend Leerling der Caratffen en te Bologen 1581. geb. De Piles steld hem vier graden minder in couleur, vier hoger in Hartstochte, en verder met zyne Meest. gelyk. Hy storf 1641.

(b) Hoe ver de kunstdrift komen kan, blykt in dezen, die van Opperman, welke de kalk aanbracht voor hun die in Fresco werkten, een beroemd Schilder wierd. Zyn Teekening is volmaakt, zyn ordonnantie en hartstochten wonderbaar. Hy wiert vermoed te Messina, 1543.

(c) Hy was een voornaam Konstenaar, dan den bloey van zyne Jaaren mogelyk door den dood gesteurd, zal de na gedachtenis van zyn bestaan verslonden hebben, alzo wy niets van hem geboekt vinden.

Van J. Bassan (a).

- 4-10 } 218 Het Kindeke Jesu leggende in de Kribbe, werd van
 de Herders bezogt; zeer schoone proefdruk. *F.*
 219 Maria met 't Kindje Jesu waar by St. Jan speelende
 met een Vogeltje. *Tb. Mattbän*, schulp.
 -47- 220 Een Graftlegging van Christus, in een fraay Landt-
 schap, op de voorgrond Maria in swym. Proefdruk. *F.*
 -10- 221 Diana met hare Nimphen zich badende, verandert
 Acteon in een Hert. *E. Fessaart*, schulp. *Prigard*

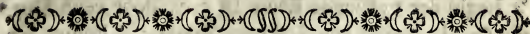
Van Tintoret (b).

- 6- 222 De Geboorte van Johannes den Dooper, op de voor-
 grond ziet men den Hogenpriester Zacharias &c. *F.*
Hortsbemels, schulp. *Mend*
 -6- 223 Een Vorstin zittende voor haar Toilet, werd een
 Boodtschap gebracht. *Mend*
 5-14- 224 Een Drinkent Gezeldtschap daar in gespeelt werd,
 zeer schoone proefdruk. *F.*

(a) Zyn voornaamste zaak was Landschappen en Beesten, zyne beelden by dezelve waaren ook zeer wel geteekend en alles uitmuntend gecoloreerd. Hy wierd waarschynelyk te Vicenza gebooren en storf in Bassan, 't welk hem zyn naam verleende. 1592.

(b) Hy was een groot en vlug Kunstenaar, dog zich zelve niet altoos gelyk; het grootste zyner studie bestond in Coloriet en Ordonnantie, hoe wel zyn Teekening, dikwyls ook bevallig is. Hy behoord tot de School van Venetie en storf 1594. oud 82 Jaar.

P R E N T K O N S T.

Van verscheide Italiaansche Meesters, en om de enkele stukken die hier van hun voorkoomen, maar by den anderen gevoegt.

MEN behoeft niet te denken om dat van deze Kunstwerken, gelyk van de voorige, geen byzonder gewach gemaakt werd, dat dezelve daar om minder in kunst zoude zyn: het tegendeel van dien zal blyken, wanneer den Kunstlievende hun oog en oordeel over deze laten gaan, en rondborstig vonnis vellen.

Den tyd ontbreekt ons om alles na vereisch te behandelen; wy hebben in deze Catalogus maar eenige aanleiding willen geven, ter verbetering voor andere die na ons deze instelling zullen gelieven te volgen. De eerste Graveerders welken hier in deze verzameling voorkoomen, als Bloemaard, Frey, Poilly en andere, die nimmer na gemeene Schilders gewerkt hebben bewyze genoeg derzelve waarden.

De Houtsnede, of die Prenten welke met houte platen en met koleuren (Clair Obscur genaamd) gedrukt zyn, verdienen niet mindere opmerking dan de aller voornaamste die in 't koper gegraveerd hier voorkoomen; zo om de deftigheid der Teekening die zy verbeelde, als om het voordeel 't welk hunne koleuren, door haare kracht toebrengen. De vinding dezer Kunst werd gezegt in 't laast der veertiende, of in

't begin der vyftiende Eeuw te zyn, door eene Hugo du Carpi, zynde een Italiaans Schilder. Eenige Jaaren daar na wierd de manier van het Etzen in koper uitgevonden; dat is, om door middel van sterk water, de trekken der Teekening in 't koper te doen inbyten.

P R E N T K O N S T.

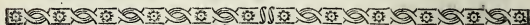
- 1-2-225 Maria Magdalena, zich zelve penitentie aangedaan hebbende, legt schier in swym, met een Bekkeneel in de hand. *N. D. de Beauvais*, schulp. *B. Luti* pinx. extra fraay. *J.*
- 13-226 Europe zittende op de Stier, met hoogfels en diepfels als een Tekening. *N. le Sueur*, schulp. *P. Farinati* pinx. *Mehaignier*
- 227 Elias Hemelvaart op dezelve wys als boven, door denzelven.
- 12-228 Maria zittende in de Grafftede, hebbende op haar schoot een doode Christus. *C. du Flos*, schulp. *P. Perugino* pinx. *Baalun*
- 229 Christus van het Kruys genomen werd in een Lywaat gelegd, in de manier van een tekening, door dito.
- 12-230 De drie Bevalligheden maken zig gereet tot het Oordeel van Paris. *P. Simonneaux*, schulp. *Delvaga* pinx. *Baalun*
- 231 Timoclée werdt door Alexander vrygesproken, in de manier van een Tekening. *N. le Sueur*, schulp.
- 13-232 Drie diverse op een blad in de manier van Tekening. *Delvaga*, pinx. *Baalun*
- 233 Moses uyt het Water getogen op bevel van Pharaos Dochter, na de Tekening gegrav. *F. Delvita* pinx.
- 234 Herfé, Mercurius en Cupido, mede na de Tekening gegrav. utf.
- 13-235 Maria knielende voor het Kindt Jesus dat te slapen legt, boven ziet men in den Hemel veel Engelen en Heyligen. *J. de Poilly*, schulp. *Garofola*, pinx.
- 236 J. Chr. by de Samaritaanse Vrouwe aan den Waterput. *T. Hortsbemels*, schulp. *Garofola* pinx. *Baalun*

- 237 De Geboorte Jesu Christu, waar by Joseph en veele Engelen. *J. B. de Poilly*, schulp. *G. Ferrari* pinx. — 10 —
- 238 Het Pinxterfeest, dalende den H. Geest op de Apostelen. *Hortsbemels*, schulp. *utf.* pinx. *Blond* — 10 —
- 239 Christus wekt Lazerus op uyt den Doden, waar by veele Omstanders. *S. Vallée*, schulp. *Muciano* pinx. — 10 —
- 240 Jesus Christ. wast de voeten zyner Apostelen, zynde een Capitaal Stuk. *L. Desplaces*, schulp. *utf.* pinx. 1 — 5 —
- 241 Christus verdryft de Kopers en Verkopers uit den Tempel. *J. Hauffart*, schulp. *Manfredo* pinx. — 10 —
- 242 Een Drinkers Gezeldschap, waar by een op den Cyter speelende. *J. Hauffart*, schulp. *utf.* pinx. — 10 —
- 243 Johannes de Doper predikende in de Woestyne voor een groote Schare. *B. Lepicier*, schulp: *Gauli* pinx. 1 — 10 —
- 244 Sinte Clara by de H. Maagd Maria in de Wolken, verezelt van veele Cupidoos. *L. Desplaces* schulp. *Gauli* pinx. — 10 —
- 245 Twee schoone Antique Ornamenten, na de Teekeningen gegraveert, van *Johan da Udine*. — 12 —
- 246 Een Musiek Gezeldtschap, door *Gueryn del Cento*, gesch. en twee door andere Italiaanen. — 15 —
- 247 Den H. Petrus slapende ziet een gezigt, zynde een Laken met alderhande Dieren, en een ander. 1 — 4 —
- 248 Een Vrouw met drie Kindertjes in een Landtschap, plukkende Vrugten van een Boom. *F. Albani* pinx, *J. Frey*, schulp. extra fraay. *Bouquet* 1 — 4 —
- 249 Een verbeeldende de Musiek. *Trevisani* invent, en 2 andere. ~~Blond~~ — 7 —
- 250 De Heylige Familie in een Landtschap zig vervrolykende. *F. Barrotius* invent. *Corn. Cort.* schulp. — 6 —
- 251 Het Sterfbed van Maria. *Car. Sarracenes* pinx. *J. de Rubeis*, schulp. en een ander. — 10 —
- 252 Maria met 't Kindtje Jesus voor haar, op een Kuffen leggende. *F. Parmesiensis* pinx. en een ander. — 10 —
- 253 Een Italiaanse Teken Academie. *Cornel. Cort.* schulp. 1578, en een van *Dominico Florentin.* ~~Blond~~ 1 — 10 —
- 254 Den Apostel Petrus wekt een doode op. *Gio Fran. Barbieri de Cento*, invent. *C. Bloemart*, schulp. raar. 2 — 10 —
proefdruk.

- 3- - 255 Sufanna in den Hof wert van twee Boeven verrast, en 2 andre Italianen.
- 3- - 256 De Heylige Famielie, waar in de Kinderen Jesus en Johannes elkander omhelzen. *F. Marolli Parmensis* pinx., *Corn. Bloemaart*, schulp. raar.
- 15- 257 Petrus en Johannes genesen de Kreupelen aan den Ingang des Tempels sittende. *L. Cegolius* pinx. *N. Dorigny*, schulp..
- 2-10 258 De Kruysdraging Christi vol gewoel en een andere.
- 1- - 259 De Heylige Familie in een fraay Landschapje, item Maria met het Kindtje in de Wolken, en den Engel leydende de Jonge Tobias, door *Wagner*.
- 3- - 260 Potiphars Huysvrouw verzoekende Joseph tot onkuysheyd, zeer fraay. *Car. Cignianus* pinx., *Jac. Frey*, schulp.
- 1- 261 De Hovaardy zeer aardig in een oude Dame die zich spiegeld afgebeeld, zeer fraay, en een Vrouwe Portrait.
- 1- 262 Een extra fraaye Jongelings Kop. *J. B. Piazzetta* delin., *Joannes Cattini*, schulp. extra fraay.
- 2-12- 263 Maria met het Kindtje Jesu in de Wolken, waar voor een Heylig knielende, op de voorgrond een zinnebeeld. *Jacob Amiconi* pinx., *F. Bartolazzi*, schulp.
- 1-11 264 Een zeer fraay en capitaal zinnebeeldig stuk, *Benedetto Lutti* pinx., *G. Wagner*, schulp.
- 16- 265 Simion in den Tempel met het Kindtje Jesus op deszelfs Armen, en een ander.
- 10- 266 Venus op 't Bedde leggende, verzelt van verscheyde Cupidoos, van een oud Italiaans Meeſter, gesn. door *J. J. Frezza*.
- 18- 267 De Godinne Pallas, van een oud Italiaans Meeſter, *Jean Jerome Frezza*, schulp.
- 18- 268 Jupiter en Io in een fraay Landschap onder een Boom. *A. Schiavoni* pinx., *P. Aveline*, schulp.
- 11- 269 De Heylige Familie in een Landschap met Engelen. *Andre Luigi d'Affise* pinx., *N. Tardieu*, schulp.
- 270 De Vinding van het Kruys, na de tekening van *Bern. Pinturicchio*, in hout gesneden door *N. le Sueur*.

- 271 De Egiptenaars in het Rode Meyr, een blaffon stuk na de tekening van *J. F. Penni*, door denzelve.
- 272 Jesus Christus in het midden zyner Apostelen, getekent door *Rapbaël Del Colle*, gesnede door *N. le Sueur*. — 4 —
- 273 Den H. Paulus verzelt van twee Heyligen, getekent door *B. Ramengbi*, gesn. door denzelve.
- 274 Christus geneeft de Blinde. *Jerosme Genga* pinx., *L. Surugue*, schulp. — 12 —
- 275 De Offerhande Baals, na de tekening van *Maturin* in hout gesn. door *N. le Sueur*.
- 276 Den Heyligen Hieronimus by zich hebbende de Leeuw. *B. de Siene* pinx., *L. Surugue*, schulp. — 10 —
- 277 Een fraaye na een tekening van *Peruzzi de Seine*, in hout gesn. door *N. le Sueur*.
- 278 De Deucht zinnebeeldig verthoont. *Siciol. de Sermone* ta pinx., *Jean Hauffart*, schulp.
- 279 De Val van Phaëton. door *Joseph. Cesari* getekent, *N. le Sueur*, schulp. — 15 —
- 280 Petrus Doopt de H. Maagt. *J. Baglinei* getekent denzelve, schulp.
- 281 St. Catharina werd van de Engelen ten Hemel gevoert, na 't Basrelief van *M. Caffa*; gesn. door *Simon Francis Ravenet*. — 6 —
- 282 Een Kreupele die door een Mirakel genezen werd, na een tekening van *Hyacint. Brandi*.
- 283 Een H. Abt geeft een Blinde het gezicht, na de tekening van *J. Bonatti*, in hout gesneden door *N. le Sueur*. — 15 —
- 284 St. Franciscus Xaverius sterft onder eenen Boom, daar de Engelen uyt den Hemel op nederkomen, getekent door *L. Gemeniani*, gesneden door denzelve.
- 285 De Dood van St. Sebastiaan, na de tek. van *D. Saitter* gesn. door denzelve.
- 286 De H. Geest daalt neder op de Apostelen. *J. B. Lenardi*, getekent en gegrav. door denzelve.
- 287 De Hemelvaart van Maria. *Joseph Passari* getek., door denzelve gegrav.

- 288 De Bootschap des Engels aan Maria, na de tek. van *J. M. Morandi*, gegrav. door *N. le Sueur*.
- 289 St. Philippus knielende voor Maria die verzelt van veele Engelen in de Wolken zit, na de tekening van *L. Garzi*, gegrav. door denzelven.
- 290 Diana en Endimion, na de tekening van *Sebast. Conca*, gegrav. door denzelven.
- 1-8 291 De Maagt Maria verzelt van verscheyde Heyligen, na de teken. van *Pierre de Piétri*, gegraveert door denzelven.
- 292 De Engelen voeren het Vlies van Gidion ten Hemel, na de tekening van *A. A. Orazi*, gegrav. door denzelven.
- 2-10 293 Maria met het Kindtje Jesus dat in de wieg legt, en van St. Jan de Hand werd gekust, rondts om staan spelende Kindertjes. *Trevisani* pinx., *Nicol. Pigné*, schulp.
- 2-10 294 Afbeeldingen van meer dan 100 antique Statuën, gegrav. naar de antiquen in het Cabinet van *G. Reynst*, zeer fraay en zeldzaam.
- 10-5 295 Een Boekje waar in een getal van 80 Prenten, meest alle door de beste Italiaanse Meesters zelfs ge-est, waar onder feer raare die zelden voorkomen. *

FRANSE PRENTKONST.

Van Carel le Brun. (a).

- 2-4 1 Het Pourtrait van Carolus le Brun, *N. Largilliere*, pinx. *G. Edelink*. schulp.
- 2 Het Pourtrait van Israël Silvester. *G. Edelink*. schulp.
- 3 Het

* Deze soort van Prenten werden by Kenders, en voor al by de Schilders, voor de aller waardigste gehouden: Dit zyn die Kunststukjes die het character van den Meester te kennen geven, als door hun zelfs geteekend, gesneden, of ge-est.

(a) Vermaard Kunstschilder van Koning Lodewyk de XIV., Gunsteling van den Edelmoedigen Cancelier Segueir, en den
eersten

- 3 Het Offer van Elia werd door het vuur uyt den Hemel aangestoken. *L. Desplaces*, schulp. /—13—
- 4 De verschyde Natien van Europa. *Loir*, schulp. —12—
- 5 Een biddende Heylig leggende op de knien voor een Cruyfix, hebbende achter zich verscheyde Geestlyke met Fakkels. *Edelink*, schulp. —2—
- 6 De Op-Offering van den Saligmaker in den Tempel, anders genaamt de zuivering van O. L. V. *B. Audran*, schulp. —6—
- 7 De Dogters van Jethro voor Mosis die aan een Tafel zit, zynde een Capitaal Stuk in de breete *B. Audran*, schulp. —2—
- 8 De Zending des H. Geest, zynde het Tafreel van het Autaar der Capelle van het Kweekschool van St. Sulpice, een groot Stuk in de hoogte. *G. Audran*, sch. —2—
- 9 De Oprechting van het Kruys, zynde een heerlyk Stuk in de breete, en een der laatste die de Heer Le Brun geschildert heeft. *B. Audran*, schulp. —3—

10 De

eersten Staads Minister Colbert, stigter van den grondslag, door welke de Kunsten en Wetenschappen in Vrankryk noch; bloeyen. Hy wierd te Parys 1619. of 1618. gebooren, en storf in zyn Wooning van de Gobelins 1690.

Zyn groote Kunst bestond voornamentlyk in de Ordonnantie, Tekening en Hartstochten, ontbrekende alleen aan zyne Schilderwerken, het Coloriet, welks aangename elks oogen als verruckt. Alle de Stukken dse hier na zyne Werken gegraveerd voorkoomen, zyn teekens van zyn Kuntvermogen, en onder welken de Veldslagen van Alexander uitmunten, als mede zyne Zolderstukken.

Hy schynd, (gelyk Rubbens in de Nederlanden), in Vrankryk de aller Eedelfte Graveerders door 't verheven van zyn Kunst, tot het vereeuwigen der zelve, genoopt te hebben.

Hy was eerste Schilder van den Koning, Directeur van de Koninglyke Manufactuur der Gobelins. Directeur, Cancelier, en Rector der Koninklyke Academie der Schilder en Beeldhouwkunde, Prins der Academie van St. Lucas te Romem.

- 2-1/4 10 De Moord der onnosfele Kinderen, zynde een heerlyk Stuk in de breete 2 Bladen. *A. Loir*, schulp. zeer raar.
- 1-1/4 11 De Oprechting der kopere Slang door Mofis, in de Woeftyne, zynde een Capitaal Stuk in de breete, en het eerste dat hy na zyn komst uit Italiën schilderde voor het Klooster der Monniken van Picpus *B. Audran*. schulp.
- 1-8 12 Christus aan het Kruys met veele Engelen, een Stuk van 2 groote bladen in de hoogte. *G. Edelink*, schulp. zeer raar.
- 1-10 13 De Triumph van Constantyn de Groote, zynde een Capitaal Stuk in 4 bladen.
- 56- 14 De Batailles van Alexander, met de Tent van Darius, zynde overheerlyke en raare Stukken, gesneden door *G. Edelink* en *Audran*, bestaande in 15 bladen origineel met de gestipte Letters van Gouton. *Hout*.
- 6- 15 De Coepel van de Capelle Sceaux, in 5 Stukken zeer schoon, Anno 1681 gegraveert door *G. Audran*.
- 1-8 16 Het Plafond van de vier Getyden des Jaars te Vaux le Vicomte. *G. Audran*, schulp. 4 bladen.
- 3- 17 Het Plafond van Aurora, in 4 Stukken, te Sceaux. *L. Simomeaux*, schulp.

Van Nicolaas Pouffin. (a).

- 1-8 18 Het Pourtrait van dien beroemden Schilder. *J. Ferdinand*, schulp.

19 Je-

(a) Geboore 1594. te Andely in Normandien, Schilder van Lodewyk de XIII., en Gunsteling van den Cardinaal de Richelieu. Zyne verdiensten in 't Stuk der Kunst zy naby den top der volmaaktheid geklommen, en alleen in 't Coloriet laag gebleven, 't welk echter ten opzichte zyner Landschappen, als na de natuur gevolgt, beter is. Hy bezat al het' schone van 't Anticq, en men kan in zyne verbeeldinge de manier van Rafaël genoeg bespeuren. Niettegenstaande de gunstbewyzen des Konings en zyn Staatsdienaar Richelieu, begaf hy zich andermaal na Rome, alwaar hy 1665. overleed.

- 19 Jesus uit Jericho komende geneest op den weg twee Blinden. *G. Chateau*, schulp. — 19 —
- 20 Dezelve Geschiedenis wat grooter, door *Picart le Ro-main* gegrav. — 1 —
- 21 Moses uyt het Water getogen, wert aan Pharaos Doch- ter vertoont. *Egid. Rouffelet*, schulp. — 6 —
- 22 Den H. Paulus werd door de Engelen tot in den der- den Hemel gevoert. *G. Chateau*, schulp. — 6 —
- 23 Een zeer fraay Landtschap met een Rivier &c. *T. Major*, schulp. — 19 —
- 24 De vier groote Landtschappen, zeer fraay, waar in veele Beelden, Gebouwen &c. — 5 — 10 —
- 25 Dagon Valt voor de Arke des Heeren, en de Plage der Philistynen. *J. Baronius*, schulp. — 16 —
- 26 Maria, het Kindeke Jesu, St. Jan en Joseph lerende. *G. Chateau*, schulp. proefdruk. — 2 —
- 27 De laatste Wil van Eudamias. *J. Pefne*, schulp. raar. — 3 —
- 28 Een Heylige Familie, verzelt van Engelen in een plai- sant Landtschap, extra schoon. *Steph. Baudet*, schulp. — 12 —
- 29 De Afgodery der Kinderen Israëls voor het Gulde Kalf, zeer schoon. *J. B. de Poilly*, schulp. — 1 — 18 —
- 30 De Heylige Famielie, staande Joseph te bidden. *J. Pefne*, schulp. — 16 —
- 31 De Vrouw in Overspel bevonden werd tot Jesus ge- bracht, die dezelve vermaant. *Audran*, schulp. — 8 —
- 32 Maria werd van de Engelen ten Hemel gevoert. *J. Pefne*, schulp. — 14 —
- 33 Moses wert uyt het Water getogen, in het verschiet een schoon Landtschap. *Claud. Stella*, schulp. twee bladen. — 2 —
- 34 De Kinderen Israëls in de Woestyne werden met wa- ter uyt de Steenrotse Gedrenkt, een capitaal stuk in twee bladen. *De Poilly*, schulp. — 10 —

Van Antonie Coypel (a).

- 2-15-35 Het Pourtrait van A. Coypel, zittende voor een Tafel met een Boek voor zich. *G. Edelinck*, schulp. zeer schoon.
- 18-36 Het Pourtrait van denzelfen zittende voor den Schilder Ezel, met een Kindt naast zyn zyde. *Duchange*, schulp.
- 1a-37 Democritus. *A Coypel*, *Aqua Forti*.
- 2-1a-38 Cupido in het Huys van Anacreon. *L. Desplaces*, schulp.
- 1-16-39 De dronke Sileen bespot. *N. Chateau*, schulp.
- 1-14-40 Een fraay Historie stuk. *J. Audran*, schulp.

41 De

(a) Voornaam Meester in 't Stuk der Ordonnantie en verdere Deelen der Kunst, doch in couleur te bont en schitterende; 't is mogelyk hier om, dat een voornaam Dichter hem de gunst des Konings en die van den Hertog van Orleans (welke hy in overmaat genoot) misgunde; als noemende zyn Kunst (al 't onregtmattig brobbelwerk). * Het is zeker, dat Rafaël in dit deel der Schilderkunst verscheide gehad heeft die hem hier in overtroffen, dan dat gebrek is maar een graad van vermindering, ten opzichte der Kunstroem, en Rafaël zal altoos als Rafaël om de andere hoge graden zyner Kunst geacht werden. Hy wierd te Parys 1661. geboore, en storf overladen met eer en gunst 1722. Gerfaint zegt dat zyn Vader was eene Noël Coypel, en geeft hem noch een halve Broeder, Noël-Antoine genaamd, en spreekt ook noch van eene Charles, welke een Zoon is van Antoine die alle voor brave meesters by hem gehouden werden. Perrault brengt my byna in twyfeling, wie de vermaarde Kunststukken van het Koninklyk Paleis (die hier onder deze werken voorkoomen) gemaakt heeft, namentlyk, Noël de Vader, of Antoine de Zoon; doch de naam van Antoine, die onder eenige der Stukken gevonden word, verklaard dat hy den maker is.

* Ziet een hekel Schrift genaamt *Diatribes du Docteur Accakia*, ter gelegenheit der zwevende verschillen over zekere wetten der beweging, te Berlin 1753 in 't licht gekomen.

- 41 De Offerhande van Abram aan zynen zoone Isack, een heerlyk stuk. *Petr. Drevet*, schulp. 1707. 2-15-
- 42 De Offerhande van de Dochter van Jephta, capitaal met veel beelden. *J. du Change*, schulp. 3- —
- 43 Achilles in een oplopende Woede tegens Agamemnon zynde een heerlyk stuk vol gewoel. *N. Tardieux* schulp. } 7-5-
- 44 Affcheyd van Hector en Andromache, zynde mede een heerlyk stuk; vol gewoel. door denzelven ges. }
- 45 Tobias wert van zyne Blindheyd genezen. *G. du Change*, schulp. 2-10-
- 46 De Koninginne Ester, werd door den Koning Ahasueros en haare Maagden ondersteunt. *J. Audran*, sch. 2-6-
- 47 Sufanna door de Boeven valschelyk beschuldigt. *J. B. Poilly*, schulp. zeer schoon. 2-18-
- 48 Salomons eerste Recht, een capitaal stuk. *G. Audran*, schulp.
- 49 Le grande Gallerie de Palais Royaal; of de groote Gallerie van het Koninklyke Paleis, bestaande in een heerlyk Plaffon, komende in het midden der groote Galderye, door *N. Tardieu* in 4 stukken gegraveert; als mede nog 11 stuks heerlyke Tafreelen, door verscheyde Konstenaars, (als de *Poilly*, *Desplaces*, *Du Change*, *S. Thomassin*, *L. Surugue*, *Beauvais* en *B. Picart*) gegraveert. ~~schulp~~ 25-3-

Van Pierre Mignard (a).

- 50 Het Pourtrait van P. Mignard, staande in een ovaal met een Tekenpen. *C. Vermeulen*, schulp. 1-6-

51 Een

(a) Eerste Schilder van den Koning en Directeur van de Academie der Schilderkunde enz. Zyne verdiensten die zich door Rom en Venetien verspreide, alwaar hy langentyd de blyken zyner Kunst gegeven heeft, brachten hem in groot aanzien, te meer, door dien hy in alle deelen der Kunst uitmunten. De overheerlyke Zolderstukken die hier met andere Werken van hem voorkomen, doen by de rykheit van 's Mans vernuft, ons 't heerlyke van zyn, Kunst vermogen zien. Hy wierd in Champagne 1610. geboore en storf 1595.

- 1-16 51 Een bedrukte Maagd Maria, welke een doode Christus beschoud, het bovenste van het Tafreel, is met een verschening van Engelen vervult, zynde een heerlijk stuk; dit stuk is voor den Hertog van Orleans in de Capelle St. Cloud geschildert, en door *A. Loir* graveert.
- 4- 52 Afbeelding van de Pest, zynde een capitaal stuk in de breette. *G. Audran*, schulp. raar.
- 3-18 53 Het Plaffon van de Coepel van Val de Grace te Paris, in Fresco geschildert, verbeeldende een Hemelsche Heerlykheid of Hemelpraal, gegrav. door *G. Audran* in 6 stukken, zynde het grootste van geheel Europa.
- 4-15 54 Het Plaffon van het Juweel Kabinet des Konings te Versailles, in 3 bladen. *G. Audran*. schulp.
- 5-10 55 Het Plaffon in de Zaal van het Kasteel te St. Cloud, zeer heerlijk. *N. de Poilly*, schulp. in 3 grootte en 10 klyne bladen.

Van J. Jouvenet. (a).

- 1-1 56 Het Pourtrait van Jean Jouvenet sittende met Palet en Pincelen. *A. Tronbain*, schulp.
- 1-8 57 St. Anna Moeder der H. Maagdt Maria, onderwyft dezelve. *Drevet*, schulp.

58 De

(a) Leerling van den grooten Le Brun, welken hy in zyn grootste Kunstwerken voor Lodewyk den XIV., geholpen heeft. Zyne bequaamheden voerden hem ten top van eer en van geluk, en zyne Tafareelen werden onder de voornaamste Kunstwerken van Vrankryk gerekent. Hy wierd te Rouan 1644. gebooren, op het laatste van zyn leven wierd hy aan de rechter zyde beroerd, zyn Kunstdrift noopten hem echter tot het Schilderen; in dien staat volvoerden hy noch verscheide heerlyke werken, en onder die voor 't laaste, het beroemde Stuk verbeeldende de ontmoeting van Maria en Elizabet, geplaaft in de Cathedrale Kerk de Notre Dame te Parys; hier by N°. 61. voorkomende. Hy stierf te Parys 1717. alle de Prenten die na zyne Werken uitgaan zyn uitmuntende, en de goede drukken, zeer raar.

- 58 De Afneming van het Kruys, een Capitaal Stuk in de hoogte, *A. Loir*, schulp. 1 — —
- 59 Simion met 't Kindeken Jesus in den Tempel, zeer schoon. door den zelve schulp. 2 — —
- 60 De Wyzen uyt het Oosten brengen Geschenken aan Jesus, door den zelve, schulp. 1 1/2 —
- 61 De Ontmoeting van Maria en Elifabeth, zynde een schoon Stuk. *H. S. Themmassin*, schulp. 2 — 5 —
- 62 De Opwekking van Lazarus, zynde een Capitaal Stuk. *J. Audran*, schulp.
- 63 Jesus geneeft een menigte van Kranken, en die de Zomen van deszelfs Kleed aanraken, werden gezont. *L. Desplaces*, schulp.
- 64 Christus verdryft de Kopers, Verkopers en Wisselaars uyt den Tempel. *G. du Cbange*, schulp. *J.* 2 1/2 — 5 —
- 65 Jesus ten huise van den Phariseen, werd van eene Vrouwe de Voeten gezalfd, een Capitaal Stuk. door den zelve, schulp.
- 66 Petrus op het Woord van Christus de Netten in Zee werpende, vangt een groote menichte Vissen. *J. Audran*, schulp.
- 67 De Moord van Aftynax. *S. Desplaces*, schulp. — 1 — —

Van Sebastiaan Bourdon. (a).

- 68 Maria met 't Kindtje Jesus en Johannes sittende by eene Waterfontyn, en werden van Engelen besocht. *Vallet* 1 1/2 —
- 69 De Heylige Famielie in een Landtschap verzelt van verscheide Engelen. *Baudet*, schulp. 1 6 —
- 70 Een Graflegging, zynde een Capitaal Stuk. *P. V. Sommer*, schulp. 1 3/4 —

Van

(a) Van Montpellier, beroemd Schilder, van welkers vlugheit weinige gevonden werden. Deze vlugheit maakten zyne Werken wat ruw, dog zyne vaste Teekening en aangenaam Coloriet, vergoede dit genoeg. Hy storf 1662. oud by de 60. jaar.

Van F. Girardon. (a).

- 1-18—71 Het Pourtrait van F. Girardon, beroemd Beeldhouwer des Konings van Vrankryk. *H. Rigaud*, pinx. *du Change* schulp.
- 9—72 Het Epitaphium, van den Cardinaal de Richelieu, in 6 bladen, gefnede door diverse, als *Duchange*, *Simonneau* en *B. Picard*.
- 1/4—73 Afbeelding van de Galderyen met antique Beelden, van S. Girardon in 14 bladen. *R. Charpentier Delin*, en *N. Chevallier*, schulp.

Van C. Mellan. (b).

- 10—74 Een Beeld van Christus tegen over de Maagd Maria jong verbeeld, zynde twee Borstbeelden halver Lyf, in ovalen, het een aan de Koningin Moeder, en het ander aan Lodewyk de XIV. opgedragen.
- 1-8—75 Een Christus Beeld bejaart, zynde een groot Stuk ovaals gewyze.
- 2-4—76 Het Beeltenis van 't Hoofd Christus, op de Doek van St. Veronica, een groot Stuk in de hoogte, van het Jaar 1649. uit een enkele trek in de Rondte gefneden.

77 Een

(a) Hy was Beeldhouwer van Koning Lodewyk de X I V., Cancelier en Rector van de Academie, en een Man van ongemeene verdiensten in 't Stuk der Kunst. Zyne Gallery, die hier in veertien Bladen voorkomt, is een heerlyk ontwerp, en vervat het grootste deel zyner eigen Kunst, als mede die der Antiquen. Het Epitaphium of de Tombe van Richelieu, verwekt by een diepen eerbied, de verwondering van elk beschouwer. Hy is te Troyes in Champagne gebooren.

(b) Van dezen vinden wy niets genoteerd, danden lof die verſcheide Schryvers, wegens zyne Kunst ter nedergeſteld hebben. Hy is waarſchynelyk in Vrankryk gebooren in de Eeuw van 1600, en graveerde aldaar veel, gelyk te Romem, voor de Koning. Zyn manier is zo byzonder en kunſtig dat die elks aandacht tot zich trekt, voor al die Stukken welken uit een enkelden omtrek beſtaan, gelyk den Doek van Veronica, N°. 76.

- 77 Een St. Johannes in zyn Jeucht, in de Woestyne; 1629.
- 78 Een sittend Vrouwebeeld onder een Boom, in een Landtschap met Schapen, &c.
- 79 Een Bybelse Titelplaat.
- 80 De Kardinaal Richelieu knielende, en de Maagt Maria een Boek aanbiedende, waar boven een verschyn van Engelen. 2-12-
- 81 Een devote Vrouw die een Kruysefix in den arm houdt en in de andere hand een Wapenschild heeft.
- 82 Een Historie Stuk, waar in de Ouders van de Maagt Maria, 1649.

Van Valentyn. (a).

- 83 Een Stuk daar Christus zegt geeft den Keizer dat des Keizers is, zeer fraay. *Steph. Baudet*, schulp. 10-
- 84 De vier Evangelisten, Mattheus, Marcus, Lucas, en Johannes, in 4 bladen van gelyke groote. *G. Rouffelet*, schulp.

Van Jacques Callot (b).

- 85 Het Pourtrait van denzelven, door *A. van Dyck* en *Vosterman*. 18-
- 86 Het zelve op een andere wyze, als mede zyn Epitaphium, door *A. Bosse*.

Geeste-

(a) Waarschynelyk Valentin, van welken de Piles zegt, dat hy de manier van Caravaggio met een wakkere handeling en krachtige Tinten volgde; in 't Stedeke Brie niet ver van Parys geboore.

(b) Den Naam van Callot is door geheel Europa beroemd geworden, zo dra de vruchten zyner Kunst zich buiten Vrankryk verspreiden. Nooit heeft een graveerder met zo veel Kunst en zuiverheit zyne Werken in het licht gebracht, als hy den zynen, die alleen door de Etsnaald zyn uitgevoerd. Hy gebruikten hier toe een hard vernis, 't welk te Florence door hem wierd uitgevonden. Men moet zich verwonderen over de rykheit zyner

Geestelyke Stukken.

33-10 87 De Beeltenissen van alle de Hyligen, van het Jaar volgens het Roomse Martelaars Boek, opgedragen aan den Cardinaal de Richelieu 1636. onder de Titelplaat is het Wapen van gemelde Cardinaal, en tot beginsel, een Hemelpraal; de Beelden der Hyligen, zyn vier op een blad, elk in een ovaal, in 't geheel 472 stuks, extra raar, en te saamen een Boekdeel uitmakende 't welk dikwils in de eerste Bibliotheeke niet gevonden word. *Boisot*

88 Twaalf

gedachten in 't stuk der Ordonantie; een getal van omtrend de 1600. verscheide zo grote als kleine Printen zyn daar de blyken van, en onder deze eenige die zeer groot zyn, gelyk de belegeringe van Breda, Rochelle en het Eiland Rhe, als mede de Kermis van Florence. Sommige stukken zyn door hem met het graveer yzer gesneden, zo wel eige inventien, als na de werken van andere Meesters, deze werden schoon minder in Kunst, (al zo zyne neiging zich meer aan de Etsnaald bepaalden) echter voor raar en zeldzaam gehouden, en door de Liefhebbers die alle zyne werken by een verzamelen het aller duurste betaald, om dat zy 't meest verloren zynde, het minste voorkomen. Wat zyn Teekening betreft, die is van een wonderbare fixheit in de kleine verbeelding der voorwerpen; tot vergroting der zelve schynt zyn verkiezing zich niet uitgestrekt te hebben.

Zie hier wat de Heer Gersaint na waarheit van hem zegt.
 „ Welk vuur, welk een geest, welk een overvloed van verstand,
 „ welk een beslepenheit der Etsnaald bespeurd men niet in zyne
 „ werken? Men ontdekt iets 't geen men niet zeggen kan in zyn
 „ meerder uitdrukking, boven al die in 't klein tot op heden ge-
 „ graveerd hebben. Wanneer men die stukken onderzoekt wel-
 „ ke van een grote samenstelling zyn, men heeft moeite om
 „ te begrypen op wat manier het verstant vruchtbaar genoeg zyn
 „ kan, voor de verbeelding van een zo grote menichte van
 „ onderwerpen, en by eenvoeging van beelden, alle onderschei-
 „ den in hunne posturen, zonder verwronge eigenschappen, en
 „ geplaaft zo als hy die gevonden heeft; zyn meeste kleine stuk-
 „ ken, zyn groot, niet tegenstaande de kleine plaats die zy inhou-
 „ den;

88 Twaalf Mifterien of Geheymeniffen in ovaal onder
met Latynfche en Fransche Spreuken , zynde op de ²⁻¹²
Feeft Dagen, welke verfchieten.

89 Sestien

„ den; het is nooit als aan hem toegeftaan, 't voortbrengen van
„ zulke kleine zaaken, en die teffens zo intreffant zyn, door zyn
„ gemakkelyke en uitdrukkende manier die hy gebruikt heeft;
„ De verdeeling en verkiezing der voorwerpen, de verwyderin-
„ ge zyn net waargenomen, het geheel zonder moeiten en zonder
„ werk, en om kort te zyn. Zyn Kermis; zyn Strafplaats; zyn
„ Elenden van den Oorlog; zyn grote en kleine Passie; zyn Wayer;
„ zyn Parterre, zyn grote Straat van Nancy; en een meenichte
„ andere stukken van de zelve fchoonheit, zyn altoos de ver-
„ wondering van de Liefhebbers en Kenders ”.

Wegens 't Jaar zyner geboorten is verfchil; Perrault ftelt het
zelve 1594. te Nancy, en Gerfaint een Jaar vroeger, doch beide,
dat hy van Adelyken huize zynde, door zyne vrienden tot andere
eindens als 't oeffenen der Kunst gefchikt wierd. Zyne neiging
dreef hem echter daar toe, zo dat hy op zyn twaalfde Jaar zyn
Vaderhuis ontweek, en onder een troep Heydens (als zonder
geld zynde) mede zworf, doch die hy in Florence verliet. Een
Officier van den Groot Hertog nam hem by zich, en plaafte
hem vervolgens by eene Remigio Canta Gallina, beroemd
Schilder en Graveerder; hy verliet dien na eenigen tyd en ver-
volgde zyn reis na Rom, van daar hy door eenige Koopluiden
van Nancy 'er kend, weer tot zyn Ouders gebracht wierd, doch
die hy wel gaauw weer ontvluchten en andermaal na Italien keer-
den. Turin pafferende ontmoeten hem zyn Broeder, die hem ten
tweedemaal na Nancy voerde. Hy verwierf van zyn Vader, die
zyn onverwinnelyke neiging tot de Kunst niet meerder kon be-
letten, om ten derdemaal na Italie te gaan: hy lei zich by zyn
aankomft toe om onder Jullio Parigii te Teekenen, en leerden
by Philip Thomaffin 't Graveeren, dog die hy (om Jalouzy, die
deze ten opzicht van zyn Vrouw die zeer fchoon was, tegen hem
opvatten) moest verlaaten. Zyne onvermoeide vlyd maakten
hem in 't kort beroemd, en vervolgens raakten hy in dienst van
Cosm. de tweede, Groot Hertog van Florence, na welkers dood

2-12-39 Seftien ftuks, redelyk groot in de hoogte, verbeelden de Zaligmaker, de Maagt Maria, en de Apostelen, waar in begrepen de Titelplaat waar op staat, *Salvatoris Beatae Mariae Virginis, &c.* 1631. waar by drie fraaye Tekeningen op 4 bladen.

90 De

hy zich te Nancy neder zetten en trouwde zonder Kinderen te verwekken. Zyn roem vermeerde dag op dag, zo dat Clara Eugenia, Infante van Spanje, en Gouvernante der Nederlanden, hem na Brussel deed komen, toen Spinola Breda belegerde, welke Belegering hy op haare orders aftekende, graveerden, en welke deze zeldzame Kunststukken zyn die hier voorkomen. Hy deed daar na een reys na Parys, alwaar hy door Lodewyk de XIII. verzogt wierd tot het graveeren der twee andere Kaarten die wy van hem hebben, namentlyk, de belegering van Rochelle, en het Eyland Rhe; deze gedaan hebbende keerden hy weer na Nancy. De troubelen die daar quamen deden hem besluiten zich na Florence met 'er woon te begeven; dan zyn dood die hier op voorryl verbrak zyn voornemen; hy storf 1645.

Gerfaint, uit welken ik dit zyn leven bekort getrokken heb, zegt, dat men van hem verhaalt; wanneer Lodewyk de XIII. Nancy belegerde, en t'onderbracht in 1631. Hy Calot liet opzoeken en zelfs voorstelden om een verbeelding te maken van deze zyne nieuwe overwinning, gelyk hy van Rochelle en Rhe gedaan had; doch Calot verzogt hier van ontslagen te zyn, als niets tegen zyn Prins noch tegen zyn Vaderland te kunnen onderneemen. Een Hoveling van 't gevolg des Konings, quaat over die weigering, en gelovende hier door zyn Hof te maaken, nam het woord, en zei tegen Calot met een dreigende toon: Men zouw u wel kunnen doen gehoorzaamen: Ik hakten myn Duim liever af, antwoorden Calot onbevreesd, eer ik eenige zaak tegens myn eer ondernam en zo men my daar toe wilde dwingen. De Koning prees de grootheit zyner ziel en ontving zyn weigering met goedheid, bood hem een Jaarlyks Pensioen aan van 3000. Liv. indien hy zich aan zynen dienst wilden verbinden; Calot weigerden dit andermaal, dog eerbiedig en zonder de minste overweging, de liefde voor zyn Vaderland, boven zyn instrest stellende. Het getal 't welk hier van hem gevonden word, loopt ver over de elfhondert ftukx.

- 90 De Marteldood der Apostelen met een Historisch Titelplaatje, 16 stuks op 2 bladen. 2-16-
- 91 Het klyne Lyden Jesu Christi bestaande in 12 stukken op een blad. 3- -
- 92 Het groote Lyden Christi, bestaande in 7 stuks, in de breedte, waar by een Kruifix in een enkele omtrek met een meenigte Volks. 6- -
- 93 De Misterien, of geheymenissen onzes Zalgimakers en de Maagd Maria, zynde 20 stuks zoo ovalen als rondon, waar by 2 Titelplaten op de eene staat *glorissimo Virginus*, en de andre *Varium tum Passions*, &c. 2- -
- 94 De 4 Gastmalen, zynde klyne stukjes, de Bruyloft van Caanaan in Galilea, het Avondmaal by den Phariseen, het laatste Avondmaal, en het Avondmaal in Emmaus. 1-14-
- 95 de 7 Hoofdzonden, zynde klyne stukjes, tot dezelve werd een Titel genomen daar het Kind Jesus de Slang met zyn Kruys doodt, 8 stuks. 1-16-
- 96 Verschyde Geschiedenissen uit het Nieuwe Testament, met de Titel, 12 stuks. 2-12-
- 97 Ses klyne Stukjes omtrent van dezelve groote, een H. Famielie, de Aanbidding der Koningen, Judik het Hoofd van Holofernus in de zak stekende, Paulus bekeering, een Maria Hemelvaart, en een St. Livarius dragende zyn Hoofd. -10-
- 98 Het Leven van de Maagd Maria, waar by de klyne Maria Boodtschap, met de Titel, 15 stukken. 3-15-
- 99 Het zelve met klyne Zinnebeelden, bestaat in 27 stukken, met de Titel eider Prent is genomert en onderaan Latynse en Franse Vaarsen. 5- -
- 100 *Lux Claustri*, zynde 27 Zinnebeelden alle even groot, dit zyn verscheide Onderwerpen op de gerustheid van het Clooster Leven, met Franse en Latynse Vaarsen, zeer raar. 4- -
- 101 De Boetvaardige Perzoonen van byder Kunne, met een Titelplaat en 5 Prenten, t' samen 6 bladen. 2-4-
- 102 Het Kindt Jesus met deszelfs Ouders aan Tafel zittende.) - -
- 103 Een groote *Ecce Homo*, met een Meenigte van Joden, raar. 1-12-

- ~~16~~ 104 Maria, St. Johannes en Magdalena die het Kruys omhelst, na de Sadelaers, raar.
- 1-6 105 Twee Stukken ovaal in de hoogte, verbeeldende de Kindermoord, met wynig onderscheid.
- 2- — 106 De bedrukte Maagt Maria, en onder een Boetvaardigen, met een Sluyer om.
- 2- — 107 Een sittende St. Paulus. *Na Bloemart*, in de hoogte, raar.
- 2-15 108 Een klyne St. Jan op het Eyland Patmos.
- 2-15 109 De drie-en-twintig Martelaars van Japan.
- 1-18 110 Een Heylige Famielie. *Na Delzarto*, in een rond, origineel en Copye.
- 1-10 111 Een Miracul van St. Mansfultus, dit Stuk is in de br. en het eerste 't geen *Callot* geeft heeft, raar.
- 10 112 Het beeld van St. Nicolaas, of St. Severinus, in een Bosch, van groote als boven.
- 1- — 113 De klyne Heylig, in een Bloem, of St. Franciscus in de Tulp.
- 1- — 114 Het Stukje, genaamt het klyne Schuurtje, of de klyne Sprokkelaarster.
- 3-10 115 Het Leven van den verloren Zoon, met de Tytel 11 stukken.
- 17 116 St. Petrus met de Sleutels, in 't verschiet deszelfs Kruysdood, en 7 andere diverse.
- 2-16 117 De Doping van Christus door Johannes in de Jordaan, en 5 andere Historien uit het Nieuwe Testament.
- 2-16 118 Christus Hemelvaart, benevens de Marteldood van veele zyner Apostelen, 11 stuks ovaal.
- 3-10 119 De Mispriester met de Kelk, zeer klyn en raar.
- 3-10 120 De Opstanding van Christus, en een ander.
- 2- — 121 De togt der Kinderen Israëls door het roode Meyr.
- 2- — 122 Een daar St. Laurentius op den rooster gebraden werd waar by vele omstanders.
- 1-8 123 Een Martelaar in 't midden van veel volks, aan een paal gebonden, daar met pylen naa geschoten werden.
- 1-10 124 De Temtatie van St. Antoon, een Capitaal Stuk.
- 2-15 125 Een groot onderwerp tot Thesis opgedragen aan Carrel de IV., dit Stuk heeft den Tytel van *Jubilatio Triumphi Virginis, &c.*
- Ver-

Verscheyde Onderwerpen en Fantafien.

- 126 De Fantafien, zynde met de Tytel 13 klyne Stukjes, met 3 beeldtjes op yder blad. 6
- 127 Den Adel, dit zyn 12 stuks zes Mans en zoveel Vrouwen, met Beelden in het verschiet. 6-10
- 128 Vier Stukken van dezelve grote als den Adel, in dezelve is geen verschiet, het een is, een Spinster, het 2 een Boerin met een Mand, en 2 andre. 1-10
- 129 Zes andre stukken even groot zynde alle Vrouwen in verskil van Actien en Drachten. 10
- 130 Een Speelkamer, zynde een Nachtgezigt, ovaals wyze in de breette, origineel en Copy 2 stuks. 10
- 131 Een Stuk de Wayer genaamt verbeeldende Vuurwerken te Florence, rondsom hetzelve, is een Cardoes. 10
- 132 De klyne Boere vreucht, of de Balspeelders, een stuk in de breette raar. 10
- 133 Een vierkant stukje, waar in de Sterrekykers op een Globe studeren. 1-12
- 134 Het Bloemperk van Nancy, raar. 10
- 135 De Straat van Nancy, of de Carriere, vol gewoel, raar. 18
- 136 De Catafalque, of Lyk-Capelle van Florence. 10
- 137 Een Tuyns vermakelykheid, genaamt *la Petite Treille*, dit is het laatste stukje door dien beroemde *Callot* gegraveert. 1-12
- 138 Het Hydens Leven in vier bladen. 1-14
- 139 Twee Wayerstukken, zynde Land vermakelykheden. 1-18
- 140 De groote Markt, vol gewoel, origineel en Copy, 2 stuks. *Bouquet.* 10

Landtschappen en Gezichten.

- 141 De vier Getyden van het Jaar, na *Bassan*, schoon van Druk, extra raar, dog een der zelve niet origineel. 15
- 142 De Landtschappen en Gezichten van Florense, die zyn met de Titel, 13 stukken. 7-10
- 143 Het Gezicht van de Nieuwe Brug te Parys, vol gewoel van Schepen, &c. 18

- 1-4-144 Vier klyne langwerpige Landtschappen, het eene ver-
beeld een Tuyn daar in gegoten werd.
- 10-145 Een Boekje met Landtschappen, bestaande met de
Titel 25 bladen, zeer goet om na te teekenen.
- 2-5-146 Agt zeer fraye Landtschappen met beeldtjes gestof-
feert langwerpig.
- 1-16-147 Agt diverse Landtschapjes, in foort.
- 2-15-148 Vier Gezichten van Scheepen in Zee, met Letters op
de platen.
- 1-10-149 Een groote Beeste Jacht, onder de Boomen siet men
in het verschiet Koetsen, enz. langwerpig en smal.

Snakeryen en Ballets. &c.

- 3-5-150 De Bedelaars, in het eerste Stuk staat met Letters in
een Vaandel, *Capitano Baroni*, 25 stuks.
- 1-4-151 De Fantasien gemaakt om te tekenen genaamt *Capricii*
die Varie Figure &c., hier van zyn 50 stukken, waar
onder de Titel en Opdracht Plaat.
- 3-10-152 Sestien stuks andere, wat grooter mede om na te tee-
kenen, genaamt *Varie Figuræ*.
- 1-4-153 Twintig, stuks zoo dwergjes als andere, met de Ti-
tel *Varia Figure Gobbi*.
- 4-154 *Balli di Stevania, &c.* in de Titel zyn drie beelden
die danffen, en 23 andere stukken eyder met 2 beel-
den en een verschiet van klyne Figuren. *ziet*
- 2-10-155 Een Stuk met twee Pottsemakers, en verscheide an-
dere Figuren.
- 156 De drie groote Masquerades, met veel beelden in 't
verschiet, extra raar.

Onderwerpen van Oorlog en Triumphen.

- 10-157 De Grootc Belegering van Rochelle, bestaande in 6
grootc bladen, aan een geplakt de bovenste en on-
derste randen zyn 6 stukken, en voor eyder zyde 2
randen met Omschrift, zynde een extra schoon stuk
en zeer raar. *ziet*
- 15-158 De Belegering van Breda bestaande mede in 6 grootc
bladen aan een, mede een seer schoon stuk, extra
raar. *ziet*
- 159 Een

- 159 Een Cardoes waar in een landing op het Eyland Rhé, als mede de Landen om de Belegering van Rhé behoorende, 10 stukken. 1—10—
- 160 Een Belegering van een Casteel op een berg gelegen in, de vlakke liet men veel gewoel. —15—
- 161 Twee Gefichten van Parys, waar in veel Krygsvolk zoo te water als te land verbeeld word. 1—10—
- 162 De Veldslagen van Medicis zynde 15 stuks alle in de breete: onder andre 2 stukken waar in ten Oorlog geruuste Scheepen Verbeeldende een zeegevegt van Ridderstegen de Turken, alle Proefdrukken en extra raar. —15—
- 163 De Militaire Exercitien of oeffeningen in den wapenhandel, met de titel 13 stuks. 1—2—
- 164 De groote Meferien van den Oorlog, uitmakende 18 stuks in de breete, de tytelplaat daar onder begrepen. 8—10—
- 165 Deselve Mezerien in het klyn, fynde seven bladen met de Tytel, Origineel en Copy. 3—
- 166 De Straffen, een stuk langwerpig, extra raar. —
- 167 De Monstering van een Leger, dit wert het Bataillon genaamt. —
- 168 Koning Lodewyk de XIII, een groot stuk door, *M. Lasne* gesneden, dog het verschiet verbeeldende de Slag van Veillanfe is door *Callot*. 1—16—
- 169 Een groot Thesis met Zinnebeelden waar in een gevleugeld paart, op het welk een Prins gezeten is, boven met deszelfs Wapens en dit opschrift, *Francisco Lotbaringia parenti optimo*. —10—
- 170 Een Oorlogs-Triumph, in de breete vol gewoel. —2—
- 171 Verscheide Zee Triumphen, met de Tytel 18 stuks. 1—2—
- 172 Tien diverse Zinnebeeldige Entrees, zoo te voet als te paard, waar in verscheide aardige Caprices. 2—
- 173 Intrede van Hend. van Lotteringen met een Beschryving mede zeer aardig. —16—

Boek- en Tytelplaten &c.

- 174 Het Treurspel van Soliman, bestaande in 5 stukken en het Pourtrait dat op de Tytel staat, extra raar. 1—15—
- 175 Historie van 't Mirakel voor 't Autaar. —17—
- 176 Tytelplaat van Mirakelen en Genade van *Nôtre Dame de bonsecours*. E 5 177

- ~~1-8~~ 177 Constumen van Lotheringen, Tytelplaat.
~~1-8~~ 178 De Heylige Apocatastaze, Tytelplaat.
~~1-11~~ 179 Een Wapen, van 2 Vrouwen verzelt en een andre.
~~1-12~~ 180 Den Edelman met de Snaphaan drager.
~~1-10~~ 181 Lodewyk van Lotteringen te Paart, in 't verschiet
 een groot gevecht.
 (—) 182 Eenige diverse van Callot, 12 stuks.

Van Stephano de la Belle (a).

- 2 — 183 Zes diverse fraye, zoo Harte, Beeren, als wilde
 Zwynen Jachten.
 1 — 1/4 — 184 Een heerlyk gesicht van de Nieuwe Brug te Parys, vol
 gewoel van Beelden &c.

Van A. Boffée (b).

- 185 Een Blinde Bedelaar met een Hond.
 186 Vier Werken de Barmhertigheid, in 4 Plaat en zeer
 fraay, dog in Compleet.
 4 — 5 — 187 De Beeldhouwery, Graveer, Ets-Konst en Plaat-
 drukkery, 3 stuks.
 188 Het Kraambed en 2 andre zeer grappig.

Van H. Maffon (c).

- 2 — 189 Het Pourtrait van Antoine Maffon, door zich zelfs
 geschilderd en gefneden, zeer raar.

190 Een

(a) Insgelyks een groot Kunstenaar in het graveeren, de manier van Calot eenigzints volgende, gelyk hy die van Rembrand ook getracht heeft na te doen, doch waar in hy zo wel niet geslaagt heeft. Hy was zeer vlug, zyne werken die bekend zyn lopen tot 1150 stukken. Geboore te Florence 1610. en overlede 1664.

(b) Bequaam Kunstenaar in het graveeren en etsen, over 't welk hy een werkje, als mede over de teekenkunde, geschreven heeft.

(c) Geboore te Orleans, en in het 66. jaar zyns ouderdoms overleden, hy was graveerder van Koning Lodewyk de XIII. en

Lit

- 190 Een Heylige Familie, zynde Maria met het Kindtje
Jefus, Joseph en St. Jan onder een boom extra fraay *N.*
Mignard pinx. extra raar. 5
- 191 Jefus met de Emmaus Gangeren aan Tafel sittende,
bekent door de Naam van het Tafelaken, *Titiaan*
pinx. schoon van Druk en raar. 5
- 192 De oprechting der Kopere Slang door Mofis in de
Woestyne, een capitaal ftuk in 2 bladen. *Carolus de*
Bruyn pinx. extra kunstig en raar. 6

Pourtraitten alle door Meflan.

- 193 Caspar Carriers. *T. Blanchet* pinx. — — — 4
- 194 *E. T. de la Tour d'auvergne.* — — — 16
- 195 Dezelve door *Mignard* gefchildert. 1 15
- 196 *Marin. Careus a Camera Ceromon.* *P. Mignard* pinx. 1
- 197 *Antonius. Turgot.* — — — 1/2
- 198 *Guillaume de Brifacier, Secretaire. N. Mignard* pinx.
bekend onder de naam van 't Haer Mannetje, extra
schoon van druk en raar. 3 15
- 199 *Tuffanus de Forbin* 1672. — — — 1/2
- 200 *Francifcus Rouxel de Medany.* — — — 16
- 201 *A. perfixe. N. Mignard* pinx. 1 1/2
- 202 *Olivarius le vere d'Armeffon.* 2 5

203 Pe-

Lit der Academie. Zynen manier van graveering is wonderbaarlyk, voor al in 't Haar der Pourtretten, 't welk hy op 't allersierlykfte heeft uitgevoerd. Hy werd voor een der allervoornaamfte graveerders geacht, en zyne werken, die door derzelve uitvoerigheid geen groot getal uitmaaken, zyn zeer zeldzaam en van de kostbaarfte Printen die voorkoomen. In de graveering bedienden hy zich van een zonderlinge en tegenftrydige manier, in 't ftuk dier Kunst gebruikelyk, want zyn hand bleef met zyn graveer yzer op een vaste plaats, en met de linkerhand bestuurde hy de Plaat na den loop der graving; de Indiaanen welken zich van een yzer ftift bedienen om op het Bamboes blad te fchryven, volgen altoos dien regel, en bewegen 't blad in plaats van de pen, en de hand, dien zy onbeweeglyk op eene plaats houden.

- 1-10- 203 Petrus depuis, Piſtor. *N. Mignard* pinx. bekend onder de Naam van het Ketting Mannetje, extra raar.
 204 Henricus Puffart, zeer Capitaal.
 205 Johan: Baptiſta Colbert als boven.
 206 Dionifiſus Marin zeer Capitaal.
 207 Anna Auſtriaca Francon : & navara Rigina, *P. Mignard* pinx.
 1-2- 208 Maria Therſia Auſti. Francon & Navarra Regine. *N. Reignard* pinx.
 209 Marca de Lorraine, duchefſe de Guiſe. *P. Mignard* pinx.
 210 Hieronimus Bignon, zeer Capitaal.
 211 Nicolaas de la Maignon, Comes Courſon.
 212 Fr. Mich. de Tellier. Marc. de Louwors, zeer groot.
 213 Ludev. Verjus, Comus de Crecy.
 214 Franciſcus de Beauvilliers, Duc de St. Aignard, met een Moes op het Aangezicht.
 215 Louis Duc de Vendosme, *P. Mignard* pinx.
 216 Fred. Willem, Eleſteur de Brandenbourg.
 217 Louis de XIII. Roi de France. *C. le Bruin* pinx.
 218 Caral. Honoret d'Albert, Duc de Cheureuſe.
 219 Le Duc d'Harcourt, by genaamt Le Cadet la Perle. *N. Mignard* pinx. Een der rareſte Poutretten die van hem bekend zyn. *Winkler*.

Van Robert Nanteuil (a).

- 220 Een extra fraye verzameling van ſchoone Pourtraiten, beſtaande in 114 ſtuks van allerley Stants en Staatsperſoonen, dog meeft geleerde Liederen, alle heerlyk van druk en conditie in een franſſe bandts portefeuille.

Winkler.

Van

(a) Deze wierd gebooren 1630. te Reims, van waar hy zich na Parys begaf en een groot getal afbeeldinge, in Paſtel of Crajon zo als wy dat noemen, teekende. Hy had door zyn fraaye manier in dat ſoort van ſchilderen, en wel voornamentlyk door de Kunſt van zyn graveer yzer, 't welk excelerend is, 't geluk de
groot-

Van Raimond La Fage (a).

- 221 *Recueil des Meilleurs desseins gravé par cinq de plus habiles graveurs, & mis en lumiere, par les soins de Vander Bruggen, avec privilege de Roi 1689. & veau. Offen*

Van Watteau (b).

- 222 Een Dame met drie Heeren zingende. *J. Moyreau,* 8
schulps.

Ar-

grooten van het Ryk, en zelfs Louis de XIV. te behagen, die zich in onderscheide jaaren van hem liet afmaalen en in Prent brengen, en met gunst bewyzen overladen. Zyn manier van graveering is waarlyk kunstig, en daar hy zulks gewilt heeft, weinig verschillend van Masson; hy storf 1678. in den bloey zyns levens, en 't getal zyner werken werd op 250. gesteld.

(a) Van Toulouze, geb. 1648. een der grootste geesten van zyn tyd, en tegens welke C. Marat dien grooten Schilder, by zyn bezoek 't welk La Fage hem in Romen gaf; zeide, dat het gelukkig was dat hy 't penceel niet hanteerden, want als hy 't penceel met zo veel kunst als de teekenpen bestuurden, dat hy (Marat) de Kunst het eerste zouw nederleggen. Hy was een vrygeeftig mensch, en den welluft in welken hy leefden brak den draad daar van in 1690. in 't bloeijen zyner jaaren.

(b) Een excelent Meester ontrend de verkiezing van 't Modern; zyne neiging tot voortzetting der Kunst deden hem Valenciennes, alwaar hy 1684. gebooren was, verlaaten, en Parys tot zyn verblyf verkiezen. Hy had het ongeluk van in 't begin geringe Meesters tot onderwyzing te ontmoeten, die hy derhalven gaauw verliet en daar tegen 't geluk aantrof van eerst door Gillot, en daarna door M. Audran, die zyne geest zagen, als leerling ontfangen te worden. Zyn veranderlyken inborst, en vooral zyne vorderingen welken hy ongelooflyk maakten, deden hem door een stuk 't welk hy schilderde en een uittocht der Troupen verbeelden kenbaar worden, na welken tyd hy meer en meerder roem verkrygende, als Lid der Academie wierd aangenomen. Hy was gequeld met een Borstziekten dien zich in een Teering veranderde, en aan welken hy 1721. 37. jaaren oud, overleed.

- 1 — 223 Arlequin, Pierrot & Scapin, en een muciferend Gezelschap, 2 bl. *L. Surugue*, schulp.
- 5 — 224 *l'Enseigne*, of het uythangbordt van Watteau genaamt, zynde een Konstwinkel waar in Watteau benevens andere Heeren en Dames. *Aveline*, schulp. zeer capitaal.

Van P. F. Mola (a).

- 225 De Prediking van Joannes den Doper in de Woestyne. *P. le Bas*, schulp.
- 2 — 226 De ontmoeting van Jacob en Rachel die by de Schapen is, terwyl dezelve uit de Beek drinken. *C. Jeaurat*, schulp.
- 227 De Rust der Heylige Famielie in Egipten, *L. Jeaurat*, schulp.

Van Boucher (b).

- 2 — 228 De Geboorten van Adonis zeer fraay. *G. Scotin*, schulp.
- 229 De Dood van Adonis mede fraay. *M. Aubert*, schulp.
- 2 — 230 Gesicht der Environs van Beauvais zynde een fraay Landschap. *J. le Bas*, schulp.

Van Sebastiaan le Clerc (c)

- 2 — 231 Een daar Christus met vyf Broden en 2 Vissen een groote Schare Spyfigt.

233 *Le*

(a) Van dezen vinden wy geene aantekening, hoewel zyn Kunst zyn naam bekend genoeg gemaakt heeft.

(b) Zie teekeningen.

(c) Romeins Edelman, Teekenaar en Graveerder van Koning Lodewyk de XIV. Geb. te Metz 1637. 1665. quam hy te Parys daar hy kennis kreeg aan Le Brun welken hem onderwees, vervolgens bekend geraakt by den aller grootsten voorstander der Kunsten en Wetenschappen, den beroemden Colbert, ontving hy zyne gunstbewyzen in de bezorging van een woonplaats in de Gobelins met een inkomste van 600 fransche guldens, mits zich aan den dienst des Konings verbindende. Hy verstond de *Mathesis*,

232 *Le Gallerie de l'Hottel Royal de Goblins.* 6 bladen. *5-5*

Van B. Picard (a).

- 233 De Tytel van Acurre L'Abbé de Veillers en 2 andre Veignetten.
- 234 De Academie der Wetenschappen met de Tytel in 10 bladen.
- 235 De Ooft en Westindifche Maatschappyyen zinnebeeldig vertoont.
- 236 Het Feeft van Romulus, gegeven aan de Goden en van de Keyzers.
- 237 Een fraye Bruylofts Tytel, tot opschrift, *Ira Cedit Favet dun Hymen Amori.*
- 238 Poesies pastorales, waar in de vermakelykheyd van 't Landleven &c. in verbeeld word.
- 239 Dialogue des Mort, of famenkomst der verftorvene in het Ryk der doden.
- 240 De Zegenpralende Schilderkunft, Zinnebeeldig ver-
toont.
- 241 Een Sater die een Slapende Venus het Kleed oplicht werd van Cupido weg gejaagt.
- 242 Nitocris laat een prachtige Graftombe afbreeken op hoop van een fchat te zullen vinden. Peint par *E. le Sueur.*
- 243 De Tytelplaat van Luccius Woordenboek. *Allen J.*
- 244 De Tytelplaat van V. Loons Historiepenninge.

VAN

fis, de Geometrie en 't Perspectief, in welke twee laatste Konsten hy als Professor in de Accademie wierd ontfangen met een inkomen van 300 liv; dus van trap tot trap opklimmende in eer en voordeel, overleed hy 1714. nalatende een getal van ontrend de 3000 zo groote als kleine stukken door zyn hand ge est of gefneden. 't Zelfde 't welk ontrend de Kunst van Calot, en de *La Belle* gezegt is, is op hem toepasselyk, alzo zy in eene smaak gewerkt hebben, doch ik voor my houde *S. de la Belle* voor veel minder in teekening.

(*) Zie Teekeningen.

VAN VERSCHEIDE MEESTERS.

HET is met deze by een voegingen even gelegen als met die der Italiaansche Kunststukken, den tydt te ver verlopen zynde om alles naar den eisch te behandelen, zo heeft men daar van moeten afzien, en die Prenten, van welken maar enkele voorquaamen, by elkander moeten schikken. Eenige zeldzame stukken zyn door byvoeging van raar, door den maker der Catalogus onderscheide, echter zyn 'er zonder byvoegzel, die door Kunst geen minder waarden, zelfs dan de aller raarste, verdienen.

Van verscheide Meesters.

- 1-6 245 Æneas red zyn Vader uyt den Brand van Troyen. C. van Loo pinx. N. Dupuis, schulp. zeer fraay.
 6 246 Twee Kinderen door een Wolf in het Bos gevoed, worden door de Jagers ontdekt. Stella, schulp.
 1-18 247 De Histori van Coriolanus, daar de Vrouwen meer door hun tranen, als de Mans door Wapenen verrichten. de la Fosse pinx. Thomassin, schulp.
 1-2 248 Het Kindt Jesus leggende met het Kruys en doorne Kroon in den Arm, extra fraay. N. Loir, fecit.
 2-15 249 Het Kindt Jesus in een Wieg leggende werd van Maria ontdekt. G. Edelinck, fecit extra fraay en raar.
 1-8 250 Maria en Elizabeth met het Kindeke Jesus en Johannes, zeer fraay. N. Champagne, pinx. N. Piteau, schulp. raar.
 1-15 251 Het Pinxterfeest der Apostelen peint, par Blanchart.
 3 252 Susanna wert van de Boeren beschuldigt. Audran schulp.
 1-12 253 Dorcas gestorven zynde, werden aan Petrus vertoont de rokken die zy gemaakt had. C. le Sueur pinx. C. Duflos, schulp. extra fraay.

- 254 Simon met 't Kind Jesus op desselfs armen in den Tempel, zynde een heerlyk stuk. *L. de Boulonge*, pinx. *P. Drevet*, schulp., zeer raar en een der grootste Kunststukken van *Drevet*. 1-16
- 255 Jesus in den Hof van Getzemane, werd van de Engelen ondersteunt, op de voorgrond ziet men de Discipelen slapende. *Retout* pinx. *Drevet*, schulp. 1-8
- 256 De Dochter van Jephtha treed met hare Maagden haar Vader te ontmoet. *Wamps* pinx., *Vallée*, schulp. 2-12
- 257 De oprechting der Kopere Slang in de Woestyne, *A. Dieu* invent, proefdruk. 1-18
- 258 De Geboorte van Jupiter op het Eiland Creta. *A. Dieu* pinx. *F. de Poilly*, schulp. 1-10
- 259 Christus wast de Voeten zyner Apostelen. *Bertin* pinx., *Chereau*, schulp. extra kunstig. 2-6
- 260 Maria en Joseph, met het Kindeke Jesus in de Kribbe, dat van de Herders bezogt werd. *De Troy* pinx., *Desplaces*, schulp. 2-10
- 261 Susanne in den Hof by de Fontyn, wert van de Boeven verrast. *J. B. de Troy* pinx. *L. Cars*, schulp. 1-10
- 262 Afbeelding van de schrikkelyke Pest in de Stadt Marfeille in het Jaar 1720, een Capitaal en Heerlyk stuk. *J. B. de Trooy* pinx., *Thomassin*, schulp. extra raar. 5
- 263 Maria Hemelvaart, door *Vouet*. 1-9
- 264 Een Martelizatie van een Hylig, door den zelve. 1-9
- 265 Gedenkzuyl opgericht ter gedachtenis van Lodewyk de Grote, Koning van Vrankryk, staande het beeld van dien Monarch op een Pedestal in het midden van een Tempel, aan weerzyde ziet men de 2 buytenste Colommen verziert met alle de Merkw aardige gebeurtenissen in zyn Leef tyd voorgevallen, *Joannes Beaufire* invent., *le Pautre*, schulp.
- 266 Le Savoyard, *Pierre* pinx, *Larmeiffin*, schulp. 1-11
- 267 La Savoyarde, door dezelve. 1-11
- 268 Venus verzelt van een Nimp, met haar voet in een Beek. *Le Moyne* pinx. *L. Cars*, schulp. 1-12
- 269 Andromeda en Perfeus, door de zelve proefdruk. 1-12

- ~~15~~ 270 Hercules spinnende, als boven.
 1-4 271 *Le Glouton*, Paterre. pinx. Fillouel, schulp.
 1-11 272 *Le Baiser Rendu*, par le même.
 1-11 273 *A Femme avare Galant escroc* Lancret pinx. De Lar-
 meiffin, schulp.
 1-6 274 *Le Benedicte Hollandois*. Bafan; schulp.
 1-6 275 *La Vieillesse*. Jeuret pinx. Lepice, schulp.
~~16~~ 276 Seven Tabatieres, van diverse Meesters.
 1-2 277 Vyf diverse *Van le Blond* en andre.
 1-2 278 Tombe van de Cardinaal *Richeilieu* different, proef-
 drukke. door *Picard*.

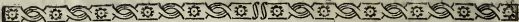
EENIGE FRANSCH E POUR TRAITTEN.

DE reden van het kleene getal der Afbeeldinge die hier als in 't vervolg voorkomen, is alleen af te leiden door dien den verzamelaar dezelve of dubbeld bezat, of tot zyne verzameling dien hy gehouden heeft deze niet nodig oordeelde te behooren, als daar in zich een zekere bepaaling voor gesteld hebbende.

- 2-6 279 *François I. Roy de France & Henry Second Roi de France*. Janet pinx. Morin, schulp.
 2-6 280 *Claude de St. Marte*. door Jouvenet en Edelink, en *Job: Verjusius*, door Loir en van Schuppe.
 2-8 281 *Ismaël Boileau*, door Van Schuppen. *J. F. Senault*, door Lubin, en *Charles Furet*, door G. le Brun.
 2-8 282 Een zonder Naam, door *Mignard* en *Poilly*, en een dito door *Mignard* en *Grignon*.
 2-8 283 *Philippe de Courçillon*, door *Regaud* en *Drevet*.
 4 284 *Louis Antoine de Pardailan de Gondrin*. *Rigaud* pinx. en *Cherau*, schulp.
 4 285 *Carolus de II. Koning van Zweden*. *Thomasfin*, schulp.

286	<i>Petrus Mayeur Abbas Clarevalles.</i>	Loir pinx.	Larmeif- fin, schulp.	1-18
287	<i>Clementina M. Britan:</i>	Er. & Hib.	Regina Jac Frey inv. & schulp.	1-10
288	<i>Claude Capperonier,</i>	<i>Aved</i> pinx.	<i>Lepice</i> schulp.	1-10
289	<i>Willem Karel Hend:</i>	Frifo, Prins van Oranje,	<i>Aved</i> pinx. <i>Balecbou,</i> schulp.	1-10
290	<i>Carolus Cignani,</i>	<i>Cignani</i> pinx.	<i>Thomassin,</i> schulp.	} 1-8
291	<i>Geor. Fred. Hendel.</i>	<i>Schmidt,</i> schulp.		
292	<i>J. Sarazin l'ainé.</i>	<i>Cochin,</i> schulp.		1-10
293	<i>Nicolaas Coustou,</i>	door <i>le Gros</i> & depuis.		15
294	<i>Louis Pecour,</i>	par <i>Tourniere</i> & <i>Chereau.</i>		17
295	<i>Cavaliere Francisco Baromino.</i>			15
296	<i>Robert de Cotte,</i>	door <i>Rigaud</i> & <i>Drevet.</i>		2-15
297	<i>A. Coyzevox,</i>	<i>Rigeaud</i> & <i>Audran.</i>		11
298	<i>Nicolas de Largeillere,</i>	door <i>Gulain</i> & depuis.		20
299	<i>François Torteбат,</i>	door <i>de Pille</i> & <i>Edelinck.</i>		1-12
300	<i>R. A. Houasse,</i>	door <i>Torteбат</i> en <i>Trouain.</i>		14
301	<i>Louis de Boulogne.</i>	<i>Cherau,</i> schulp.		15
302	<i>Robert le Lorrain,</i>	par <i>Drouais</i> en <i>le Bas.</i>		1-16
303	<i>Pierre Jaques Cafes,</i>	par <i>Aved.</i> & <i>le Bas.</i>		15
304	<i>François des Portes,</i>	door zig zelfs <i>Geschildert</i> en door <i>Foullin</i> gefneden.		1-6

 NEDERLANDSCHE PRENTKONST.

Van Petrus Paulus Rubbens (a).

1 *L*a Gallerie du Palais du Luxembourg peint par Rubbens, dessinée par les Sr. Nattier & Gravée par les plus illustres graveurs du Temps avec privilege du Roi. a Paris 1710. Zynde dit Exemplaar overheerlyk van drukken en zeer wel geconditioneert. *Sted.*

2 De

(a) De Stad Keulen beroemd zich op de geboorten, van dien voortreffelyke Schilder die 1577. aldaar door toeval voor viel, welken anders afkomstig was van Antwerpen. Hoewel de teekenen van zyne verheven geeft en kunst, allerwegen verspreyd zyn, kan men echter zeggen, dat Parys en Antwerpen de dierbaarste zynere Kunstwerken vertonen kunnen. De Natuur schynd dezen grooten man voor Leermeeftresse gediend te hebben, 't is anders byna onbegrypelyk, hoe zulk eene verhevendheit van gedachten, uit een onderwys 't geen verre daar van afhelden, kon te voorschyn koomen. 't Is waar, dat Italiën den tyd van zeven jaeren hem ten kunstspoor strekten; maar hoe veel indrukfelen zyn niet nodig zulke kunst blyken, uit hun gebooren, voort te brengen? Wy hebben in onze aanmerkinge van den grooten Rafaël gezegt, dat de Piles (een goed oordeelkundige in 't stuk der Kunst) Rubbens een graad hoger in Ordonnantie, vyf minder in Teekening, vyf meerder in Couleur, en een lager in de uitdrukking der Hartstochten steld; wy herhaalen dit hier noch eens, om de na byheit te doen zien in 't stuk der Kunstvermogens van hem, tot een die buiten 't Coloriet, alle andere Kunstenaaren tot noch toe overtroffen heeft. Zyne kunst roem door geheel Europa verspreid zynde, begeerden Koningin Maria de Medicis (die groote doch ongelukkige Moeder van Europa) dat hy de twee Galeryen van haar Paleis van Luxemburg zoude schilderen; hy'voldoende aan die begeerten, Maalden in den eenen de Historie van het leven dezer Koninginne, de andere voor dat van Koning Henrik de IV. geschikt, wierd begonnen, doch bleef door de schielijke dood van den Koning onvoltooyd.

Zyn

- 2 De Borstbeelden van C. Cæzar Nero, M. Brutes en C. Schipio. *Bolswert*, schulp. alle gelyk de volgende extra fraay. 5—2—
- 3 Den dronken Sileen by de Saters. *Soutman*, schulp. — 5—
- 4 Dezelve in Houtsnee. *C. Jeger*, schulp. — 5—
- 5 Een Historie uyt Ovidius. *C. Bloemert*, schulp. en een Kaars lichje, door Rubbens zelfs ge-est. 1—1/4—
- 6 De Heylige Maagd omarmende een Jonge Maagdt, hebbend agter sig St. Joseph, boven een glorie van Engelen. *Bolswert*, schulp. 3—10—
- 7 Maria met Kindtje Jesu in haar armen. *S. Bolswert*, schulp. 3—10—
- 8 Een stuk waar in de Rykdommen verbeeld werden, benevens verscheyde Vrouwen. *N. Rykmans*, schulp. 2—5—
- 9 Een dode Christus in den Schoot zyns Vaders op de Wolken. *S. Bolswert*, schulp. 10—
- 10 De drie Gracien. *Bolswert*, schulp.
- 11 Slapende Jacht Nimphen, wordende van Saters bespied, by haar Jachthonden en dood Wilt. *J. Louis*, schulp. 1—
- 12 De Trouw van Maria en Joseph, boven een glorie van Engelen. *Bolswert*, schulp. 1—5—
- 13 De Zegenpraal der R. Kerk en van het H. Sacrament. *S. Bolswert*, schulp. 5—10—

14 De

Zyn verstand tot meerder zaaken als tot zyn verheven Kunst bequaam, wierd door den Hertog van Bucquingam voorgedragen aan de Infante Izabella, die daar op hem tot de Ambassade in Engeland, ten einde over de Vrede te handelen, door Haar Neef Philips den IV. deed benoemen: hy sloot den zelven gelukkig, tusschen Philips den IV. Koning van Spanje, en Karel den Eersten Koning van Groot-Britanje, die beiden, hem met geschenken overluden. Uit Engeland naar Spanjen gereisd zynde, en van daar in de Nederlanden komende, bekleede hy het Ampt van Secretaris van Staat, en overleed eindelyk 1640.

Alle zyn voornaamste Kunst-stukken, hoewel een veel grooter getal Prenten van hem uitgaan, koomen hier voor, over derzelver fraayheit laten wy den Kunstminnaren 't oordeel vellen.

- 5-10-14 De vier Evangelisten, een groot stuk in de hoogte.
 Idem, schulp. *Boedt*
- 8-15 Elster voor den Koning Ahasueros die haar den Scepter
 toerykt. R. Colyns, schulp. *Wintel*
- 4-10-16 De Grootē Zegenpraal der Roomſche Kerke, 2 bladen.
 Nic. Lauwers, schulp. *Boedt*
- 4-8-17 Een dito Zegenpraal, op een andre manier mede in 2
 bladen. Idem, schulp. *Boedt*
- 4-15-18 Een groot stuk in 2 bladen waar in een Engel uyt den
 Hemel verſchyn't met het H. Sacrament waar door de
 Heydenſe Offeraraars ter aarde vallen. N. Lauwers,
 ſchulp. *Boedt*
- 2-10-19 De Opwekking van Laſarus. B. A. Bolswert, ſchulp.
- 3-20 Een Maria Hemelvaart. S. A. Bolswert, ſchulp.
- 3-8-21 Een dito. H. Witdouck, ſchulp.
- 12-8-22 De oprechting der Kopere Slange. S. A. Bolswert,
 ſchulp. extra fraay. *Ydel*
- 2-23 Christus aan het Kruys, een stuk in de hoogte. P.
 Pontius, ſchulp. raar. *Boquet*
- 2-8-24 Christus houdende met zyne Dicipelen het laaſte
 Avondmaal. B. A. Bolswert, ſchulp. *Boquet*
- 1-25 Dezelve nog eens zynde Copy, dog extra fraay. *Boquet*
- 10-15-26 De ontmoeting van Maria en Elizabeth. P. de Jode,
 ſchulp. *Boedt*
- 2-15-27 Het Kindeke Jeſu in de Armen van Simeon. P. Pon-
 tius, ſchulp. *Wintel*
- 8-15-28 Christus met de Emmaus gangeren aan Tafel zittende,
 H. Witdouck, ſchulp. raar. *Ydel*
- 5-10-9 De Kruysdraging van Christus. P. Pontius, ſchulp.
- 6-15-30 De Aanbidding der Wyzen uyt het Ooſten aan Chris-
 tus, 2 bladen. S. Voſterman, ſchulp. extra fraay.
- 4-15-31 Het Hoofd van Johannes den Doper wert aan Herodias
 Dochter vertoont. P. Pontius, ſchulp.
- 10-10-32 De Kruysfiging of oprechting van het Kruys in drie bla-
 den. H. Witdouck, ſchulp., overheerlyk gelyk alle de
 vorige en volgende.
- 9-10-33 De Betlemitiſche Kindermoort in 2 bladen. P. Pon-
 tius, ſchulp.

- 34 De Bataille der Amasonen in 6 bladen. *L. Vosterman*, schulp. *Boyl* 7-15
- 35 De Visvangst van Petri, in 2 bladen. *S. A. Bolswert*, schulp. *Boyl* 9-10
- 36 Maria met het Kindtje in een Landtschap met spelende Kindertjes, in Houtsnee. *C. Fegber*, schulp. *Boyl* 1-10
- 37 Christus geeft aan Petrus de Sleutelen des Hemelryks. *P. Soutman*, schulp. 2
- 38 Een Wilde Zwyne Jacht. *Idem*, schulp. 3-10
- 39 De Historie van Schipio Afrikanus. *S. A. Bolswert*, schulp., raar. *Gezellen* 2
- 40 Maria met Kindeke Jesu in de Kribbe dat van de Herders begroet wert. *L. Vosterman*, schulp. 1-12
- 41 Christus aan het Kruys tussen de twee Moordenaren. *S. A. Bolswert*, schulp. *Boyl* 3-10
- 42 De drie Gracien zittende by een Fontyn met Kindertjes &c. *P. van Sompel*, schulp. *Boyl* 5-5

Van Anthony van Dyck (a).

- 43 Het Pourtrait van Prins Fredrik Hendrik. *P. Pontius*, schulp. 3-5
- 44 ————— van N. van der Borch Burgem. van Antwerpen. *C. Vermeulen*, schulp. 2-15
- 45 ————— van Erasmus, en G. Seghers.
- 46 ————— van C. Sachtieven, en S. A. Bolswert. } 3-15
- 47 ————— van Pontius, en J. Waverius. }

48 Een

(a) Leerling van den grooten Rubbens, en de begaafte Discipel die ooit een Meester voortgebracht heeft. Wy mogen gerust een groot gedeelten der vorige Kunstroem op hem overbrengen, en het is zeker, dat nimmer gelukkiger Kunstenaar voor de Afbeeldinge (Portretten genaamd) te vinden is, in deze Kunst werd hy by sommige boven zynen Meester geacht. Wat zyne Ordonantien betreffen, die zekerlyk gelyk de fixheit zyner Teekening iets minder is dan die van Rubbens, zo strekt zyne kunst nochtans ter verwonderinge van geheel Europa. Zyn Coloriet is heerlyk. De Piles steld in zyn schaal, hem daar in gelyk met

- ~~11~~ 48 Een Vrouwe kopje. *Hollar*, schulp., en een ander in swarte kunst, door *A. Bloteling*.
~~1-11~~ 49 Een Kindtje door den zelve, een leggende Venus in een Landschap, door *Coper*, en een Vrouwe Pourtrait door *Vaillant*, alle na van Dyck in zwarte kunst.
~~1-12~~ 50 Den Saligmaker, en desselfs 12 Apostelen. *C. van Caukerken*, schulp.
~~12~~ 51 Een dode Christus van de Vrouwen beweent werdende. *H. Snyers.*, schulp.
~~16~~ 52 Maria met het Kindtje Jesus op haar schoot dat aangebeden werd. *C. Wauwemans*, schulp.
~~3~~ 53 Dezelve waar by een Maagd met een Vreedetak. *S. A. Bolswert*, schulp.
~~1~~ 54 Dezelve met het Kindtje in de Wolken, waar by St. Antonie de Padoua, *A. Rouffelet*, schulp.
~~1-8~~ 55 Dezelve met het Kindtje Jesus in de Armen.
~~1-8~~ 56 Dezelve met het Kindje leunende tegens haar Borst.
~~2~~ 57 Dezelve als boven, staande St. Joseph agter Maria.
~~8-10~~ 58 Dezelve met het Kindtje en Joseph in een Landtschap met spelende kindertjes, en in den Hemel Muncieerende Engeltjes. *S. A. Bolswert*, schulp. raar en extra fraay. *Hind* 59 't Ge-

Rubbens, namentlyk op zeventien graden, een minder dan de hoogst bekende, die Titiaan te beurt gevallen is. In de levensbeschryving van Van Dyk zegt de Piles, dat hy het gelukkigste Pinceel gehad heeft 't welk tot die tyd bekend was; behalve Corregio, die het hem betwisten kan: Ik denk dat hy hier het Coloriet in 't oog heeft; want volgens zyn schaal wint het van Dyk in drie deelen der Kunst, daar Corregio het maar in een wind, dat is in Teekening; in Coloriet steld hy van Dyk zelfs twee graden hoger als Corregio; maar ik gis dat hy verkeert den Naam van Corregio voor Titiano zal gezet hebben. Hy is te Antwerpen 1599. geboren en 1641 gestorven. Zyne Prentwerken, uitgezondert de Pourtretten die van hem uitgaan, zyn niet heel groot van getal, door welken die, (voor al eenige der zelve) zeer raar geworden zyn, om reden, dat de Kunstminnaars meer tot completering of by een verzameling van zulke, als tot groote kapitaale werken, overhellen.

- 59 't Geloof, Hoop en Liefde verbeeld in drie kindertjes, *3 5*
die een vrouw Liefkozen. *Caukerken*, schulp.
- 60 St. Agnes met een Lam op deffels schoot en een Olyf-
tak in de hand. *C. Galle*, schulp. twyfelachtig. *4*
- 61 De Maagd Maria verselt van Engelen, verschynt aan
B. Joseph Presbyter. *P. Pontius*, schulp. *6 15*
- 62 Een stuk waar in vyf Beelden halver lyf, hebbende tot
opschrift, *Surge Tolle Grabatum & Ambula*. *P. de Jode*
de, schulp. *1 10*
- 63 Een dode Christus op de schoot van Maria, waar by
St. Jan en 2 schryende Engelen. *S. A. Bolswert*,
schulp. *5*
- 64 Een dito by de Vrouwen, met schryende Engelen. *2 10*
F. Wyngaarde, schulp.
- 65 De gevangēneming Christi in het Hofje van Getzema-
ne. *P. Soutman*, schulp. *15*
- 66 Een Kruysdraging Christi waar by de Vrouwen. *C. Gal-*
le, schulp. *1 12*
- 67 Christus met de doornen Kroon en Purperen Mantel
zittende; gebonden tusschen de Krygsknēchten die hem
bespotten. *S. A. Bolswert*, schulp. extra fraay. *12 15*
- 68 De oprechting van het Kruys. *Bolswert*, schulp. *1 12*
- 69 Een dode Christus in de schoot van Maria, het Kruys,
agter Maria. *L. Vosterman*, schulp. *2 10*
- 70 Het groote Kruysifix, waar by twee Mannen te paard
en een met een gevulde Sponcie met Edik, als mede
Maria en Johannes wenende. *S. A. Bolswert* schulp. *2*
- 71 Een dito, waar onder een Capucyner Monnik staande,
en andre Beelden. *Pet. de Ballieu*, schulp. *2 5*
- 72 't Kindje Jesus dat de Slang vertreet. *P. de Jode*,
schulp. raar. *2 10*
- 73 Twee Kindertjes, Jesus en Johannes, die malkanderen
kussen. *A. de Jode*, schulp. raar. *5 5*
- 74 Een slapende Venus in een Landschap die van Pan ont-
dekt wert.
- 75 Twee Kindertjes, verbeeldende de Lente en Oogst.
H. Bary, schulp. *1 10*

- 1-11-76 Een dronken Silenus tuffchen de Bachanten. *F. vander Steen*, fchulp.
 2-77 Dezelve groter, door den zelve.
 8-19-78 Simfon wert door de Philiftynen gebonden. *H. Snyers*, fchulp. extra raar.
 6-10-79 St. Bonaventura werd door een Engel het H. Sacrament toegereykt raar.
 7-80 Een St. Sebaltiaan werd door de Engelen losgemaakt. *P. van Schuppen*, fchulp.
 3-10-81 Een fittende Maria met Kind Jefus een Bloemkrans houdende, die hy aan H. Rofalia overgeeft. *P. Pontius*, fchulp.
 1-2-82 Een Krygsman met een Godin, en twee klyne Minnegoodtjes, de een zyn Paard en de andre zyn Schilt houdende. *C. P. Waumans*, fchulp.
 9-19-83 Reynaud flapende werd door Armida met gevlochte Bloemkransfen geketent. *P. de Baillieu*, fchulp.
 9-19-84 Reynoud als in verrukking opgetogen zynde befchouwt Armida: *P. de Jode*, fchulp.

Van Jacob Jordaans (a).

- 1-11-85 Een knielende Herder voor een Herderin die by haar Schapen zit. *J. Neefs*, fchulp.
 2-86 Pan fpielende op de Luyt voor zyn Vee in een Landfchap. *Bolswert*, fchulp.
 2-10-87 De Geytemelkfter waar by een Sater, door dezelve, fchulp.
 1-12-88 Argus door Mercurius in fleep gemaakt zynde, ftaat het Hoofd te worden opengehouden, *Bolswert* fchulp.
 89 De

(a) Inglyks de vorige, een der voornaamfte Schilders van Antwerpen, alwaar hy 1594. gebooren wierd. Zyn grootfte zaak was het Coloriet en de Ordonnantie; in Teekening minder bevalig. Dit zyn alle zyne Prenten die van hem voorkoomen. Hy overleed 1678. nalaatende een groot getal heerlyke Kunftwerken die zeer geacht werden. Daar is noch eene Lucas Jordaans geweest een zeer goed Schilder, deze was van Napels,

- 89 De heet en kout blazende Sater. *J. Neefs*, schulp. 2 1/2 —
 90 Philemon en Baucis. *N. Lauwers*, schulp. 2 1/2 —
 91 De Pap eeters, waar by een oud Wyf in een wieg
 waar op een Haan staat. *Vosterman*, schulp. — —
 92 Zoo de Oude songen, pepen de Jongen. *S. A. Bols-*
wert, schulp. 3 1/2 —
 93 Het drie Koningen Feest. *P. Pontius*, schulp. 7 —
 94 De Aanbidding der Herders aan het Kind Jesus. *P. de*
Jode, schulp. 1 6 —
 95 Maria, Joseph en het Kindtje, waar by eenige omstan-
 ders. *Marinus*, schulp. 1 1/2 —
 96 De vlucht van Joseph, Maria en het Kindtje naar Egip-
 ten. *P. Pontius*, schulp. 1 1/2 —
 97 Christus voor Pilatus. *Marinus*, schulp. raar. 1 2 —
 98 Christus aan het Kruys waar by Johannis, en verschey-
 de Vrouwen weenende. *S. A. Bolswert*, schulp. 2 1/2 —
 99 De Martelifatie van de H. Virginia. *Marinus*, schulp. 3 1/2 —
 100 Het mirakel van den H. Martinus. *P. de Jode*, schulp. 3 —
 101 Een Vrouw die zich kamt, wert een Doodtshoofd
 vertoont. 1 1/2 —

Eye Ge-este van Jordaans.

- 102 Een daar Mercurius, Argus het Hoofd afkapt en 2
 andre. }
 103 De Vlucht naar Egipten, en een afneming van het }
 Kruys. } 1 1/2 —
 104 Christus dryft de Kopers en Verkopers uyt den Tem-
 pel. }
 105 Een Heydense Historie uit Ovidius. }

Van Gerard Segers (a)

- 106 De Geboorte van den Hyland. *P. de Jode*, schulp. 1 1/2 —
 107 St. —

(a) Broeder van den beroemde Daniel Segers, konstig Bloem-
 schilder. Hy is te Antwerpen gebooren en aldaar 1661. gestor-
 ven. Zyne Kunst werd zeer geacht en is in de sijnak van Rubbens.

107 St. Ignatius de Lojola, op de knien waar by de H. Maagt, boven een glorie van Engelen. *S. A. Bolswert*, schulp.

108 Franciscus Xaveri knielende voor een Lessenaar, waar by een Engel, de Maagd Maria met Kindtje Jesu. *P. Pontius*, schulp.

109 De Boodtschap des Engels, aan Maria. *S. A. Bolswert*, schulp.

110 Christus aan het Kruys, waar by Johannes en de Vrouwen, van boven een Glorie van Engelen. *J. Neefs*, schulp.

111 De aanbidding en het brengen der Geschenken van de Wyzen uyt het Oosten aan het Kindt Jesu. *P. Pontius*, schulp.

112 De Martelifatie van een Hylig. *J. Neefs*, schulp.

Van Erasmus Quellinus (a).

113 De doping van de Moorman. *C. Lauwers*, schulp.

Van Abram Diepenbeek (b).

114 Een dode Christus op de schoot van Maria, waar by Johannis en 2 Engelen. *S. A. Bolswert*, schulp.

Van Cornelis Schut (c).

115 Een Perfoon leggende op een rustbed waar aan een Hylig verschynt, hebbende het gewaad van een Biscop, van boven ziet men een glorie van Engelen. *J. Witdouck*, schulp.

(a) Gebooren 1607. te Antwerpen, Discipel van Rubbens. De Piles zegt dat dat hy 1603. gebooren is; hy was een exelent Meester.

(b) Gebooren in 's Hertogenbosch, een der beste Discipelen van Rubbens.

(c) Van Antwerpen, hy was zeer vlug in zyne Ordonnantien en vol Poëtische verbeeldinge.

Van S. A. Bolswert (a).

- 116 Een biddende Hylig voor een Maria met het Kindt-
je in de Wolken. 15

Van Petrus van Lient (b).

- 117 Een dode Sebastiaan, die door eenige Vrouwen van
den Boom ontbonden wert. *P. de Jode*, schulp. }
118 Een Kruysdraging met veel Beelden. *Pet. de Baillieu*, 2 2
schulp. }
119 Een Kruys oprechting tot een weerga van het vorige.
Idem, schulp. }

Van Jodocus van Winge.

- 120 De Prediking van Christus, daar de Kinderkens tot
hem komen. *J. Sadeler*, schulp. 16

Van Nicolaas van Aalst.

- 121 Christus aan een Pilaar gebonden wert van de Krygs-
knechten gefelt. *G. Sadeler*, schulp. 17

Van Johannes Ab-achen.

- 122 St. Sebastiaan aan een Boom gebonden, wert met pey-
len door schoten. *J. Muller*, schulp. 3
123 De Prediking van Johannes den Doper in de Woesty-
ne, zonder naam. 18

(a) Een der voornaamste Graveerders, die de werken van Rubbens, Van Dyk, Jordaans en andere, in 't koper gebracht heeft. De Bie zegt van hem, dat men uit zyne manier van graving, over de Coleuren kan oordeelen. Hy is te Bolswaard gebooren.

(b) Gebooren 1609. te Antwerpen, hy was een zeer goed Pourtret en Historie Schilder.

Van Cornelis van Haarlem (a).

- 2-10 { 124 Arion sittende op een Dolphyn in het midden van de Zee, spelende op de Harp. *H. Muller*, schulp.
 125 Twee Worstelaars in een Landtschap, door denzelfden, schulp.

Van Bartholomeus Spranger (b).

- 2-10 { 126 De H. Famielie, Maria, Joseph en het Kindtje. *H. Goltius*, schulp.
 127 Dezelve nog eens, zittende Maria voor een Tafel met Vruchten.
 128 Een St. Magdalena met een Dootshoofd voor een Kruysifix. *P. de Jode*, schulp.
 129 Eenige Saters met Boschnimphen. *J. Muller*, schulp.
 1-11 { 130 Een Rust in de Vlucht naar Egipten. *J. Matthan*, schulp.
 1-11 { 131 Drie Helden bezich met zich te Wapenen in een Boschafie. *J. Muller*, schulp.
 1-11 { 132 De Bezoeking der Herders by het Kindtje Jesus, leggende in de Kribbe, door denzelfden, schulp.
 1-11 { 133 De Konsten werden ten Hemel gevoert, door denzelfden, schulp.
 1-11 { 134 Een capitaale Prent, op de voorgrond ziet men den Watergod Nephthunis een Wolf omarmen. *J. Matthan*, schulp.

Van

(a) Dus genoemd na de Stad van dien naam, een Excelent Historie Schilder, sterk in de Teekening en 't Musculeuze. Ik heb van hem gezien een grootstuk Schildery, verbeeldende een Draak welken twee Menschen verslonden had, leggende de afgebeete Hoofden op den voorgrond, en die men zonder ontroering en afgryzen niet konde aanzien. Hy stierf oud 76. jaaren 1638.

(b) Een zeer goed Schilder te Antwerpen 1546. geboren, zyn Ordonantien zyn bevallig, zyn Teekening vast en kundig, dog hy had een zonderlinge neiging om de actien en sommige leden als verwrongen te Teekenen.

Van Karel van Mander (a).

- 135 Het Lyden van Christus, bestaande met de Tytel in
13 Plaatjes. *H. de Gbeyn*, schulp. 3-10

Van Hendrik Goltius (b).

- 136 Het Lyden van J. Christfi, na *Alberdurer*, bestaande in
12 Plaatjes. 5-16
- 137 Zes stuks groote, genaamt de zes Meester Stukken,
zynde Maria Boodtschap, de Ontmoeting van Maria
en Elizabeth, de Geboorte, de Besnydenis, de Wy-
zen uyt het Oosten, en de Heylige Familie, waar by
St. Jan. heerlyke drukken. 1-19
- 138 Vier stuks verbeeldende de Lente, Zomer, Herfft en
Winter. 5-10
- 139 Een Nymph by een Rivier die van een Sater bespied
werd, en een Kaarsligt. onafgedaan. 1-8
- 140 De Jongen met de Hond, hebbende een Vogel op de
Hand. 1-10
- 141 De Zaal van Polidoor in 8 bladen. 1-10
- 142 Een capitaale Prent waar in Apollo met de negen Mu-
zen, zinnebeeldig in een Landtschap vertoont wer-
den. 4-10

(a) Een zeer goed Schilder te Meulebeek in Vlaandere geboore 1548. en den zelve die het leven der Schilders, zo ouden als die van zyn tyd, beschreven heeft.

(b) Gebooren te Mulbracht, doch zich met eenen Kornhard te Haarlem neergezet hebbende, is hy aldaar 1617. oud 59. jaaren gestorven. Dit is dien grooten Kunstenaar in 't Plaatsnyden, van welken zes, genaamd zyn Meester Stukken, hier voorkoomen. Onder deze is 'er een de Besnydenis, in de manier van Albert Durer, in welke hy zyn eigen Pourtret gebracht heeft, de overige zyn alle na diversche Meesters, of wel na der zelve graveer wyze geschikt. Zyn eige manier is fraay; verstandig en vast in Teekening, 't welk hy in Italien door 't bestuderen der Antiquen verkregen heeft.

Van Abram Bloemaart (a).

- 2-48 — 143 Een Maria in Devotie voor een Kruyfix en een ander.
- 2 — 144 Drie diverse Houtfmeden.
- 2 — 145 De Geboorte van J. Christus. *J. Mattban*, schulp.
- 2 — 146 De Aanbidding der Herders. *A. Bolswert*, schulp.
- 2 — 147 De Verfchyning des Engels aan de Herders. *Idem* schulp.
- 2-8 — 148 St. Jan met het Lam in de Woestyne. *C. Bloem*, sch.
- 2-8 — 149 De Opwekking van Lazarus... *J. Muller*, schulp.
- 2-8 — 150 De Heylige Famielie, waar by een Muficerenden Engel.
- 2-10 — 151 Een Wenende Magdalena met een Salf-bus in de Hand. *C. Bloemert*, schulp.
- 2-10 — 152 Den Oogft zinnebeeldig vertoont. *Saanredam*, sch.
- 2-10 — 153 De Gierigheyt verbeeld in een Oud Wyf, die geld en klynodien beziet. *C. Bloemert*, schulp.

*Van Marco, Egidius, Raphaël en Johannes Sadeler (b).**Pourtraitten.*

- 10 — 154 Clement de Agfte en Melch. Pernefi de Pyn.
- 10 — 155 St. Hildephunfus Archifp. Toletanus en de Cardinaal Franciscus. 156 Ca-

(a) Vader van den grooten Graveer-Konftenaar C. Bloemaart, te Gorcom gebooren 1654. beroemd Schilder en Teekenaar, doch gelyk wy van Spranger gezegt hebben, wat verwronge in de actien.

(b) Alle beroemde Meesters in hunne Kunst, voornamentlyk de Graveering betreffende. Jan en Raphaël zyn Broeders, en te Bruffel 1550 en 1555. gebooren. Ægidius was haar Neef, en te Antwerpen 1570. gebooren, mogelyk den Zoon van Marco van welken wy geen gewach vinden. De werken van Jan en Raphaël zyn in hooge achting, doch die van Ægidius noch hooger, in dezelve is een vloeyendheit van Kunst, en een zuiverheit, die in de andere haare werken zo niet voorkomt. Een groot getal van stukken zien van hun het licht, en onder deze, zyn zeer zeldzamen.

- 156 Carolus de Longevall met veel bywerk. / 10
- 157 Jacobus Chimarrhæus en Vincentius Muschinger. / 10
- 158 Een in een rond, en een in de hoogte byde Proef-
drukken zonder Naam. 2-5
- 159 De Graaf Sigismundes. / 5
- 160 Sigefridus a Colonitsch. / 5
- 161 De drie Turkse Keyzers, raar. / 15
- 162 Keyzer Matthias en deszelfs Gemalinne. / 15
- 163 Ottonis Henrici Grave van Zwartsenburg. / 6
- 164 Maria de Medicus en F. Modius. / 6
- 165 Alberti Johannes, Baron van Smirzicz op een Parade-
Bed, raar. / 19
- 166 Anselmus Boetius de Boodt. / 19
- 167 Een Turkse Keyzerin met een Moor. / 19
- 168 Keyzer Matthias in een ronde krans van Bloemen &c.
heel groot met veel bywerk. / 15
- 169 Albertus Durer, Schilder. / 10
- 170 Maarten de Vos, Schilder. / 10
- 171 Spranger met deszelfs Huysvrouw op een blad met
veel zinnebeeldig bywerk. / 8

Bybel Historien.

- 172 De Wellustigheden der Menschen in de tyden van
Noach. / 12
- 173 De Boodtschap van den Engel aan Maria, met veele
zinnebeelden. / 12
- 174 Dezelve geschiedenis op een andre manier. / 12
- 175 De Ontmoeting van Maria en Elizabeth. / 12
- 176 De Verschyning der Engelen aan de Herders, orig.
en copy. / 16
- 177 Dezelve anders, en de Komst der Herders by het
Kindt Jesu. / 16
- 178 De Herders by Maria Joseph en het Kindtje. / 11
- 179 De Geboorte en de Opstandinge Christus, 2 stuks aan
de randen met andere Historien verciert. / 11
- 180 De Heylige Familie in een rond, en Maria met het
Kindtje Jesus en Johannes, mede rond. / 11

- 10 { 181 Maria met het Kindtje Jesus op haar schoot, 2 maal different.
- 182 Dezelve met het Kindtje in de Krebbe, waar by de Engelen en Herders.
- 183 De Heylige Familie, waar by een Engel met een Lely Tak en een Tafel met Vruchten.
- 184 Dezelve anders 2 maal different
- 15 { 185 Maria met het Kindtje Jesus, en Johannes spelende met 't Lam in een Landtschap.
- 186 De Kindertjes Jesus en Johannes elkander Liefkoscende.
- 187 De Wyzen uyt het Oosten brengende Geschenken aan het Kindt Jesus, 2 maal different.
- 188 Maria met het Kindtje onder een Palmboom, waar by Joseph en St. Johannes.
- 189 De Vlucht naar Egipten, en de Besnydenis Jesu Christi.
- 190 Christus van den Duyvel verzocht op eenen hoogen Berg.
- 191 Christus in het Huys van Maria Martha en Lazarus, 2 maal different.
- 13 { 192 Maria Magdalena Zalft de Voeten Jesu daar hy aan Tafel zit.
- 193 Christus Spyzigende met de Emmaus Gangers.
- 194 Christus houdende het Avondmaal met zyne Discipelen.
- 195 Dezelve verdryft de Kopers en Verkopers uyt den Tempel.
- 9 { 196 Christus Eet het Paaslam met zyne Discipelen.
- 9 { 197 Het Lyden Jesu Christi in 9 bladen.
- 198 Christus aan het Kruys, waar by een Engel, Johannes en de Vrouwen.
- 1-9 { 199 Maria het doode Lyk van Christus beschouwende.
- 200 De Graflegging van Christus.
- 201 Christus met de twee Emmaus Gangers aan Tafel, 2 maal different.

Geestelyke en andere Onderwerpen.

- 202 Christus met deszelfs Apostelen in 14 plaatjes, op een blad. 8
- 203 Een Heylig houdende den Zweetdoek, met 2 Knielende beelden. 8
- 204 Speculem Sacerdotum. 8
- 205 Maria met het Kindtje in de Wolken in 't klyn, dito grooter, en Maria Hemelvaart.
- 206 Dezelve met het Kindtje in de Wolken, een dito, daar aan haar de Kaart van Beyeren vertoont werd.
- 207 Een Biddende Heremyt en een St. Hieronimus voor een Kruysifix. 10
- 208 Een Biddende H. Maria Beeld.
- 209 De Martelificatie van St Ursel met haare Maagden.
- 210 De Martelificatie van St. Sebastiaan.
- 211 St. Dominici, St. Franciscus, St. Augustin en St. Albert op een blad.
- 212 Twee zinnebeeldige stukken.
- 213 Cupido een Boog makende, waar by twee worstelende Cupidoos. Lh
- 214 De Schaking van Proserpina en een ander.
- 215 Een Vrouw met een Kindt aan haar Borst, en 2 aan haar zyde en een ander zinnebeeldige Prent.
- 216 Narcissus zich zelve in een Beek Spiegelende, extra fraay. 2-5
- 217 Een zinnebeeldige Prent, waar in een jongen Hercules, tusschen de Deucht en Ondeucht geplaatst is.
- 218 De Hermiten bestaande in drierley Boeken, t' samen 82 platen. Lh

Landtschappen &c.

- 219 De vier Gedeeltens van den Dag in 4 bladen. 1-5
- 220 De zeven Planeten, waar onder fraaye Landtschappen in 8 bladen met de Tytel. 1
- 221 De vier Getyden van het Jaar, na de Schilderyen van *Bassan.* 2

- ~~1-2~~ 222 Dezelve grooter met veel beelden, naar *Stephani*.
~~1-4~~ 223 Zes zeer fraaye groote Landtschappen.
~~2-14~~ 224 Vier dito wat klynder.
~~2-14~~ 225 Zes dito nog iets klynder, waar onder Scheepvaartjes.
~~6-150~~ 226 Zes dito wat grooter.
~~6-150~~ 227 Zes dito weer wat grooter.
~~6-150~~ 228 Een paar dito.
~~1-18~~ 229 Een paar dito wat grooter.
~~1-18~~ 230 Een Man met zyn Paard, Jachthonden &c. in een Landtschap en 2 andere.
~~1-18~~ 231 De Hermitinnen, zynde een vervolg der Hermiten, door *Collaart*, 25 stuks met de Tytel.

Van Cornelis Visser. (a).

Pouretretten.

- ~~1-12~~ 232 Paus Alexander de VII.
~~2-150~~ 233 Johannes Boelens, Roomspreester.
~~1-.~~ 234 Cornelius Vosbergius, Pastoor in Spaarwouw.
~~1-14~~ 235 Johannes Marius, Pastoor in Spanbroek.
~~1-16~~ 236 Robbertus Junius, Predikant, in een ovaal.
~~4-.~~ 237 Dezelve zittende op een Stoel aan een Tafel, rustende met de Arm op de Bybel, raar.
~~6-50~~ 238 Gellius de Bouma, Predikant te Zutphen, raar.
~~2-178~~ 239 Jacob Cornelissen, Dienaar des Woorts en Churigyn te Amsterdam.
~~50-150~~ 240 Den weergalozen Schryver, Lieven van Coppinol, extra raar.
~~2-.~~ 241 Constantyn Huygens, Heere van Zuylichem.

242 Ja-

(a) Den aller voornaamste Plaatsnyder en Teekenkundige die 'er in de Nederlanden ooit geweest is. Hy is waarschynelyk te Amsterdam omtrend 1636. gebooren. Zyne Teekeningen zyn wonderbaarlyk kunstig en vertoonen alles wat de kunst vermag uit te voeren. 't Zelfde mach men van zyn Graveering zeggen, de eelheit, en teffens de grootsheit hier in, is onuitdrukkelyk.

- 242 Jacob Westerbeaan, Heere van Brandwyk. ———— 10 —
 243 Jooft van den Vondelen. ———— 3 —
 244 Den Konft Beeldhouwer Corregio, met veel by- 4 — 5 —
 werk.
 245 Janus Doufa, Heere van Noordwyk. ———— 1 — 8 —
 246 Een Vrouwe Pourtrait. ———— 1 —
 247 Een Boerinne Borftbeeld met een Muts op, en een }
 Mantel met Bondt om. ———— 4 — 5 —
 248 Een dito met een Hoed op en een Neusdoek om. ———— 1 — 5 —

Diverffe andere Onderwerpen.

- 249 Een flapende Kat, waar by een Muys fit. ———— 12 —
 250 Een Jonge met een Meysje, hebbende het Meysje
 een Muysvalletje met een Muysje, en het Jongetje }
 een Kaars in de hand, *Rubbens*, pinx. extra raar. ———— 10 —
 251 Een Gezeldtschap van Rokende Boeren. ———— 3 —
 252 Een Boere Gezeldtschap, daar 'er een op de Viool }
 Speeld en de andere fingen, na 't Schildery van *A.*
Brouwer, 2 maal. ———— 3 —
 253 Een Gezeldtschap van Drinkende Boeren en een Boe- }
 rin, na *A. v. Ostade*. ———— 3 —
 254 Een Boer en Boerin, sittende aan een Tafel, na den }
 zelve. ———— 1 —
 255 Een Wondheelder, die een Boer verbind, na *Brou-*
wer. ———— 1 —
 256 De Liereman, waar by een Jonge Spielende op de }
 Viool, na *A. van Ostade*. ———— 1 —
 257 De Heydinne met een Kind aan de Borft, een op de }
 Rug en een Jonge met een Pot en Lepel voor haar. ———— 4 —
 258 De Rotteman, of Rottekruyd verkoper, 2 maal. ———— 3 — 10 —
 259 De Koekebakfter, waar by een oud Man die een pyp }
 aansteekt en een Jonge met een Koek in de hand. ———— 1 — 10 —
 260 De Schaatsryders, in een Boere Binnekeuken, waar }
 in een Boeren Gezeldtschap by den Haart, na *Ostade*, }
 2 maal. ———— 1 —
 261 Een Landtschapje, waar in een Drift van Beesten, }
 naar *Berchem*. ———— 10 —

- 5-10-262 Vier stuks Landtschappen, in de hoogte met Koetjes
 en ander Vee, naar den zelven. *Winkel*
- 12- 263 Drie Stuks, zynde een Attacque van Rovers aan Ry-
 figers, tusschen de Gebergten, het ander een dito
 Attaque in 't open Veld, en het derde het Rovers
 of Heydens leven, anders genaamt het Kalk-oventje,
 na *P. de Laar*, alle, extra raar. *Winkel*
- 3-15-264 Twee Stuks', na den zelven, zynde het een, een
 Herder en Herderin, met Koetjes en Schaapjes in een
 Landtschap, en het ander een Maanlicht, daar een
 Man op de grond dood legt, extra raar. *Winkel*
- 5-5-265 Een dito na denzelven, daar een Herder en Her-
 derin hunne Voeten wassen by een Waterdrift, van
 Beesten.
- 2-1-266 De Verschyning van den Engel aan de Herders, 2
 maal different, naar *Bassan*.
- 1-1-267 Een Vrouw met een Kindtje in een Landtschap, in het
 verschiet ziet men den Jongen Tobias met den Engel.
- 1-10-268 Een dooden Christus in de Armen van de vrouwen,
 naar 't Schildery van *Tintoret*.
- 1-5-269 De Hemelvaart Christus, rondsom met Cherubims
 Hoofden.
- 1-1-270 Een zeer fraye en Capitale Historieprent van Carolus
 Gustavus van Zweede, waar in desselfs Gemalinne
 Gekroont werd, in een prachtige Zaal vol gewoel,
 zeer raar.
- 5-5-271 Een stuk waar in de ontdekking van Achilles verbeeld
 werd, naar 't Schildery van *Rubbens*, raar.
- 1-10-272 Het laatste Oordeel, naar denzelven.
- 1-10-273 Maria met Kindtje in de Wolken, werdende van een
 menigte Kindertjes gedragen, en van eenige gekroont,
 naar denzelven.

Van Rembrand van Ryn (a).

Pourtraitten.

- 1-12-274 Rembrand met desselfs Huysvrouw.

275 Den

(a) Een Molenaars Zoon, niet verre van Leiden tusschen Leier-
 dorp en Koukerk 1606. gebooren, hy maakten zich een zonder-
 linge

275 Den Schryfmeester L. van Coppenol aan de Lessenaar
by een open raam, in 't verschieet een Landtschap. 1-4

276 Cle-

linge en eigen manier in 't Schilderen, die zo wonderbaarlyk en krachtig is, dat dergelyken niet gevonden werd. Zyn ordonantien zyn doorgaans vol van een groote verbeeldingskracht, doch na de bloote natuur gevolgt, hier in heeft hy dikwyls door een onverzettelyke eigenzinnigheid, het slegten voor 't besten gekozen. De naakten dien hy geschildert heeft zyn droevig, daar en tegen zyne troonien vol passie en vuur. Aangaande zyne manier van Etsen kan men zeggen, dat die ook ongemeen en door hem zelfs bedacht is; hy was hier in zeer geheim, die nimmer willende leeren aan geene zyner Leerlingen.

Ik ken geen Printen die in alle Landen en by alle Liefhebbers zo gezogt en geacht werden, als de Printjes van Rembrand; men mag ze dus noemen om dat zy meest alle zeer klein zyn. By de zelve valt noch iets aan te merken, namentlyk de veranderingen, met welken een en 't zelve Printje veelyds voorkomt; hy liet dikwyls eenige Printjes van zyne Plaatjes dien hy ge-est had, drukken, dan nam hy 't Plaatje weerom en veranderde by voorbeeld een witte staart van een Paard, in een zwarte; een Vrouwtje zonder een Mutsje, zette hy een Mutsje op; een Kaggeltje met een Sleuteltje, deed hy 't Sleuteltje van weg; een wit Tronitje maakten hy zwart of bruin, en hondert diergelyke beuzelingen. De reden waarom hy dit deed, was alleen de beooging van zyn intrest; niets anders; de Liefhebbers zochten zyne Printjes, en hy wist deeze gekheden, hen voor verbeteringen te doen betaalen. Zyn Leerlingen zyne geldgierigheid al te wel kennende, naamen dikwyls 't vermaak van op de vloer of tafel, stuivers en dubbeltjes of ander geld te Schilderen, naar welke hy veelyds greep, wanneer hy echter de spyt van zyne mistasting altoos verborg.

Wanneer men zyne kunst wil recht doen, moet men zeggen dat de Landtschapjes ook onverbeeterlyk zyn, gelyk mede de Pourtretjes die van hem uitgaan, doch voor al de hartstochten die hy wonderlyk uitdrukten. Zyn honderd guldens Prent (zo genaamd om dat men zegt dat die al lang zo veel gegolden heeft, en welken tegenwoordig daar weer sterk na toe begint te nadere,

- ~~1/2~~-~~4~~-276 Clement de Jonge, en Manasse ben Israël.
~~11~~-277 De Jooden Docter met de hand op een Balluster, raar.
~~4~~-~~15~~-278 Doctor Faustus.
~~1~~-~~6~~-279 Een Studios by 't Lampje, en een met een Cruysfix voor hem.
~~3~~-280 Een oude Studios, versnydende een pen en een dito zittende voor een Tafel waar op een Globe en eenige Boeken.
~~10~~-~~10~~-281 Het Jooede Bruydje, 2 maal verandert, raar.
~~1~~-~~4~~-282 Een Leezent Vrouwtje, en een Vrouwtje in een Nis,
~~—~~-~~11~~-283 Een Vrouwtje in een Nis, met een Bonte mantel om, en een ander.
~~2~~-~~12~~-284 Drie diverse Mans-Pourtraitjes.
~~11~~-~~15~~-285 Veertien diverse, zoo Mans als Vrouwen Kopjes, waar onder extra raare.
~~1~~-~~10~~-286 Drie Sudie blaaitjes met Mans en Vrouwe Pourtraitjes, raar.

Bybelse Historien.

- ~~1~~-287 Joseph by Potiphars Huysvrouw.
~~1~~-288 Het Kersnachtje.
~~1~~-289 De Geboorte, en Maria met Kindtje, 2 stuks.
~~—~~-~~12~~-290 Maria met 't Kindtje in de Wolken.
~~1~~-~~14~~-291 De vlucht na Egipten, en Christus leerende in den Tempel.
~~2~~-292 Christus by de Cananeefche Vrouw, 2 maal different.
~~1~~-293 Dezelve by de Phariseen in den Tempel en de opwekking van Lazarus.

294 De-

wanneer 'er maar een Amsterdamsche vereiftheit by is, namentlyk dat dezelve op Oostindifch papier is gedrukt) die zeg ik kan met meer andere, als het Sterfbed van Maria enz., daar van ten voorbeeld strekken. Het Jaar van 1674. zag hem ten graven daalen, zyn compleete werk, zonder de veranderingen die hy in zyn platen gemaakt heeft, beloopt op een getal van drie hondert en vyftig; en met zyn veranderinge die hy daar in gebracht heeft, veld men 'er hier by een voornaam Liefhebber 655.

- 294 Dezelve verdryft de Koopers en verkoopers uyt den Tempel, en de Prediking voor de Schare. 1-12-
 295 Christus geneeft de Blinde, overdruk; Christus in den Hof van Getfemane, en een ander, zynde een Nacht-gezicht. 3-15-
 296 Christus aan het Kruys, dezelve anders tuffchen de Moordenaars, in een rond, en de afneeming van het Kruys. 1-14-
 297 Dezelve by de Emmaus-gangers aan Tafel, en de Steening van Stephanus. 1-
 298 *De Honderd Guldens Prent*, waar in Christus verbeeld werd een menigte van Kranken genefende, fchoon van druk en conditie, en raar. 73-
 299 Het Sterfbed van Maria, vol gewoel van Omftanders, extra fraay. 2-10-
 300 Een groote Ecce Homo of Christus voor den Richterftoel van Pilatus. 2-5-

*Historifche en andere Onderwerpen, als mede ver-
 fcheyde Schetfen.*

- 301 De Medea van Six. — — — 1-1-
 302 Een Historie Printje; waar in een Schip afvaart, fttaande op het zelve de Fortuin met de rug naar t' Land. 2-5-
 303 Twee diverffe Kerkelyke Vergaderinge. — — — 2-10-
 304 Het Smitje, de Tekenaar, de Koekebakfter en een ander, t'zamen 4 ftuks. 1-18-
 305 Het Uylefpiegeltje, het Kolfbaantje en een ander, t'zamen 3 ftuks. 3-
 306 Een Vrouwtje met een Kind aan de Borft, waar by een Man ftaat voor een Vengfter, en een ander. 1-14-
 307 De Bedelaars, en de Liereman, 2 ftuks. — — — 2-
 308 Een oude Man met een Jongetje voor fig, en een ander. 5-6-
 309 St. Hierominus met de Leeuw, 2 maal different. — — — 4-
 310 Dezelve met de Leeuw agter het Boompje, raar. 4-
 311 Dezelve met de Leeuw in een Boffchagie, grooter, raar, 7-15-

- ~~1/2~~— 312 Het Molentje of Rembrants Geboorteplaats, en een ander Land of Dorpgezicht, raar.
~~10~~— 313 Een Landtschap waar in een Bruggetje daar 2 Man- netjes opstaan, en een waar in een dood Varken, raar.
~~1-10~~ 314 Een Schets onopgemaakt, waar in een naakt Vrou- wenbeeld, in de Hoogte.
~~3-10~~ 315 De Rottekruyts Man, en vier andre t' famen 5 stuks.
~~3~~— 316 Een Bedelaar met een Houtebeen en een Kruk, en drie andre t' famen 4 stuks.
~~10~~— 317 Een Ryfiger te paard, en drie andre op een blad.
~~3-5~~ 318 Twee diverse Studie blaadtjes, raar, *in de trant van Rembrand.*
~~1-6~~ 319 Een Kopje van J. Lievens, en drie andre.
~~1-6~~ 320 Een Pourtrait van Bol, en 2 andre.

Van Johannis Lutma. (a).

- ~~2~~— 321 Een Rots waar uyt aan de zyden Water in een steene Kom vliet rondsom met Beelden en boven een Ge- denkszuyl ter gedagtenis van D. Cornelio de Groot Heere van Polsbroek, in 2 bladen, raar.

Van Wencelaus Hollar. (b).

- 322 Drie diverse Gezichten, naar het Leven.
 323 Een leggende Leeuw, en een Ezel.

324 Een

(a) Van dezen vinden wy niets aangetekend, hy en zynen zoon, welke beide groote Kunstenaars waaren in de Graveerkun- de, leefden in de tyd van Rembrand. Zy waaren het die de Kunst bezaaten, en mogelyk uitvonden, van gestipte platen in plaats van gegraveerde te maaken, waar van de Borstbeelden van hem en zyn zoon, alleen gepunteljeerd, ten bewyze strekken.

(b) Gebooren te Praag 1607. Zyn zonderlinge manier of wel der zelve verdienste bleef lang verborgen, zo dat hy zich genoot- zaakt vondt om voor de Boekverkopers te werken van welken hy een sober loon genoot; daar na viel het oog der kunst op zyne werken, die tans zeer raar en duur zyn.

- 324 Een leggend Hart tegens een Boom.
- 325 Maria Magdalena penitentie doende by een Rots, voor een Kruysfix in een heerlyk Landtschap, boven in de Lucht ziet men een glorie van Engelen die een Kruys dragen , zeer raar. 7-10-
2-16-

Van Govaart Flinck. (a).

- 326 Een Maria Beeld met het Kindt Jesus aan de Borst, *C. van Dalen*, schulp. }

Van G. Lareffe. (b).

- 327 Thomas voelt Jesus in de zyde.
- 328 Een Heydenfe Historie.
- 329 Een Heydenfe Offerhande. } 11

Van P. Quast. (1).

- 330 Een rokend en drinkent Boere Gezeldtschap, en een van *A. Brouwer*.
- 331 De Werelt wil bedrogen zyn. *C. L.* schulp. }

Van C. Dufart. (2).

- 332 Een Boeren Binnehuis , met spelende en dronken Boeren.
- 333 Een Boeren Kermis vol gewoel van dansfende Boeren en Boerinnen. } 5-10

Van

(a) Beroemd Historie Schilder, van welke het Amsterdamsche Stadhuis geen van zyne geringste vertoon. Hy is te Kleef 1616. gebooren en t'Amsterdam 1660. gestorven.

(b) 1640. te Luik gebooren, een der grootste Historie Schilders die 'er bekend zzn, en waar van de Raadkamer van 't Hof van Holland blyke draagt. Hy overleed 1711. te Amsterdam.

(1. 2. 3. 4. 5. 6.) Deze hebben alle in eenerlei verkiezing van voorwerpen of verbeeldingen, wel geslaagt, doch den eenen meer dan den anderen, daar in uitgemunt. *A. van Ostade* en *D. Teniers* waaren wel de voornaamste, op welken *Dufart* volgden; 't is

Van G. de Heer. (3).

- ~~2~~ — 334 Een zeer fraaye Prent op Parkament gedrukt, verbeeldende het Bedelaars Leven.

Van G. ter Burgh. (4).

- ~~2~~ — 335 Een Boeren Binnenhuis, waar in Kaartspeelders met het Mes vechten. *J. Suyderboef*, schulp.

Van A. van Ofstade. (5).

- ~~2~~ { 336 Een drinkende Boer, waar by een die rookt aan een Tafel. *J. Suyderboef*, schulp.
 337 Een Boere Gezeldtschap dat voor een Herberg zit te drinken, door denzelfven.
 338 Dronke Boeren die met Messen willen vechten. *J. Suyderboef*, schulp.

Van David Teniers (6).

- ~~1~~ — 339 Ses zingende Katten op een Tafel daar een Uyl op het Boek fit, en de Apen op een Schalmy speelen.
~~1~~ — 340 De Hollandfche Tydpasseering en het Hollandfche School. *F. Major* en *J. S. Muller*, schulp.
~~76~~ — 341 De Tydkorting der Militaire. *F. Bafan*, schulp.
~~1~~ — 342 Den Alchimift in zyn Werkhuys. *J. P. le Bas*, schulp.
~~6~~ — 343 De Vogelen Jacht in een Lantschap. *Major*, schulp.
~~1~~ — 344 Den Schilder Teniers met zyn Vrouw en verdre Familie voor zyn Huys Muciceerende. *J. P. le Bas*, schulp.

't Is onbegrypelyk, hoe deze Kunstenaars de natuur van hunne verbeeldinge getroffen hebben; al wat de Kunst vermag werd hier gevonden, en deze anders lage voorwerpen, verkrygen daar door een achtig, gelyk aan de aller grootfte Kunststukken.

David Teniers wierd te Antwerpen 1610. gebooren, zyn sterf tyd is onbekend; de andere zyn hier voore reets beschreven.

Van Philip Wouwerman (a).

345	Vier Heerlyke Landtschappen, waar in Krygsvolk
zoo te paard als te voet voor Herbergen plysteren &c.	8	5
	<i>J. de Visser</i> , schulp., schoon van druk.		
346	De Morgenstondt. <i>A. Laurent</i> , schulp.	—	15
347	<i>Accident de Voyage</i> . <i>C. N. Cochin</i> , schulp.	—	1 1/2
348	<i>Pillage des Reitres</i> . <i>J. Moyreau</i> , schulp.;	}	2 2
349	<i>Geurre des Hugenots</i> . Idem, schulp.		
350	<i>Le pot au Lait</i> . <i>J. P. le Bas</i> , schulp.	}	1 10
351	<i>Le Chasse a L'Italienne</i> . Idem, schulp.		

Van N. en P. Berchem (b).

352	Ses stuks met Schaapjes.	—	10
353	Ses dito Bokjes, Geytjes &c.	—	10
354	Ses dito als boven.	—	10
355	Agt dito met Schaapjes, Koetjes en ander Vee.	—	10
	356 Vier		

(a) Noemt men Huchtenburg, en vander Meulen, als men de allereerste Meesters noemen wil die Battailjes geschildert hebben, en in welke gevolglyk, de Beeldjes en Paarden 't voor-naamste der Kunst-voorwerpen uitmaaken; boven dien mach men geruft den Grooten Wouwerman noemen, die daar by ook in vrediger bedryven af te beelden, als Jachten, Pleisterplaatfen en dergelyken, zyn genoeg nam; de verwondering die zyne Tafereelen in elk beschouwer veroorzaaken, bevestigt dit myn zeggen, dat in de zelve, de Natuur en 't aller verhevenste der Kunst t'ontdekken is.

(b) Daar is weinig onderscheid in den Roem die dezen en zynen voorganger verdienen; alleen zouw men myns bedunkens kunnen zeggen, dat Wouwerman grooter van Ordonantie was, doch daar tegen komt Berchem ons met een noch vleyender Penceel dan Wouwerman te vooren: hun Teekening is even fix, het waare der Natuur om stryd gevolgt, hunne Toetsjes en Streekjes zyn even vast en kennelyk, in eens; zy dingen om de overwinning, maar overwinnen nooit. 't Getal der Prenten die van Berchem uitgaan, beloopt omtrend de drie hondert.

- 3 — 356 Vier stuks Landtschapjes in de hoogte met Beeste
driften. *J. Visser*, schulp.
- 1-11 357 Vier dito mede in de hoogte, wat grooter.
- 3 — 358 Vier dito mede in de hoogte, proefdrukken.
- 1-10 359 Vier Landtschapjes in de breete, verbeeldende ver-
fcheyde Driften van Beesjes met Herders en Herde-
rinnens. *Dankers*, schulp.
- 1-10 360 Vier dito in de Breete, wat grooter door denzelve,
ge-est.
- 2-5 361 Ses groote Landschappen in de breete, waar in veel
Vee. *J. Visser*, schulp.
- 1-8 } 362 Een Watertje daar Beesjes in lopen, en een Koetje,
in een Landtschap.
- 1-8 } 363 Drie diversfche Landtschapjes in de breete, *J. Visser*,
schulp.
- 1-11 } 364 Een groot Landtschap, waar in een Herder en Herde-
rin. *Idem*, schulp.
- 1-11 } 365 Een dito daar men de Koeyen melkt.
- 2 — 366 Vier stuks in de breete. *Dankers*, schulp.
- 1-15 367 Twee in de hoogte, en drie diversfe in de breete.
- 1-18 368 Een groot Landtschap waar in een Brug over het wa-
ter, en een van dezelve groote verbeeld, een Harte
Jacht. *Dankers*, schulp.
- 1 — 369 Den Morgen en den Avondftond, 2 stuks. *T. Major*,
schulp.
- 1-16 } 370 Een Landtschap waar in een Herderin te paard en veel
Vee. *J. Aliamet*, schulp.
- 1-16 } 371 Reyzigers in een Bergachtig Landtschap met Vee ge-
stoffsert. *T. Major*, schulp.
- 1-19 372 Een fchoon Landtschap tuffchen gebergstens met Her-
ders en Herderinnen by haar Vee. *P. Aveline*, schulp.

Van A. en J. van den Velden (a).

- 373 Een paar fraaye Nachtlichtjes , een daar Kinderen
danffen , en een Drie Koningen Avond. 1-12-
- 374 De verscheyning der Engelen aan een Heylig. }
375 Een Zeestrand en Duyngezicht. J. P. le Bas , schulp. } 3-
376 Een stille en een onstuymige Zee , 2 stuks. T. Major
en P. Canot , schulp. }

*Diversche Landtschappen enz. alle door voornaame
Hollandtsche Meesters.*

- 377 Twee Paarden aan een Krebbe , in het verschiet een
Hollands Gezicht. P. Potter pinx , P. le Bas , schulp. 10-
- 378 Drie Rydende Postillons , naar een Stad. Boot pinx ,
Le Bas , schulp. 10-
- 379 Een Watergezicht waar in een Roey Schuytje. B. Pe- 16-
ters pinx , T. Major , schulp.
- 380 Een Landtschap van R. de Hogue , en vyf andere. 9-
- 381 Twee van S. D. V. en drie andre. }
382 Twee van Cornelis Mattens en 2 andre. } 10-
383 Twee van H. , en drie met Vee van C. Sacbtleven. }
- 384 Een Boere Buytehuys en 2 andre Landtschapjes van
H. Eland. } 10-
- 385 Vier Landtschapjes in de hoogte van Both en Lutma. }
- 386 Vier Landtschappen in de brete , door H. Sacbtleven. }
- 387 Een Boekje van twaalf Landtschappen in de hoogte
door A. Meyering. }
- 388 Twee dito in de hoogte en 10 in de breete , door den-
zelve. } 2-2-
- 389 Vier kleyne Landtschappen in de breete , van Genoels. }
- 390 Vier dito in de hoogte , door denzelve. }
- 391 Seven grooter in de breete door denzelve. }

392 Een

(a) Deze , namentlyk A. van den Velden , en P. Potter (van
welken laatste hier niets voorkomt) dingen om den Kunstroem
met Berchem A. van den Velden wierd te Amsterdam 1639. ge-
boren en storf. 1672.

392 Een Boekje van negen bladen met de Tytel, zynde Paarden en Koebeesten, door *P. V. Laar*.

393 Een Landtschapje met Koebeesten en ander Vee door denzelfven, en 2 andre.

394 Vyf Landtschapjes van *Perelle*.

395 Een Boekje van 12 bladen, zynde Paardetjes en Landtschappen, van *D. Stoop*.

396 Een langwerpig Boek waar in een grote 50 stuks diverse prentjes, van *Lucas van Lyden*, *Albers Durer*, en andere Hollandtze Meesters, zynde eenige zeer raar.

Eenige Prenten van Hoogduytsche Meesters (a).

397 Een Sinnebeeldige prent op de Rykdommen en Schatten van de Wareld, door *J. Sandrart*, raar.

398 Neph-

(a) Den Maker van deze Catalogus heeft hier in zyne Titel het Oog op eenige der Graveerders, welken Duitschers zyn, anderzints werden hier ook Prenten gevonden die tot de Kunst der Italiaanen behooren. 't Was myn verkiezing (hoewel ik anderzints my met de schikking der Catalogus niet heb kunnen bemoeien) om de Hoogduytsche Prenten apart te houden, ten einde gelegenheit te hebben om over 't fraye van derzelve Kunst ('t welk by veelen over 't hoofd gezien werd) iets te zeggen.

Men kan op dezelve aanmerken dat de Graving van een wonderbaare schoonheit is, en wel zo dat deze, die van *Maffon* niets toegeven. De Kruis Arceringe zyn stout en zuiver, en 't generaal (ten opzichte van de werken van *Kiliaan* en *Wasmus*, die wy hier byzonder in 't Oog houden) verrukkend.

Gaan wy over tot de deelen die de Schilderkunst betreffen, en die in 't stuk der Plaatsnykunde ook in acht genomen moeten werden, namentlyk het licht en bruin, als mede de verschieten, hier in belyden wy, dat hun vermogen by Nederlanders en Franschen te kort schiet; 't komt alles te gelyk voor, en het wel verkiezen van dach en schaduw ontbreekt, dit anders in acht genomen zynde, zouden 'er geen Prenten van meerder Kunst gevonden worden. De Teekening is zeer goed, en ik vertrouwd dat Kenders myn gezegdens zullen bewaarheit vinden.

- 398 Nephtunus den Zeegod by verschyde Zeenimphen in de Zee, uyt de Lucht (daar onweder aan is) komt een Cupido die Bloemen strooyt. *J. Sandrart* pinx. *R. A. Persyn*, schulp., extra raar. 2 — —
- 399 De Engelen by Abram de Maaltyd houdende, in 't verschiet ziet men Zara aan de Deur. *J. Holser* pinx. *P. A. Kiliaan*, schulp. } — —
- 400 Christus geneest de Kreupele, door denzelven.
- 401 Dezelve by den Phariseen aan Tafel, werdende door M. Magdalena de Voeten Gefalft. *P. A. Kiliaan*, schulp., na *P. Veronese* en *N. Grassi*. } 1-18 — —
- 402 Dezelve het Avondmaal houdende met zyne Dicipelen. *P. A. Kiliaan*, schulp. na *N. Grassi*. } — —
- 403 Dezelve Gebonden voor Herodias. *J. J. Preisler* pinx. *J. G. Seuter*, schulp. } — —
- 405 Den Aarts Engel Michaël, den Duyvel vertredende. *P. A. Kiliaan*, schulp. na *Guido Rbeni*.
- 406 Een Gebondene voor den Rechter. *Jaren. Wasmuth*, schulp. na *Trevisiani*. } — —
- 407 Den H. Benedictus van veele Engelen omringt, agter hem Maria in de Wolken. *J. Holser* pinx. *P. A. Kiliaan*, schulp. } — —
- 408 Ses stuks met Paardtjes op een blad, door *Rugendas*.
- 409 Vier diverse Jachten, van *Ridinger*, in de breete. } — —
- 410 Vier diverse Dierengevechten, in de hoogte, door denzelven. } — —
- 411 De vier gedeeltens der Wereld, in 4 bladen, door *Leopold* na *G. Wagner*. } 1-6 — —

HOLLANDSCHE SWARTE KUNST.

Van N. Verkolje. (a).

2 — — 1 Het Penne Snyderdertje, raar.

2 Het Spelend Hondtje.

3 Het

(a) Den aller voornaamste Meester die 'er onder de Hollanders in deze Kunst (zo verschillend van behandeling in vergeelyk van de gegraveerde Plaat) gevonden word, en den zelve waar van by de Tekeningen gesproken is. Goole en Bloteling hebben ook Zwarte-Kunstprenten gemaakt, van welken sommigen die van Verkolje zeer naby koomen. 't Valt bezwaarlyk te zeggen, of de Prenten van den Engelsman, Smith genaamd, of die van Verkolje, in Kunst den Prys behaalen: ik voor my, houde de Werken van beide deze Meesters even goed in Kunst, zo men het Gezelschapje van Verkolje na Weninx, niet boven 't aller beste van Smit gemaakt, wil houden.

't Is raar, dat onder zoveele Schryvers welken ik heb opgeslagen, en die over de Graveer- en Schilderkunst handelen, als mede zo veele Woordenboeken in welken anders iets des aangaande gevonden word, niet te ontdekken is wie eigentlyk den Vinder van deze Kunst zyn mach.

Men ziet een Prentje, zynde een Pourtret, waar onder staat, Prins Robbert Vinder van de Zwarte Kunst: maar welke Prins Robbert is dat geweest? daar zyn 'er verscheiden van dien naam: Lareffe in zyn groot Schilderboek, zegt met meer andere Schryvers, (en 't is ook waarfchynelyk) dat die Prins een Engelsche Prins was; en wat verder, dat deze Kunst (doen hy dat schreef) niet boven de vyftig Jaaren oud was: zyn Werk is in 't Jaar 1707 in 't licht gekoomen, zo dat men hier uit alleen maar kan opmaaken, dat het ontrend het midden der Eeuw van 1600, geweest moet zyn, dat die Kunst is uitgevonden. 't Is alles wat men dien aangaande zeggen kan; ik zal over gaan tot de behandeling dier Kunst zelfs, die aan veele Liefhebbers, welke

3 Het Lopend Hondtje.

4 Het pissende Paartje, na *Philip Wouwerman*, raar. 2 — —

5 Het Vrouwtje met het Muysfevalletje, na *G. Douw*. 2 — 50 —

6 De Verschyning des Engels aan Hagar.

7 De

welke dezelve om haare fraayheit beminnen, al zo onbekend is als haare Uitvinder.

Met deze Kunst is het heel anders gelegen als die welke tot de gegraveerde of geëfste Platen gewonelyk gebruikt word; de eerste vertoonen in hunne Afdrukken haare geheele bewerking, dat is, dat al de Arceringe, of Snede en Kruissneden, in het Koper zyn ingesneden; 't zelfde zou men ook zeggen van de geëfste Platen, doch het tegendeel daar van is waar. De geëfste Platen, na dat dezelve gelyk de vorige glad gemaakt en gepolyst zyn, werden met een zeker zogenaamd Vernis bedekt; na dat hier op de Teekening gebracht is werden al de omtrekken, als meden alle de Arceringe, met een daar toe bereide Etsnaald door dit Vernis tot op het Koper door getrokken; dit gedaan zynde werd op de Plaat een getemperd Sterkwater gegooten, dit Sterkwater volbrengt het Werk van het Graveer Yzer, en byt de omtrekken en verder toetsjes en trekken die door het Vernis in het Koper gemaakt zyn, dieper in; zie daar een tweede werking, voor het oog in de Afdrukken onzigtbaar; en noch veel verschillender, en onzigtbaarder, is de bewerking van een zogenaamde Zwarte Kunst Plaat.

Deze om dat dezelve door Kunst geheel ruw gemaakt moet werden, vereischt die uiterste zuiverheit van polysting niet; na dat de Plaat gelyk en glad gemaakt is, werd dezelve gegrondt, een Kunst-term aan deze Kunst eigen, en waar van den Lezer, wil hy zich een goed Denkbeeld van 't geheel formeeren, moet onderrecht zyn. Men gebruikt hier toe een rond en plat Stuk Yzer, of liever gehard Staal, waar aan een steel of hecht, zo dat dit Werktuig, volmaakt wel gelykt na een zeker Instrument 't welk de Schoenmakers gebruiken om hun Leer te snyden, maar niet zo groot, en met dit onderscheid: dat dit half rond, 't welk beitelachtig en scharp is, met fyne groefjes dichte by den andere is uitgevuld, zo dat, daar het vorige glad en scharp is, dit zaag-

- ~~1~~ ~~10~~ 7 De Borste Tafter.
~~1~~ ~~6~~ 8 Het Meysje in 't Hembt met de Kaars, na G. Schal-
ken.
~~3~~ 9 De Waar- of Goeder Geluk-segfter.

10 De

achtig en scharp kan genaamd werden. Met dit Werktuig grondt men de Plaat op deze manier; men neemt het zelve in de volle hand, schuins, steekenderwyze, en waggelende, doet men het op de Kopere Plaat, die men met de andere hand vast hout, van boven tot beneden, redelyk sterk drukkende, afzakken. Dit herhaalt men tot dat de geheele Plaat heel dicht, en volgens deze manier gedaan is, dan begint men weer gelyk te vore, doch dwars 'er over heen, en dit herhaald men zo veel maa- len als de ondervinding leert genoeg te zyn. Op deze manier heb ik delve van Kunstminnaaren zien bewerken, en dit is het 't geen eigentlyk, 't gronden der Plaat genaamd werd, en 't welk voor 't meeste werk te houden is. Ik heb echter altoos getwyffeld, en twyffele noch; of aan de Engelsche in deze Kunst geen gemakke- lyker en noch beter manier bekend is; als mede, of onze vorige Meesters, van welken zekerlyk zulke goede Zwarte Kunst Prenten als van de Engelsche gevonden worden, hunne gegronde Plaa- ten niet van de Engelsche gekogt hebben, althans 't is zeker, dat deze Kunst, 't zy dat hun een andere handel wys bekend is, of dat zy meerder werk van het gronden maakten, en 't zelve meer malen herhaalden, hunne Werken van deze Natuur beter zyn, dan die wy thans by ons, of by de Duitschers zien te voor- schyn komen. Om tot het vervolg dier Kunst te koomen (waar- van wy door deze uitweiding zyn afgeleyd) valt noch dit te zeg- gen; dat na het gronden der plaat, 't begeerde der verbeelding op dezelve luchtig omtrokken werd, daar na moet het verdere met het Schraap Yzer volvoerd werden, namentlyk; het hoogste licht, geheel zuiver en glad geschraapt, en de schaduwen min- der. Om dat men met het Schraap Yzer alleen de gronden zo glad niet kan krygen als men begeert, zo gebruikt men ook een Bruineerstift, met het welke de af- en gladgeschraapte Gronden of Hoogfels, min of meer, na den aart van 't Werk zulks ver- eischt, opgebruineerd werden.

- 10 Een Spiegelende Dame, na *G. Schalken*, raar. ———— 6 ————
 11 De Ontdekking van Callisto. ———— 3 5 ————
 12 Het Pourtrait van Jofias van den Kapelle. ———— 1 12 ————
 13 Het Pourtrait van J. P. Soomer, met het Prentje. ———— 2 ————

Van J. Gole.

- 14 De vyf Sinnen, heel koddig in 5 Prenten, naar *Jan Steen*, raar. 5 10 ————

Van A. Blooteling.

- 15 Een Jongens Kopje.
 16 Een Ooftindifch Vader met dezelfs Matres, na *J. van Mieris*. 2 15 ————
 17 De Temptatie van St. Antonie, na *Prochacino*. ———— 10 ————
 18 Erasmus, na *Holbeen*.
 19 Abram Symondts, na *P. Lely*.

Van W. Vaillant.

- 20 Een Lezend Jongman.
 21 Een Slapende Boerin. ———— 1 10 ————
 22 Een Nayend Vrouwkje.
 23 Een Slapende Boerin in een Boere Binnenhuys.
 24 Een Vrouw die Peeren fchilt zittende in een Keuken. 2 ————
 25 Een Jongetje met een Hond spelende.

Van P. Schenk.

- 26 De Graftombe van Magdalena in een Rotz.
 27 Een Gezeldfchap van drie Dames en een Heer, na *Gerarts*. 1 ————
 28 Het Pourtrait van Erasmus.
 29 ———— van G. Wolfgang Wedelius.
 30 ———— van Johannis Brand. ———— 2 18 ————
 31 ———— van Laurentius Steversflood, raar.
 32 ———— van Gerard Laireffe.

Van diverse Meesters.

- 1 — { 33 Het Satertje van Lares en 2 oude Mans Kopjes.
 34 Drie eyge gefchraapte Kopjes door den Ridder vander Werf, raar.
- 1 — 8 — { 35 Een Schryvent Juffertje door *Carel de Moor*, raar.
 36 Een Heremyt en een ander, door *A. Schouwman*.
- 3 — { 37 Een door *A. Houbraken*.
 38 Een drinkent Boertje en Boerinetje met een Kind, na *C. Dufart*.
- 6 — { 39 Een Ruine en Landtschap met Schaapjes, en ander Vee.
 40 Een Waarzegfter by een Dame in een Tuyn, door *J. Brouwer* na *T. vander Wilt*.
- 5 — 5 — { 41 Maria met het Kindtje Jesus en Johannes, na *Barocius*.
 42 *J. P. Somer*, door *A. van Halen*, en dezelve door *A. Quila*.
 43 *Locotelli*, door *C. Trooft*, proefdruk, raar.

ENGELSCH SWARTE KUNST PRENTEN,

ZO AFBEELDINGE ALS HISTORIE STUKKEN

Door *G. Kneller* en *J. Smith* (a).

- 3 — 44 *Richard Lord Clifford*, en *Lady Jane*, ten Voeten uyt met bywerk, raar.

45 The

(a) *G. Kneller*, geboren te *Lubeck* in 't *Holsteinsche*, van waar hy zich na *Holland* begaf, om by *Rembrand* en *F. Bol* de Kunst verder te leeren. Hier eenige tyd zich ophoudende vertrok hy na *Romen*. van daar na zyn vaderland en vervolgens na *Engeland*, alwaar hy in dienst van *Koning Karel de Tweede* en vervolgens in die van *Koning Willem* en *Koningin Anna* geraakten, en aldaar was het, dat zyne Kunstroem bloeyden. Hy was ongelooflyk vaardig in zyn Schilderen, daar by gelukkig in het treffen, en by een natuurlyk Coloriet kenden hy 't bevallige der Ordo-

- 45 The Lord Buckhurst en Lady Maria Sackvil, als
boven. 3 10
- 46 The Duches of Ormond, als boven met een Moor
by zig. 3 5
- 47 The Lady proefdruk. 1 10
- 48 The Countess of Salisbury, sittende in Weduw ge-
waad, zeer raar. 1
- 49 Lady Howart, rustende onder een Boom. 3
- 50 Lady Elisabeth Cromwell. 3
- 51 De Maistresse, van G. Kneller onder de naam van St.
Catrina. 3
- 52 The Duke of Glochefer, Zoon van Koninginne Anna,
spelende met een Hondtje. 3 5
- 53 The Lord Euston, met veel bywerk ten Voeten uyt. 2 10
- 54 James Earl of Salisbury, als boven. 1 18
- 55 William Duke of Glochefer. 2 5
- 56 Dezelve klynder, zeer raar. 2 5
- 57 Anthony Henly Esqur. tot de Knien. 1 18
- 58 George Prince of Dennemark, in 't Harnas tot de
Knien. 3
- 59 Anne Princeffe of Dennemark, sittende tot de Knien. 3
- 60 De Graftombe van Maria, Koningin van Engeland,
waar by een schreydende Cupido, raar. 2
- 61 John Earl of Exeter, tot de Knien. 1 14
- 62 Charles Mountague, in een Boffchagie, tot de Knien. 2 10
- 63 Mrs. Elinor Copley, in een ovaal. 1 14
- 64 The

Ordonantie wonderlyk wel. Hy schilderde ook Historie en andere Stukken, die by de kenners geacht werden.

Van J. Smit, die een groot gedeelte zyner werken in Zwarte Kunst gebragt heeft, vinden wy niets aangetekend, dit is de grootte Meester die 'er in deze Kunst in Engeland geweest is. Hoeveel achting den Kunst-Minnaren zyne Prentwerken toedragen (niet tegenstaande 'er van Faber en andere Meesters ook frayé gevonden worden) blykt aen 't verschil der prys, die tussen deze en de vorige te vinden is.

- 1-10-64 The Countess of Effex, tot de Knien.
 2-15-65 Madame d'Avenant, zittende met een Mandtje met
 Bloemen.
 2-66 The Duke of Glocheſter, ſtaande ten Voeten uyt, met
 bywerk, raar.
 1-14-67 Mary Dutcheſſ of Ormond, & Thomas Earl. of Of-
 fory.
 1-10-68 The Countess of Rutland, zittende.
 2-69 The Dutches of St. Albans, ſtaande tot de Knien.
 1-70 William Lord Cowper, in een Lauwerkranſ met bywerk.
 1-4-71 Koning Willem de derden, in een klyn ovaal.
 5-10-72 Anthony Leig, or the *Spaniſh Freyer*, extra raar.

*Engelſche Zwarte Kunſt Pourtretten van J. Smith,
na diverſſe.*

- 1-10-73 Lady Frances, and the Lady Catharine, Jones daugh-
 ter to the Earl of Ranelagh met een Moor die een
 mantje met Bloemen heeft, met veel by bywerk, na
 J. vander Vaart, raar. (a)
 1-6-74 Een Familie ſtukje waar in een Heer en Dame, en 2
 Kinderen met veel bywerk.
 1-10-75 Anna Uxor Franciſci Kynnesman, naa G. Schalken.
 2-5-76 Charles Napier Eſq. met een Moor by zig, naar J
 Sommer.
 1-18-77 Dame Hellin Balfour, na J. B. de Medine.
 1-6-78 William Cecil met veel bywerk, naar W. Wiſſing.
 1-16-79 John Earl of Mulgrave, in een plechtig gewaad tot de
 knien.
 3-80 Mr. Grevil Verney, ſtaande by een Globe, na M.
 Dabll, raar.
 1-81 Franciſcus Cornaro, na d'Ager.
 1-4-82 Arcangelius Corellis, na H. Howard, extra raar.

(a) Dit Prentje gaat met verandering uit, namentlyk, met een
 Diſtel in den hoek, op de Voorgrond.

*Diversse ONDERWERPEN van J. Smith, zoo naar
diverente Meesters als zelfs gein-
venteerde.*

- 83 Het Kindtje Jesus dat de Slang vertreet, naar *A. van Dyk*, extra raar. *2-15*
- 84 St. Maria Magdalena met een Kruysefix in de handt rustende op een Doodthoofd in een ovaal, na *J. Loir*, *1-2* - zeer raar.
- 85 Dezelve in een Rots daar een brandende Lamp in hangt, knielende voor een Tafel, na *G. Schalken*, raar. *6-10*
- 86 Dezelve zittende in den ingang van een Spelonk met gevouwen handen rustende op een Boek, voor haar een Doodthoofd, zynde de voorgrond met Distelen en Doornen bezet, naar, *C. Smith*, raar. *5-10*
- 87 Een Vrouwtje met een Kind door 't water gaande, met een Koetje en Bokje, na *Berchem*, zeer raar. *4-10*
- 88 Een dito in een Landtschap met een Hond en een Koetje in 't Water, na dezelve, utf. *4-10*
- 89 Venus leggende Met Cupido in de armen op een Rustbed, wordende van agteren van een Sater, en ter zyde van een Vrouwspersoon bespied, na *L. Jordans*, extra raar. *7-5*
- 90 Een slapend Juffertje zynde een Kaarslichje, na *G. Schalken*, extra raar en origineel. *3-5*
- 91 Diana verzelt van hare Nimphen, baad zig in een Bad, agter een Bosch, van waar zy door Action bespeid werd, *P. Berchet*, extra raar. *1/2-5*
- 92 Lucretia leggende naakt op een Rustbed, werd door Tarquin gedrygt doorstoken te worden, na *W. de Ryck*, extra raar. *6-5*
- 93 Cupido als een Jongeling verbeeld, legt ontblood slappende op een Rustbed daar hy van Phiche met een Lamp beschouwt werd, na *Alex. Veronese*, extra raar. *4-10*
I bis. *5-15*
- 94 St. Joris vechtende tegen den Draak in een Bosschagie, gebergstens in 't verschied, na *Lemans* en *Tempeest*. *1-10*
- 95 Een Vaas met Bloemen staande op een Tafel, na *J. B. Monoyer*. *3*

- 1-16-96 Een Heremyt zittende op een Rots, onder een Boom, rustende met de hand op een Boek, op de voorgrond, een Doodtshoofd.
- 2-97 De Verschyning des Engels aan Hagar, in 't verschiet ziet men Ismaël leggende onder een Boom.
- 1-12-98 Een Arcadisch Landschapje, waar in Recinus &c. zee raar.
- 5-5-99 Een dito extra fraay Landschap in de hoogte, waar in Diana en Endimion zittende onder een Boom, wat verder ziet men verschyde Minnegoodtjes by een wagen met twee Swaanen bspannen, extra raar.
- 3-10-100 Een fraay Landtschap waar in Venus en Adonis leggende onder een Boom, in 't verschiet ziet men Cupido met twee Jachthonden, raar.

Engelsche Swarte Kunst door diverse.

- 1-101 Diana met hare Nimphen in een Boffchagie by een Beek, werdende van Aëteon op de Jacht zynde bescpied. *B. Lens*, fecit een bis. 2-15
- 1-16-102 Een naakte Nimph, zittende op een heuvel met de eene voet in 't water terwyl zy de andere afdroogt werdende van tuffen de Bomen bescpied. *N. Lankrink*, pinx.
- 1-8-103 Venus die Adonis by zig nodigt, in een Boffchagie, waar by eenige Minnegoodtjes. *B. W. Lemens*, pinx.
- 1-104 Syrinx van Pan vervolgt zynde, verandert in een Rietbos. *J. Beckett*, schulp.
- 1-18-105 Europa by Jupiter in de gedaante van een witte Stier, werdende van verscheide Minnegootjes met kranffen omvlochten. *S. Vouet*, inv. *B. Lens*, schulp.
- 2-5-106 De Dochter die haren Ouden Vader in de Gevanckenis met Melk uyt haar Borsten laafde en voedde. *Kerffabom* pinx. *B. Lens* fecit raar.
- 1-8-107 Maria en Joseph met 't Kindtje Jesus in de Kribbe waar by de Bethemitische Herders, en boven een Glorie van Engelen.

Engelsche Zwarte Kunst van J. Faber. &c.

- 108 Cupido in de Hoedanigheid van Bacchus, na *P. Mercier*.
 109 Bacchus in de Hoedanigheid van Cupido, na den zelve.
 110 Het Pourtrait van Christoph. Clarke, na *J. van Diest*.
 111 ———— Matthew Tindall, na *Dandridge*.
 112 ———— Hugh Howart, na *M. Dabl*.
 113 ———— Mr. Pope, na *G. Kneller*.
 114 Princes Willemina Charlotta, door *Simon* en twee andere.

Eenige BRUYLOFTS en BOEKTYTELS.

- 115 Een fraye Bruylofts Tytel, door *J. Punt*, met de Verklaaring, bis.
 116 Een dito van *J. Wandelaar*, met de Verklaring geschreven.
 117 Een dito van *J. Punt*, in Rood gedrukt.
 118 Een dito Veignet van *S. Fokke* met de Verklaaring.
 119 Een Tyteltje van *J. Houbraken*, en een van *Folkema*, beyde na *Verkolje*.
 120 Een Tytel van *J. Houbraken*, en 1 van *J. de Witt* en *M. Pool*, 1 van *Melder*, en 1 van *Ottens*, t'famen vier stuks.

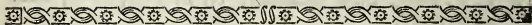
Eenige HOLLANDSCHE POURTRETTE.

- 121 Frederik Ottho, door *Wierinx* en een sonder Naam door *F. Hals* en *Matthan*.
 122 Johan van Oldenbarnaveld, drie maal different, door *Miereveld*.
 123 Rombout Hogerbeets, door *Miereveld* en *Bary*, en *M. Adriaan van Blyswyk*.

- ~~17~~ 124 Maria van Rygersberg, Huysvrouw van H. de Groot
 door *Houbraken*.
- ~~1~~ ~~15~~ 125 Pieter Schout, Drost van Hagestyn, te Paard in een
 Landtschap, schoon van Druk.
- ~~15~~ 126 Johan de Witt, door *Houbraken*.
- 127 Dezelve, door *Netsker*.
- ~~1~~ ~~8~~ 128 Dezelve in de Raadkamer van Holland, door *L.*
Visser.
- ~~2~~ 129 De Burgemeester H. D. Spiegel, door *J. Munnik-*
buysen.
- 130 Frederik Graaf van Schomburg, door *Houbraken*.
- ~~3~~ 131 Cromwel, door denzelven.
- ~~3~~ 132 Thomas Cromwel, door denzelven.
- ~~3~~ 133 John Thurlouw, Secretaris van Oliver Cromwel,
 door denzelven.
- ~~3~~ ~~5~~ 134 F. Adamus Sasboutius Delphenfis, drie maal different,
 en Christ. de Longeuil.
- 135 Thomas a Kempis, door *A. Bloemaart*.
- ~~8~~ 136 Desiderus Erasmus, 2 maal different ten voeten uit.
- ~~8~~ 137 Dezelve drie maal different.
- ~~17~~ 138 Dezelve in 't groot, door Van Gunst na *Holbeen*.
- ~~13~~ 139 Dezelve drie maal different.
- ~~13~~ 140 Jacobus Arminius, en S. Episcopus, door *Van Gunst*.
- ~~15~~ 141 Philippus a Limborg, door denzelven en Kattenburg
 door *Houbraken*.
- ~~11~~ 142 J. Battelier, door *H. Bary*.
- 143 Johannes Leusden, door *Matthan*.
- ~~3~~ ~~5~~ 144 Jacobus Crucius, door *Suyderboef*.
- ~~3~~ 145 Balth. Bekker, door *Haalweg*.
- ~~3~~ 146 Rutgerus Schulte, door *Houbraken*.
- ~~1~~ ~~7~~ 147 Joh. Plevier, door denzelven.
- ~~1~~ ~~6~~ 148 J. Texelius, door *Van Gunst*, en Andreas Rivetus,
 door *C. van Dalen*.
- ~~1~~ ~~16~~ 149 Tako Hajo, en Johan van den Honart, byde door
Houbraken.

- 150 Johannes Weffelius, door denzelven.
- 151 Johannes Alberti, door denzelven.
- 152 Francis: Burman den ouden, en Francis: Burman de jongen, door *Houbraken*. 2-15-
- 153 H. van Alphen, door denzelven.
- 154 Emanuel van Meeteren, en Pieter Bor, door *F. Hals* en *Zylevelt*. 2-14-
- 155 T. Blyswyk, en Pet. Valkenier.
- 156 D. P. Pers, door *Matthan*, en F. Heereman, door *Zuyderboef*.
- 157 Jubal, Lamechs Soon, en Joh. Buingha.
- 158 W. Sewel, door *Philips*, en G. Spaan, door *Wandelaar*. 1-16-
- 159 S. van Eykelenberg, door *J. Houbraken*.
- 160 T. Andrea, en M. Z. van Boxhorn, door *Zuyderboef*.
- 161 Arn. Drakenberg, door *Houbraken*. 1-18-
- 162 T. de Bry, en J. Locke, door *F. Morellon la Cave*. 1-18-
- 163 Thomas Moris, door *Holbeen* en *Vosterman*.
- 164 Nicolas Tindall en William Temple, door *Houbraken*. 1-10-
- 165 H. L. Benthem, en G. F. Seligman.
- 166 G. C. Lehmannus en Marcus Antonius, door *Miereveld*.
- 167 De Cardinaal Wolfey, door *Houbraken* en *J. Ferdinando de Beugbem*, zeer fraay.
- 168 Dirk en Wouter Crabeth, door *H. Bary*. 6-
- 169 Petrus Breugel en Abram Bloemaart.
- 170 Adriaan vander Venne, door *Saanredam*.
- 171 Anna Maria Schuurmans, drie maal different, en J. Koerten Blok.
- 172 Raphaël Sadeler, en J. vander Scheure, 2 maal different.
- 173 Van den Velden, door *Matthan* en eens door een ander.
- 174 Johannis Lutma, door *J. Lutma*, Junior.

- 175 Janus Lutma, en J. Lutma, Junior, byde gepuntileerd, de laatste op Oostindisch Papier.
- 176 Hendrik van Meurs, proefdruk en J. B. de Veignola.
- 177 Gerard Lareffe, door Philips, en J. de Roore, door *Pant.*
- 178 Jacobus Houbraken door Hem zelfs.

R A R I T E I T E N.

- 36- 1 Een Eykenhoute Prent en Teekenkunst Cabinet, onder en boven met 14 losse uitschuyvende planken met kopere knopjes zeer zindelyk gewerkt, hoog 6 en een half voet, breed van boven 30 en een half duim, dito van onderen 40 en een half duim.
- 2-8- 2 Twee stukjes in olyverf zynde Kruyden en Bloemen, met Vlinders, Hagedissen &c., na gedachten van O. *Marcelus.*
- 3-15- 3 Een dito in waterverf.
- 2-15- 4 Een dito met potlood zynde een Spaans Paart.
- 6- 5 Een aardig stukje, van een onbekende kunst.
- 1-4- 6 Twee Kopjes zynde Vrouw en Man, waarschynelyk na 't leven, basrelief en kunstig in Olysteen gesneden, door D. R.
- 5- 7 Een stukje extra kunstig in Yvoor gesneden, zynde een leggende Saterin, waarby een Jong Satertje dat uit een Schaaltje Drinkt, door *Quinoi* of *Francis.*
- 5- 8 Een in Rootwas op Ley gebotseerde Afbeelding.
- 5- 9 Een dito extra kunstig van Witwas of compositie, op Zwartglas.
- 10 Een Pourtretje in olyverf ovaal op Kooper; achter op een Waapen en 1635. excelent geschildert.
- 2- 11 Een dito, zynde de Afbeelding van Koning Jacobus, na

- na gedagte in meniatuur, onder een glas in verguld zilver ingevat, achter J. R. door een gevlochten met een Kroon 'er boven, geemaljeerd.
- 12 Een dito extra kunstig op Koper of Goud geemaljeerd Pourtretje, ovaal, achter staat; S. Blefendorf, P. Berlin. 1-2 -
- 13 Een dito, zynde een Vrouwe Afbeelding, in meniatuur kunstig geschildert, na gedachten uit het Doorluchtige Huis van Oranjen. 1 -
- 14 Een dito, zynde Prins Willem de Tweede, in meniatuur zeer kunstig. 1 -
- 15 Een excelerend kunstig Kruycifix, of Christus Kruisbeeld in Palmhoud gefneden, in Italiën, extra uitvoerig. 6-5 -
- 16 Een zeer fraay leggend of slapend Kindtje in de manier van *Quinoi*, van gedreve Kooper, op een voetje. 1-6 -
- 17 Twee Saxis Porceleine Beeltjes, zynde Minerva en Pallas. 5-15 -
- 18 Een Paarlamoire Plaat tot een Snuyfdoos, met zinnebeeldige Figuren, in een zonderlinge manier bewerkt. 3-5 -
- 19 Een kunstig en aardig geboetseerd Boere Gezelschapje of Kroegje, met drie Dronke Boeren en een Waardin, een der Boeren slaapt, de twee andere met de Kaart gespeeld hebbende, zyn daar over aan 't vechten, enz. 6 -
- 20 Eenige afgietzels in Pleyfter, waar onder drie Modellen tot Snuyfdoozen en twee tot Orlogie Kasten, extra kunstig gedreeven, verder eenige afgietzels van Medailjes, hier by eenige die verkleind zyn. 1 -
- 21 Drie Kunststukjes van gedraaid werk, zynde 't eene een Medailje met twee Beelde en Letters, het tweede een Yvoore Vaas in een ronde globe, extra kunstig, het derde een geslingerde Naalde Koker. 1-18 -
- 22 Een Doos waar in 22 stuks Wasse Beeldjes, zynde geestelyke orders der Roomsche, in haar gewoonlyk Gewaat. 9 -
- 23 Twee koopere gegraveerde Platen, zynde de Afbeelding van den Dichter J. Zeeuws, en de Titel van de Wolf in 't Schaaps vel.

- ~~1-12~~ 24 Twee dito, de eene de Titel van d'Argenis van J. Barklai. De tweede een Vignet, door *A. Houbraken*.
 25 Een heel oude Aarde Kan.
~~3-5~~ 26 Een Anatomie Microscopium, na de inventie van den Heer Lionet, met zyn toebehooren.
~~8~~ 27 Een zeer fraay gebotseerd basrelief.
 28 Een Doosje met eenig Gogeltuig enz.
~~2~~ 29 Een Schilderytje verbeeldende een Bouquet geborduurde Bloemen, van een nieuwe vinding.
~~1-18~~ 30 Eenige Koopere geschroefde en andere Penninge waar onder een raare van Piet Hein, de tegenswoordige Kon. van Pruiffen, I. Kon. Anna, enz.

E Y N D E.

ILAP 84-D5229

SPECIAL 1754
AUCTION Nov. 7
CATALOG Ha Pi V

ILAP 84-D5229

